

ZADOBROVA NARED

Brigade so že odšle na pot

LJUBLJANA, 1. julija — V Zadobrovi pri Ljubljani je že vse nared za veliko proslavo, ki bo 4. julija ob 30-letnici prvih brigad in prazniku slovenske partizanske vojske. Na prireditvenem prostoru na Zajčji dobravi pri Zadobrovi so delavci ljubljanskih pod-

jetij in vojniki postavili tribuno, klopi in paviljone za trgovska in gostinska podjetja. Iz številnih slovenskih občin so že večeraj ali danes odšli nekdanji borci in mladina po poteh domoljubnih enot. VEC na četrti strani. A. P.

TROJNO SLAVJE V HORJULU

Velika množica se je zbrala večeraj v naselju pod Dolomiti, kjer so proslavili 30-letnico Dolomitskega odreda, 15-letnico Iskrine tovarne v Horjulu in dan borca. Poleg dolomitskih borcev in uglednih predstavnikov družbenega, političnega ter vojaškega življenja so se zbrali na proslavi predstavniki vseh Iskrinih tovarn iz Slovenije. Resnobna preteklost se je na proslavi združila z radostjo današnjega dne in mladostna razigranost je prevzela tudi starejše. Na sliki: predsednik CK ZKS France Popit med govorom. Foto: Janez Zrnc

ISKRA V PLAMEN

Na proslavi v Horjulu je govoril predsednik CK ZKS France Popit

HORJUL, 1. julija — Velika množica iz vseh krajev Slovenije se je zbrala danes v priklupnem kraju pod Dolomiti, kjer so združeno proslavili 30-letnico Dolomitskega odreda, dan borca, 15-letnico Iskrine tovarne elektronskih instrumentov v Horjulu in dan Iskre.

Ze zgodaj dopoldne se je začel v Horjulu koncert godbe na pihala, medtem ko so se pred Iskrino tovarno zbirali obiskovalci, preživi borci Dolomitskega odreda, delavci in delavke iz vseh Iskrinih tovarn ter gostje. V slavnostni paradi so nato krenili skozi naselje na prireditvenem prostoru, medtem ko so kraj preletelo vojna letala.

Na prireditvenem prostoru je pozdravljal zbrane direktor horjuljske Iskre Radovan Vrabi, v imenu Dolomitskega odreda pa narodni heroj Rade Petenc. Zatem je spregovoril generalni direktor združenega podjetja Iskra Vladimir Logar, ki je orisal zgodovinski razvoj podjetja, njegove zdalejše razsežnosti in možnosti razvoja v prihodnje. Delavke in delavci Iskre večidel v razveto mladostne moči, so skupaj s starejšimi med katerimi so se z rdečimi nageljni na prsih razločili dolomitski borci, prisluhnili se govoru predsednika CK ZKS Franceta Popita, ki je spregovoril o nekdanjih in zdajšnjih razmerah Horjula ter krajev in o življenju ljudi pod Dolomiti.

»V teh lepih krajih niso živel srečni ljudje,« je med drugim dejal France Popit. »Kmetički človek je kljub nepornemu delu v nerazvitih krajih imel malo možnosti za svoje in svojih otrok boljše življenje. Na svoji zemlji, na tem svetu, marsikdo od njih ni videl poti k lepši bodočnosti, zato se je obračal k bogu in si obetal, da mu bo na onem svetu lepše, da bo dosegel tisto, česar ni mogel doseči tukaj z znojem in žulji svojih rok.«

Zgodovinski dogodki so spremenili razmere, spremeni so tudi pojmovanja ljudi. O tih besedah Franceta Popita so se lahko obiskovalci prepričali v kraju samem.

Iskra revolucije se je preselila v tovarno Iskra, ki netu plamen razvoja. O njeni poti priča razstava, o tem pričata zadovoljstvo in smeh, ki se danes razlega v kraju pod Dolomiti. Obsežnejši povzetek iz govora Franceta Popita objavljamo na 12 strani.

BERT SAVODNIK

Profetarci vseh dežel, združite se!

NEDELJSKA IZDAJA

DELO

Ljubljana, nedelja, 2. julija 1972
Leto XIV., števil. 178 — Cena 1 din

GLAVNI UREDNIK MITJA GORJUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

CRVENKOVSKI V TREBNJEM

Odprl je razstavo likovnih samorastnikov

TREBNJE, 1. julija (Tanjug) — Podpredsednik predsedstva SFRJ Krste Crvenkovski je danes obiskal občino Trebnje.

Dopoldne je imel pogovor s političnim aktivom, na katerem se je zanimal za gospodarske razmere v občini. Predvsem pa za kmetijstvo in šolstvo. Sam pa je govoril o nevrženosti Jugoslavije v svetu in o odnosih naše države z nekaterimi drugimi rzhodnimi državami. Po končanem pogovoru si je ogledal galerijo likovnih samorastnikov v Trebnjem, kjer se je vpisal v spominsko knjigo, nato pa je obiskal podjetje Trimo v Trebnjem in tovarno za predelavo krompirja v Mirni.

Zvečer je Crvenkovski v osnovni šoli v Trebnjem odprl razstavo jugoslovanskih likovnih samorastnikov, katere pokrovitelj je.

„NIXON SAMO OBNAVLJA VOJNO“

Hanoi o „bombaški“ strategiji ZDA

SAIGON, HANOI, 1. julija (Reuter, UPI) — Uradni severovietnamski dnevnik Nhan Dan obsoja danes »bombaško« strategijo ameriškega predsednika Richarda Nixona in ugotavlja, da niti to ne bo rešilo njegove bankrotirane politike vietnamizacije.

Casopis piše, da Nixon obnavlja uničevalno vojno bitnega ameriškega predsednika Johnsona. Rezultat tega pa bo, poudarja dnevnik, več mrtvih in ujetih ameriških pilotov.

Predstavniki ameriškega obrambnega ministrstva Friedhelm je izjavil, da bodo ameriška letala napadala naftovod, ki ga gradijo med severovietnamskim glavnim mestom Hanoiem in kitajsko mejo. Po njegovih izjavi bi ta naftovod uregali delovati že čez teden ali dva. Friedhelm je še povedal, da ameriška letala doslej tega objekta v gradnji niso bombardirala zato, ker pripisujejo večji pomen zračnim napadom na druge cilje v Severnem Vietnamu. Strokovnjaki Pentagona računajo, da bo s tem naftovodom dobil Severni Vietnam do 1100 ton goriva in nafte na dan.

Iz Južnega Vietnama poročajo, da se marinici in pehota saigonskega režima približujejo mestu Quang Tri, prestolnici istomenske pokrajine, ki je že dva meseca v rokah parizanov. Enote saigonskega režima prodirajo v 24 kilometrov široki fronti. Njihova ofenziva se je začela pred štirimirimi dnevi.

jejo mesta Quang Tri, prestolnici istomenske pokrajine, ki je že dva meseca v rokah parizanov. Enote saigonskega režima prodirajo v 24 kilometrov široki fronti. Njihova ofenziva se je začela pred štirimirimi dnevi.

CONNALLY V PARIZ?

Najbrž spremembe v delegaciji ZDA

WASHINGTON, 1. julija (Reuter, AFP) — Nekdanji ameriški finančni minister John Connally bo najbrž vodil ameriško delegacijo na obnovljenih parizkih mirovnih pogovorih o Vietnamu, se je izvedelo v diplomatskih krogih v Washingtonu.

Predsednik Nixon je na predsmočni tiskovni konferenci omenil da ima v načrtu pomembno nalogo za Connallyja. To si razlagajo v tem, da naj bi Nixona imenoval Connallyja, znanega po pogajalskih sposobnostih, za šefa ameriške delegacije na pogovorih o Vietnamu, ki jih bo do obnovili 13. ulija.

Bela hiša je sporočila, da osebni Nixonov svetovalec Henry Kissinger za zdaj ne namerava odgovoriti v Parizu, ko bodo obnovili pogajanja o Vietnamu. Doslej so povedali, da bo na ameriški strani na pogajanjih sodeloval William Porter, dosedanji šef delegacije. Kissinger bo najbrž spremljal predsednika Nixona na poti v Kalifornijo, kamor bo odpotoval ta teden in kjer bo ostal 14 dni.

Novi SAD 1. julija (Tanjug) — V Novem Sadu se je sinoči pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bilo poškodovanih 10 voznikov Avtobus beogradske Laste je z več kot 40 potniki trčil v prazen avtobus mestnega prometnega podjetja. Poškodovane potnike so pripeljali v postrajsko bolnišnico. Tja so odpeljali tudi voznika avtobusa mestnega avtobusnega podjetja.

NOVI SAD HUDO TRČENJE

V dveh avtobusih 11 ranjenih

Novi SAD 1. julija (Tanjug) — V Novem Sadu se je sinoči pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bilo poškodovanih 10 voznikov Avtobus beogradske Laste je z več kot 40 potniki trčil v prazen avtobus mestnega prometnega podjetja. Poškodovane potnike so pripeljali v postrajsko bolnišnico. Tja so odpeljali tudi voznika avtobusa mestnega avtobusnega podjetja.

IZ VSEBINE DANAŠNJE ŠTEVILKE

VATIKAN: PRESEKAN VOZEL str. 2

SIMLA: UPI IN NEZNANKE str. 3

PREDLOG S TREMI REGENTI str. 4

OD CELJSKE ČETE DO II. GRUPE ODREDOV str. 5

BIROKRATSKI SOCIALIZEM ZA NAS NI SPREJEMLJIV str. 6

PRED KOMASACIJO URESNIČENO KULTURNO POSLANSTVO str. 7

HANIBAL IZ BROOKLYNA str. 8

ŽE V KRATKIH HLAČAH STRIPAR str. 9

MESTO DEFICITA SUFICIT?

Dr. Jakob Sirotković o gospodarskih gibanjih

BEGRAD 1. julija — Za letos smo doložili agornjo mejo povečanje cen za 5,4 odstotke in po splošnem indeksu so se cene dostikje dvignile za manj kot 4 odstotke. V resoluciji o ekonomski politiki je zapisano, da bo ZIS reagiral z izrednimi ukrepi v primeru, če bo dejansko odstopanje od predvidenega gibanja takšnega značaja, da bo ogrozilo uresničevanje temeljnih ciljev ekonomske politike. V našem dovoljjujemo odstopanje od predvidenih okvirov, zaradi česar to ne sme vplivati na politiko.

Izvozna gibanja so presejala načrte. Planirali smo od 12 do 14 odstotkov večji izvoz, zljaj pa dosegli že 34 odstotkov. Pričakovati pa je, da bo izvoz v drug polovici leta nekoliko manj izrazil. Cena 100 milijonov dolarjev morebitnega sufcitja v letošnjem letu se ni dokončna, zato je tudi ne moremo imeti za uradno prognozo. Vsekakor bo namesto deficita ob koncu leta sufcit.

Med novimi gospodarskimi ukrepi, ki so potrebni, so listi na področju sebnepoštnje zlati pri nadomestni izpolnjevanju davnega sistema. Za naj bi se, a tudi, izven delovnega odnosa. Tako je med drugim povedal predsednik zveznega izvršnega sveta dr. Jakob Sirotković v pogovoru z novinarji. Politike izvičke pogovora objavljamo na 2 strani.

OBNOVITEV STIKOV

SANA, 1. jul. (Reuter) — Uradno so objavili, da sta je. menska arabska republika in ZDA obnovili diplo matske stike, ki so bili prekinjeni pred petimi leti. Sporocili so tudi, da bo jutro odgovor na uradni obisk v imenu arabski zunanji minister Rogers.

KAMNI SPOTIKE

Gandhijeva-Buto nadaljujeta dialog

SIMLA, Indija, 1. julija (AP, Reuter) — Indijski premier Indira Gandhi in pakistanski predsednik Zulfikar Ali Buto bosta danes in jutri nadaljevala pogovore, čeprav je bilo predvideno, da se bo njun sestank v indijskem letovišču Simla pod Himalaji danes končal.

Po večeršnjem sestanku, ki je trajal 45 minut, se bosta Indira Gandhi in Buto danes spet sešla. Hkrati se bosta na posebnem sestanku sestali tudi delegaciji obeh držav.

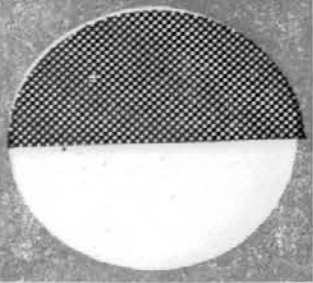
V tukajšnjih obveščilih krogih menijo, da je za zdaj glavni kamen spotike v indijsko-pakistanskih riravnih pogovorih 25 let star kašmirski problem. Čeprav tudi ostala vprašanja, na primer, repatriacija ujetih pakistanskih vojakov, še niso blizu rešitve.

ZAROTNIKI PRED SODIŠČEM

COLOMBO, 1. jul (Reuter) — Glavni tožilec republike Srilanka (nekdanji Ceylon) Viktor Tenekon je pred sodiščem povedal, da je 5. aprila lani propadel poskus zarotniške skupine, ki je hotela zajeti štiro ali mrtvo premiera Srinavoa Bandaranaike. Za zaroto odgovarja pred vrhovnim sodiščem 22 ljudi. To so v glavnem študentje univerze iz Colomba. V zaroti proti vladi je okrog 1.500 ljudi izgubilo življenje.

VREME

NAPOVED ZA NEDELJO

Dopoldne bo deloma sončno, popoldne povečana oblačnost in posamezne plohe in nevihte. V Primoreju precej sončno. Najvišje dnevne temperature bodo do 25, v Primoreju 28 stopinj C.

KJE JE BOBBY FISCHER?

Velemojster izginil z letališča

NEW YORK, 1. jul (UPI) — Ameriški velemojster Bobby Fischer je večeraj dopoldne v zadnjem trenutku odšel iz letala, s katerim naj bi odpotoval v Reykjavik. Fischer je imel v letalu rezervirano mesto, vendar si je nanagno na premislih, vzel svojo prtljago in izginil z letališča, letalo pa je zaradi tega poletelo z dveurno zamudo. Dvoboj med Fischeriem in Spasskim naj bi se začel jutri.

SKUPNO PROTI RAKU

Sporazum med ZSSR in ZDA

MOSKVA, 1. julija (AP) — Znanstveniki Sovjetske zveze in ZDA so se sporazumeli o izmenjavi informacij in zdravljenju in zdravljenju rak. Deležniki raziskovalcev iz obeh držav sta po petdnevnem zasedanju v Moskvi sprejeli program sodelovanja specializovanih strokovnjakov. Program vključuje, odkar je bil podpisani sovjetsko-ameriški sporazum o sodelovanju v zdravstvu, sklenjen maja, ko je Nixon obiskal Moskvo.

STO LESOREZOV NA RAZSTAVI

SLOVENJ GRADEC, 1. jul. — V novi galeriji v Slovenj Gradcu je sinoči akademik Božidar Jakac odprl zanimivo razstavo svojega prijatelja, znanega nemškega naprednega slikarja in grafika Otta Pankoka. Slovenski otvoritvi razstave 100 izbranih isoreszov tega pred šestimi leti umrlega pacifiističnega in človečanskega avtorja sta prisostvovali tudi pokojnikova žena in sodelavka Huda Pankok in nči Eva Pankok, prav tako slikarka.

Prisrčno slovesnost je med številnimi občinstvom prisostvoval član nemškega parlamenta socialistične poslanec Bruno Wiefel. O liku in umetnosti Otta Pankoka je govoril Bogdan Pogačnik, priložnostni koncert pa je izvajala pianistka Zdenka Novakova. Razstavo si je že na predvečer ogledala članica sveta tedera, cije Lidija Sentjurc, Huda Pankok pa je danes v Ljubljani sprejela na prijateljski razgovor tudi Vida Formšček. N. K.

„NE MIR, NE VOJNA“

Sisco o bližnjevzhodni krizi

BEJRUT, 1. julija (AFP) — »Nesposobnosti, da bi našli rešitev za bližnji vzhod, botrujeta dva dejavnika: dvomi in kljubovanje, ki prevladuje na tem območju in popolnoma nasprotna stališča sprotih strani o ozemelskih problemih.« To je v intervjuju za libanonski neodvisni dnevnik Al Nahar povedal pomočnik ameriškega zunanjega ministra Joseph Sisco.

Nas cilj je poiskati mirno ljubno rešitev za izraelsko arabski spor in to rešitev ki bi ustrezala novembra pred petimi leti sprejeti resoluciji VS OZN, je dejal Sisco in dodal, da sodanje stanje mihi mir osti vojna ogroža stabilnost na tem območju. Po njegovem mnenju bi to nadaljevanje Jarringove misije umestno in da bi moral odpri Sueski prekop hkrati pa bi se morale izraelske enote umakniti s Sinaja. Ponovno odprtje Sueske ga prekopa, bi bil, kot je poudaril Sisco, prvi praktični korak za globalno rešitev bližnjevzhodne krize na podlagi omenjene resolucije VS OZN.

»Imam vtis, da obe sprti strani na bližnjem vzhodu razeta želijo, da bi poiskali poti in obliko medsebojnega sožitja,« je na koncu poudaril Sisco.

KONGRES KP DECEMBRA

PARIZ, 1. jul (Tanjug) — Centralni komite Komunistične partije Francije je svoj 20. kongres napovedal za 13. december letos. Prva točka dnevnega reda na kongresu ki bo v pariskem predmestju a Saint-Ouen, je formulirana takole: »Komunistična partija Francije je avtonomni ljudski zveze za demokratično vlado za politiko socialnega napredka, svobode, miru in nacionalnega poleta, ki odpira pot do socializma.«

UJETI TUPAMARI

MONTEVIDEO, 1. jul (Reuter) — Urugvajske varnostne sile so ujele 19 pripadnikov gibanja tupamarov. To so sinoči uradno sporočili v Montevideu. Od 15 aprila letos, od kar je urugvajski kongres objavil splošno vojno proti mestni gverili, so ujeti skupaj 849 tupamarov.

ODSTOP PO TELEFONU

BUENOS AIRES, 1. jul (Reuter) — Argentinski pravosodni minister Bruno Quijano je sinoči sporočil pred sedelniku Alexandru Lamusseju da odstopa s položaja ministra Quijano je predsedniku to sporočil po telefonu iz ZDA kamor je nedavno odpotoval na zdravljenje.

BOJ S CENAMI ŠE NI IZGUBLJEN

Pogovor s podpredsednikom ZIS dr. J. Sirotkovičem

»POLITIKA« POSEBEJ ZA DELO

BEOGRAD, 1. julija — Najpomembnejše delo, ki ga mora ZIS končati, preden večina njegovih članov odide na poletne počitnice — ocena ekonomskega položaja v državi — se pravkar končuje. To je bil tudi povod za obsežnejši razgovor, ki smo ga s podpredsednikom ZIS dr. Jakovom Sirotkovičem vodili v »Politiki«. Iz tega razgovora objavljamo nekaj odstavkov.

— V enem od poluradnih poročil o gibanju cen v zadnjih petih mesecih se zadnji stavek glasi: »Boj s cenami še ni izgubljen, ni pa še tudi dobljen.« Kako bi komentirali takšen zaključek? — se je glasilo naše prvo vprašanje.

— Dejal bi, da je to relativno optimistično mnenje, je odgovoril dr. Sirotkovič. Kar zadeva dejansko gibanje cen, je tu, bi rekel, prišlo tudi do nekaterih nesporazumov. Pokušal sem odkriti bistvo tega problema in ugotovil, da je predvsem vprašljiv način, po katerem spremljamo uresničevanje sprejete politike cen. Za letošni mesec določili zgornjo mejo povečanja cen za 5,4 odstotke. To predvidevanje je bilo zasnovano na določenem metodološkem postopku, na tako imenovanem splošnem indeksu cen, ki v bistvu kaže na gibanje vseh cen. Po tem indeksu so se cene doslej dvignile za manj kot 4 odstotke. Maloprodajne cene pa so rasle hitreje kot smo predvidevali. Cene industrijskih proizvodov so približno na predvideni višini, medtem ko cene kmetijskih proizvodov rastejo hitreje. Najbolj se dvigajo cene na tako imenovanih živilskih trgih. Tu so odstopanja bistvena. Mi smo, na primer, planirali, da bodo te cene porasle za šest, dvignile pa so se za 11 odstotkov.

— Odstopanja potemtakem so. Kako lahko vplivajo na uresničevanje temeljnih ciljev ekonomske politike?

— V resoluciji o ekonomski politiki je zapisano, da bo ZIS reagiral z izrednimi ukrepi v primeru, če bo dejansko odstopanje cen od predvidenega gibanja takšno, da bo ogrozilo uresničevanje temeljnih ciljev ekonomske politike. To se pravi, da v načelu dovolj jasno odstopanje od predvidenih okvirov, seveda pod pogojem da to odstopanje ne

ogroža ciljev in da je povezano z gibanji, ki se razlikujejo od predvidenih, niti katerih je zasnovana politika cen.

— V takšna predvidevanja so bile zajete tudi cene na svetovnem tržišču. Zdal je to gibanje teh cen hitreje kot smo načrtovali in je tudi njihov vpliv na gibanje naših cen večji. Naše notranje povpraševanje je prav tako večje, z ukrepi ekonomske politike pa se nismo vplivali na to, da bi to povpraševanje prišlo v meje realnih možnosti. Zato smo s tem prišlo tudi do avtomatičnega ali avtonomnega povečanja cen na živilskih trgih.

Ta dejstva še sama opozarjajo, da mora priti do hitrejšega spreminjanja povprečne gibanja cen — v razmerju do tistega kar smo predvidevali. Vprašanje je, ali lahko ta odstopanja ogrozijo uresničevanje temeljnih ciljev ekonomske politike. Ali postavlja to vprašanje realizacijo zunanjevalno-politične, posebej izvoza, uvoza, politiko standarda in denimo, ekonomski položaj gospodarstva. Vse dosedanje analize kažejo, da izvozna marža ni vprašljiva. Resnični porast potrošnje in standarda je nad ravni, kot smo jo predvideli. Postopoma se zboljšuje tudi ekonomski položaj gospodarstva. Zaradi vsega tega za zdaj ni razloga, da bi takšno gibanje cen — in po vsej priliki bo to gibanje nad predvideni — morda — moglo postaviti pod vprašaj uresničevanje temeljnih ciljev ekonomske politike.

Povpraševanje, izvoz, suficit ...

— Čeprav je povpraševanje daleč nad predvidenimi (osebno za 25 odstotkov, investicijsko za okrog 20), splošno za več kot 20 odstotkov), doslej javno niste izrazili nezadovoljstva zaradi takšnega položaja. Zakaj?

— Menim, da ne bi mogli reči, da ZIS, in tudi jaz osebno, nismo izražali nezadovoljstva zaradi gibanja povpraševanja. Zaradi gibanja povpraševanja, pa tudi zaradi samega ugotovitvi, da bi povpraševanje na vseh področjih nad mejami, ki jih je predvidela resolucija. Nismo pa dovolj jasno ugotovili teh razlik.

Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Nekaj podobnega je z izvozom in uvozom planirali smo, da bo izvoz večji za 12 do 14 odstotkov, zdaj pa je večji za 29 odstotkov. Uvoz pa je, namesto, da bi se za 11 odstotkov povečal, manjši za 11 odstotkov. Ali je mogoče reči, da je tako izrazito odstopanje dobro?

— Podatki so točni, če pa vključimo še prejšnji mesec, potem je izvoz večji kar za 34 odstotkov. Vse napovedi kažejo, da bodo ta gibanja v drugi polovici leta manj izrazita. Predvidevamo, da bo prišlo do zmanjšanja izvoza in povečanja uvoza, to pa iz dveh razlogov. Predvsem zato, ker je bila v prvi polovici lanskega leta situacija izrazito neugodna zelo visok uvoz in nizki izvoz. Bistvene spremembe so se pojavile šele od lanskega julija naprej. Na drugi strani naša materialna se pravi, devizna situacija, liberalizacija uvoza za nekatere proizvode, pa tudi nekatere drugi čimtelji naravne surovine, ki so v drugi polovici letošnje uvozi večji.

Sicer pa je ta sprememba rezultat vrste dejavnikov. V prvi vrsti je to drugačna orientacija v ekonomski politiki, ki so jo omogočile — ne le tekoči ukrepi, ampak tudi — sistemske rešitve. To bi moral biti trajni temelj takšnega uvoza večji.

— Menim, da ne bi mogli reči, da ZIS, in tudi jaz osebno, nismo izražali nezadovoljstva zaradi gibanja povpraševanja. Zaradi gibanja povpraševanja, pa tudi zaradi samega ugotovitvi, da bi povpraševanje na vseh področjih nad mejami, ki jih je predvidela resolucija. Nismo pa dovolj jasno ugotovili teh razlik.

— Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Menim, da ne bi mogli reči, da ZIS, in tudi jaz osebno, nismo izražali nezadovoljstva zaradi gibanja povpraševanja. Zaradi gibanja povpraševanja, pa tudi zaradi samega ugotovitvi, da bi povpraševanje na vseh področjih nad mejami, ki jih je predvidela resolucija. Nismo pa dovolj jasno ugotovili teh razlik.

— Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Podatki ki so nam na voljo, kažejo, da je na vseh področjih povpraševanje hitreje, kot smo načrtovali. Težko pa, če gledamo za vse leto, da je povpraševanje bistveno večje. Večje je.

— Kur zadeva ostala področja, bi predvsem poudaril kreditno monetarno politiko. Čeprav se nimamo v rokah definitivnega predloga Narodne banke, se je v razpravah pokazalo razpoloženje — so pa tudi naspriča stališča, da so potrebne določene spremembe v kreditno monetarni projekciji. Seveda se razume vse to pod pogojem, da so hitrejša gibanja proizvodnje — nad tistim, kar smo predvidevali — normalna in da se izvozno-uvozni odnosi, čeprav spremenjeni, zadržijo rad previdnimi. Vse to je povzročilo, da smo razmišljali o možnostih, da bi povečali stopnjo rasti denarne mase in kratkoročnih posojil nad 12 odstotno mejo.

— Iz vsega tega, kar ste rekli — katera bi bila po vašem mnenju najbližja točka naše stabilizacijske fronte?

— Celoten sistem cen, vse tisto, kar zadeva reguliranje ponudbe in povpraševanja ima določen vpliv na odnose na tržišču. In zategadelj je bistven faktor stabilnosti. V skladu s tem je politika stabilizacije lahko v prvi vrsti ogrožena na tej fronti. Če bi namreč tu prišlo do kakšnih odstopanj, ki bi porušila ravnotežje na tržišču, potem bi makroekonomska politika direktne kontrole cen ne mogla biti učinkovita. In zato bistvo ni v administrativnem zadrževanju cen v predvidenih okvirih, ampak v ustvarjanju materialnih odnosov, ki pozvolijo stabilizacijo.

Sicer pa je po mojem mnenju največji problem odpravljanje nelikvidnosti. Mislim, da bo tu največ težav. Če v tem ne uspeemo, potem se bo snet pojavila nevarnost, da se ponovno reaktivni pojava in da bo omejeno vse tisto dobro, kar smo že dosegli — je med drugim povedal predsednik ZIS, dr. Jakob Sirotko.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Ali načrtujete nove ukrepe tudi na ostalih področjih?

— Kur zadeva ostala področja, bi predvsem poudaril kreditno monetarno politiko. Čeprav se nimamo v rokah definitivnega predloga Narodne banke, se je v razpravah pokazalo razpoloženje — so pa tudi naspriča stališča, da so potrebne določene spremembe v kreditno monetarni projekciji. Seveda se razume vse to pod pogojem, da so hitrejša gibanja proizvodnje — nad tistim, kar smo predvidevali — normalna in da se izvozno-uvozni odnosi, čeprav spremenjeni, zadržijo rad previdnimi. Vse to je povzročilo, da smo razmišljali o možnostih, da bi povečali stopnjo rasti denarne mase in kratkoročnih posojil nad 12 odstotno mejo.

— Iz vsega tega, kar ste rekli — katera bi bila po vašem mnenju najbližja točka naše stabilizacijske fronte?

— Celoten sistem cen, vse tisto, kar zadeva reguliranje ponudbe in povpraševanja ima določen vpliv na odnose na tržišču. In zategadelj je bistven faktor stabilnosti. V skladu s tem je politika stabilizacije lahko v prvi vrsti ogrožena na tej fronti. Če bi namreč tu prišlo do kakšnih odstopanj, ki bi porušila ravnotežje na tržišču, potem bi makroekonomska politika direktne kontrole cen ne mogla biti učinkovita. In zato bistvo ni v administrativnem zadrževanju cen v predvidenih okvirih, ampak v ustvarjanju materialnih odnosov, ki pozvolijo stabilizacijo.

Sicer pa je po mojem mnenju največji problem odpravljanje nelikvidnosti. Mislim, da bo tu največ težav. Če v tem ne uspeemo, potem se bo snet pojavila nevarnost, da se ponovno reaktivni pojava in da bo omejeno vse tisto dobro, kar smo že dosegli — je med drugim povedal predsednik ZIS, dr. Jakob Sirotko.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

— Potrebni pa so določeni ukrepi na področju osebne potrošnje, vendar predvsem v zvezi z nadaljnjim izdelovanjem davčnega sistema ki bi zajel dohodek zunaj delovnega odnosa in podobno.

— V zvezi z uvozom smo že razpravljali o nekaterih ukrepih, predvsem kar zadeva elastičen pristop tam, kjer smo liberalizirali cene, bi praviloma morali pristati tudi na liberalizacijo uvoza. In naprej. Gre za področje, kjer je v veljavi restriktivni uvoz in kjer je prišlo do desertnosti, na primer, reprodukcijskega materiala. Nekaj podobnega velja tudi na področju široke potrošnje, za katero nimamo interesa, da bi jo neovsevali, če je seveda rezultat večjega deviznega priliva.

Na področju izvoza bi morali ukrepati tam, kjer pretiran izvoz ogroža normalno oskrbovanje domačega tržišča.

— Ali lahko poveste, na katerih področjih gospodarstva življenja bi veljali omejitveni ukrepi?

— Lahko povem samo svoje osebno mnenje. Prepričan sem in prepričan je tudi dober del tovaršev, ki se s temi vprašanji ukvarjajo v ZIS in strokovnih institucijah, da niso potrebni nikakršni ukrepi, ki bi omejevali okvirje, kot jih je postavila resolucija o ekonomski politiki. Tu mislim predvsem na področje povpraševanja in vplivanja nanj. Prav tako meni večina republik in pokrajin da dosledno upoštevanje veljavni ukrepov, pa tudi tistih, ki so že v praksi, povsem zadostuje, čeprav je problem v zvezi z investicijsko potrošnjo nekoliko bolj zapleten.

JUGOSLAVIJA IN OECD — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša je sprejel v soboto v vili Področnik v Ljubljani generalnega direktorja za znanstvene zadeve pri OECD v Parizu gospoda dr. Alexandra Kinga, ki se mudi na obisku v Sloveniji. Na sprejemu je bil tudi tajnik raziskovalne skupnosti Slovenije dr. Edo Pirkmajer. Med pogovorom je stekla beseda o sodelovanju Jugoslavije z OECD na področju znanosti in tehnologije, o splošnih problemih znanosti in razvoja in o financiranju znanosti. Dr. Vratuša je gostu zadržal na kosilu.

V petek pa je podpredsednik dr. Vratuša obiskal center za proučevanje sodelovanja v zvezi z razvoju pri fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani.

A. P.

PRESEKAN VOZEL

Vatikan sledi normalizaciji med Poljsko in ZRN

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, junija — Papež Pavel VI. se je v sredo napovedano odločil za nov korak na poti k normalizaciji odnosov s Poljsko: ustoličil je poljske škofove na ozemljih, ki jih je Nemčija ob koncu druge svetovne vojne izgubila v korist Poljski. Gre za konkludentno dejanje, s katerim tudi Vatikan priznava tisto, za kar sta se odločila Bati in Varšava, to je dokončnost vzhodnih nemških meja.

Čeprav je bilo takšen pa-papežev sklep v načelu moč pričakovati, je za večino tistih, ki se sučejo okoli Vatikana, nepričakovan zaradi stalnega in močnega pritiska dela nemškega klera, ki ni zadovoljen z Brandtovim vzhodno politiko in njenimi posledicami. Problem, ki ga je v sredo

razpletel papež, je nastal leta 1945, ko so na potsdamski konferenci Poljski prisodili velik del ozemlja, ki je bilo dotlej del nemškega rajha. Poljska vlada je brž terjala od Vatikana, naj bi na tako pridobljenih škofijah namesto nemških imenoval poljske škofove, vendar je v Vatikanu

naletela na gluha ušesa. Tudi tiste interpretacije, do katerih je prišlo ob zatonu hladne vojne, so v Vatikanu zavračali z ugovorom, da časa takšnega ne morejo storiti, dokler vprašanje nemško-poljskih meja ne bo rešeno z ustrezno meddržavno pogodbo med prizadetimi. Ker pa nemški škofove na poljskem ozemlju svojega poslanstva kajpak niso mogli izpolnjevati in ker po drugi strani Vatikan ni želel, da bi verniki ostali brez pastirjev, so zadevo začasno rešili tako, da so upravnost škofijami prepustili uglednim poljskim duhovnikom, ne da bi jih imenovali za škofove. Iz tega obdobja je posebno znana intervencija poljskega kardinala Wyszyńskiego na drugem vatikanskem koncilu, kjer mu je papež Janez XXIII. v improvizirani odgovoru praktično dal vedeti, da bi moralni obmejnim škofijam vladati poljski škofove — kar je sprožilo srdite ugovore nemškega klera in seveda tudi honske diplomacije.

Papež Pavel VI. se je v sredo dokončno odločil presekan vozeli in je imenoval štiri nove škofove — Poljske. Njegov sklep je malce nepričakovan zato, ker po mnenju mnogih zadeva še ni bila zrela prav zaradi hudobnega pritiska nemške cerkve (ta je spričo svojega trdnega gmotnega stajanja v Vatikanu tudi vse bolj vplivna), ki sodi, da bi bilo raje najti še kako drugo rešitev predvsem na področju, da se na poljsko-nemške sporazume vseude nekaj prahu. Papež pa je očitno sodel drugič in menil, da bo takšen sklep, kot ga je bil sprejel v sredo, vseh ne samo poljskim vernikom, marveč tudi poljski vladi, s katero želi Vatikan normalizirati odnose.

Problem zahodnih poljskih škofij je le eden od problemov, ki so v zadnjih desetletjih, posebej pa po drugi svetovni vojni, nastali sprico sprememb v razmejevanju med posameznimi državami. Med podobnimi primeri so tudi tiste župnije na Korškem, ki so podrejene tržaški škofiji. Tudi v tem primeru se hoče Vatikan ravnati po načelu, da lahko do sprememb v cerkveni teritorialni organizaciji pride šele, ko privede državi rešite omejni povpraševanje z ustreznim meddržavno pogodbo.

MARJAN SEDMAR

REŠEVALNA VAJA

HRASTNIK, 1. jul. — Danes so v Hrastniku začeli s prireditvami v počastitve občinskega praznika in 85-letnice prostovoljnega gasilskega društva Hrastnik. Na Logu je bila dopolnena velika reševalna vaja specializirane enote civilne zaščite in ekip prve pomoči.

P. B.

CASTRO V VORONJEŽU

MOSKVA, 1. jul (Tass) — Prvi sekretar CK komunistične partije Kube Fidel Castro je danes odpoval v Moskvo v Voronjež. Skupaj z njim so odpotovali tudi sovjetski premier Aleksej Kosigin in drugi visoki sovjetski partijski in državni voditelji. Castro je na uradnem obisku v Sovjetski zvezi od 28. junija.

M. KOZMAN

Nevarnost čistke?

Vsaka napovedana revizija partijskega članstva nosi s seboj nevarnost, da se sprebrne v kampanjo. Čeže, da se tega zavedajo tudi v Sovjetski zvezi. Zato opozarjajo, da sedanja zamenjava izkaznic, ki sicer ni samo tehnično opravilo in ni ne sme postati čistka partije »Partijske čistke, katere so izvajali v preteklosti, so imele za »noter dokončno razloženost« od razredno tuji elementov v pogojih razrednega boja v državi je to bila nujno sredstvo za krepitve partije in povečanje njene bojne sposobnosti.« Je te dni zapisala moskovska »Pravda«. Tukaj se verjetno predvsem misli na velike čistke v partiji med 1934. in 1936. letom, ko je tudi po oceni najnovejše zgodovine KPZS bilo prizadeto veliko število nedolžnih ljudi. V sodobnih pogojih partija lahko drži svoje vrste čiste brez poseganja za podobni ukrepi.« ugotavlja osrednje partijsko glasilo.

Glavno sredstvo sedanjega preverjanja bodo individualni pogovori s člani partije v mestnih in rajonskih komitejih ter v osnovnih partijskih organizacijah. Obnova partijskih izkaznic je stvar same partije in v tem delu se bo letja, kot kaže, naslanjala samo na svoje sile. Partijski forumi pa že pripravljajo tehnični postopek za zamenjavo partijskih izkaznic. Za partijo, ki šteje 14,5 milijona članov, je to vsekar obsežna naloga.

M. KOZMAN

KOLONE, KOLONE...

Gneča na meji, na cestah in ob morju

LJUBLJANA, 1. julija — Z današnjim dnevom se je v krajih ob Jadranu uradno začela glavna turistična sezona. Če že ne drugje, se je to prav gotovo poznalo na cesti Ljubljana—Postojna in dalje proti Kopru in Reki. Ze od pete ure dalje je bila na cestah nepretrgana kolona motornih vozil in promet se je odvijal prav po polzevo: čez vrhniški klanec in planinske ride samo v prvi prestavi. Vožnja iz Planine do Postojne je trajala povprečno uro in četr. Šele nekaj pred poldnevom so se kolone malo šredile. Ampak res samo malo!

SENTILJ, 1. julija — Danes je bil promet na mednarodnem mejnem prehodu v Sentilju zelo živahen. Ze od zgodnjih jutranjih ur so prihajale v Jugoslavijo kolone avtomobilov s tujimi turisti. Naši obojni organi so puschali avtomobile v Jugoslavijo v petih vstopnih kolonah, ki so bile dolge po 3 kilometre v Jugoslavijo je prišlo največ turistov iz Avstrije, Zvezne republike Nemčije in Nizozemske. Večraj so zabeležili na meji v Sentilju 46.000 prehodov.

M. S.

PORTOROŽ, 1. julija — Začetek uradne turistične sezone je našel Portorož v živahnem vrvežu. Tudi iz drugih obalnih mest poročajo o polnih ulicah domaćih in tujih gostov.

V Portorožu je bilo v prvih šestih mesecih 6 odstotkov več gostov kot v istem obdobju lani, nočitev pa za dobrih 7 odstotkov več. Te dni je večina hotelov polno zasedena in tako utegnje biti vse do oktobra, je tu in tam že najti še kakšno prosto posteljo, predvsem v privatnih sobah. Trenutno je na pristaniščnem območju registriranih okoli 5000 gostov. Iz hotela Triglav v Kopru poročajo o polni zasedenosti. V Zusterni in Izoli pa imajo še okoli 20-40 odstotkov prostih postelj.

</

„W.R.“ - KAJ JE TO?

Pariz: film Makavejeva v središču pozornosti

OD NASEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, junija. — »W.R., misterij organizma«, je eden izmed filmov, o katerih se ta čas v Parizu največ piše in govori. To delo jugoslovanskega režiserja Dušana Makavejeva, ki je dolgo tičalo v predalu francoske cenzure, je zdaj že dva tedna na sporedu v petih pariških kinematografih in filmski kritiki so ga pograbili s hlastno verno. Njihove vse prej kot neprizadete ocene teh variacij na temo svobode telesnih in političnih ljubezni nihajo od prekipajočega navdušenja do zanikanja s stališč razrednega boja.

Poglavitno vprašanje

»Wilhelm Reich, Josif Stalin, W.R., misterij organizma Jugoslovanska Dušana Makavejeva, kaj je to?, se sprašuje

- Svet delovne skupnosti uprave
- OBČINSKE SKUPSCINE ČRNOMELJ**
- razpisuje prsta delovna mesta
- gradbenega referenta
- visoka izobrazba gradbene ali komunalne smeri,
- premoženjsko-pravna referenta
- višja ali visoka izobrazba pravne ali upravne smeri,
- socialnega delavca
- višja šola za socialne delavce,
- cestnega nadzornika
- srednja gradbena ali delovodska šola.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev posilite naslovu v roku 15 dni po objavi razpisa. 6433

Jean de Baroncelli v »Mondieu« nazivoma »W.R. prola J.S.« in dalje: »Reportaža o osebnosti in delu Wilhelma Reicha, ki je po avtorjevemu mnenju ena najbolj genialnih osebnosti sodobne medicine in družbenih ved? Komedijska črna humorja in rožnatega erotizma? Politični pamflet, ki žigos hkrati moreči ameriški sen in stalinistični fašizem? Poziv k univerzalni seksualni osvoboditvi v stilu »Vstanite, opeharjeni sveta.«? Burkasta farsa, esej o razvoju morala?

Po pravici povedano, je ta iskri, veseli, spodbudni film vse to in še mnogo več. »W.R. (Reich)« je Makavejev napravil ne samo film osvobojen vseh zadržkov (kinematografskih, moralnih in političnih) ampak tudi film, ki je, tako upa, osvobajajoč. Kajti pod vnanjim neredom pripoveduje, sredi tega kaos (ki ga popolnoma oblajuje) intervjuje, govori, zgodovinskih dogodkov, ljubezenskih gestikulacij, smešnih domislic, se cineast neprestano vrača k poglavitnemu vprašanju: kako naj si v svetu, vpetem med ideološki dogmatizem enih in »odtujajoči« pragmatizem drugih, človek ustvari nove odnose, ki bodo osnova za njegovo srečo? Neodvisni levi tednik »Nouvel Observateur« posveča Makavejeva, tako kot tudi »Le Monde«, obširen intervju, raz-

zen tega pa tudi kritiko preko cele strani. Jean-Louis Bory je tako navdušen, da obkrojuje, da ta film ni francoski. »Makavejev je napolnil ta dokumentarni prestopil meseno zaveso.« »Ideje so drzne, nove, revolucionarne in kamera jih manj.« »Vse je zabeleženo z zajedljivimi gesli in primerjavami, ob katerih se še kamere samo smeje. Skratka, pamflet, kjer ne manjka domislje vseh vrst.«

Vendar pa, meni »Raca«, bi bil film lahko manj razbijalski in manj zmešan. Če bi nekoliko bolj urejeno drzela v tabuje Vzhoda in Zahoda, bi bil bolj prepričljivo prestopil meseno zaveso. »Ideje so drzne, nove, revolucionarne in kamera jih manj.« »Vse je zabeleženo z zajedljivimi gesli in primerjavami, ob katerih se še kamere samo smeje. Skratka, pamflet, kjer ne manjka domislje vseh vrst.«

Smeh, potem se zamisliš

»Canard Enchaîné« satirični tednik, ki je eksplozivna mešanica črnega humorja in brikete resnosti, je bolj odprejen. »V drugem delu — kaj ti dokumentarni prolog o Reichu je precej dolgočasen

— je to razbrzdani pele-mele, v katerem se krešeta satira na moralo onstran Atlantika in posmeh slavošpevom Stalinu.« Pravi kritik Jean-Paul Groussot. »Vse je zabeleženo z zajedljivimi gesli in primerjavami, ob katerih se še kamere samo smeje. Skratka, pamflet, kjer ne manjka domislje vseh vrst.«

»Misterija organizma« pa ne vzdrža kritike s strogo političnim vidikom François Mourina, ki piše v komunističnem dnevniku »Humanité«: »Tu gre predvsem za zelo sporno izhodišče, ki si ga je izbral avtor. Ta je v veliki meri nekritično sprejel nekatere teze dunajškega zdravnika in pomisal z največjo fantazijo filmsko dokumentacijo o njegovem delu in življenju, ki je sama po sebi vsekar zanimiva, pogovore z njegovimi učenci z najbolj razbrzdanimi prizori erotične domisljije, popopranimi z gesli, sposobnimi pri skrjanju levic. Dvomimo pa lahko, da bi mogli ta film kakorkoli pomagati boju delavskega razreda.«

»Misterija organizma« pa ne vzdrža kritike s strogo političnim vidikom François Mourina, ki piše v komunističnem dnevniku »Humanité«: »Tu gre predvsem za zelo sporno izhodišče, ki si ga je izbral avtor. Ta je v veliki meri nekritično sprejel nekatere teze dunajškega zdravnika in pomisal z največjo fantazijo filmsko dokumentacijo o njegovem delu in življenju, ki je sama po sebi vsekar zanimiva, pogovore z njegovimi učenci z najbolj razbrzdanimi prizori erotične domisljije, popopranimi z gesli, sposobnimi pri skrjanju levic. Dvomimo pa lahko, da bi mogli ta film kakorkoli pomagati boju delavskega razreda.«

VS O RODEZIJU

NEW YORK, 1. jul. (AFP) — Varnostni svet OZN bo prihodnji teden razpravljal o položaju v Južni Rodeziji. To sta zahtevali Gvineja in Somalija na podlagi resolucije, ki so jo nedavno sprejeli na konferenci voditeljev organizacij afriške enotnosti v maroškem glavnem mestu Rabatu.

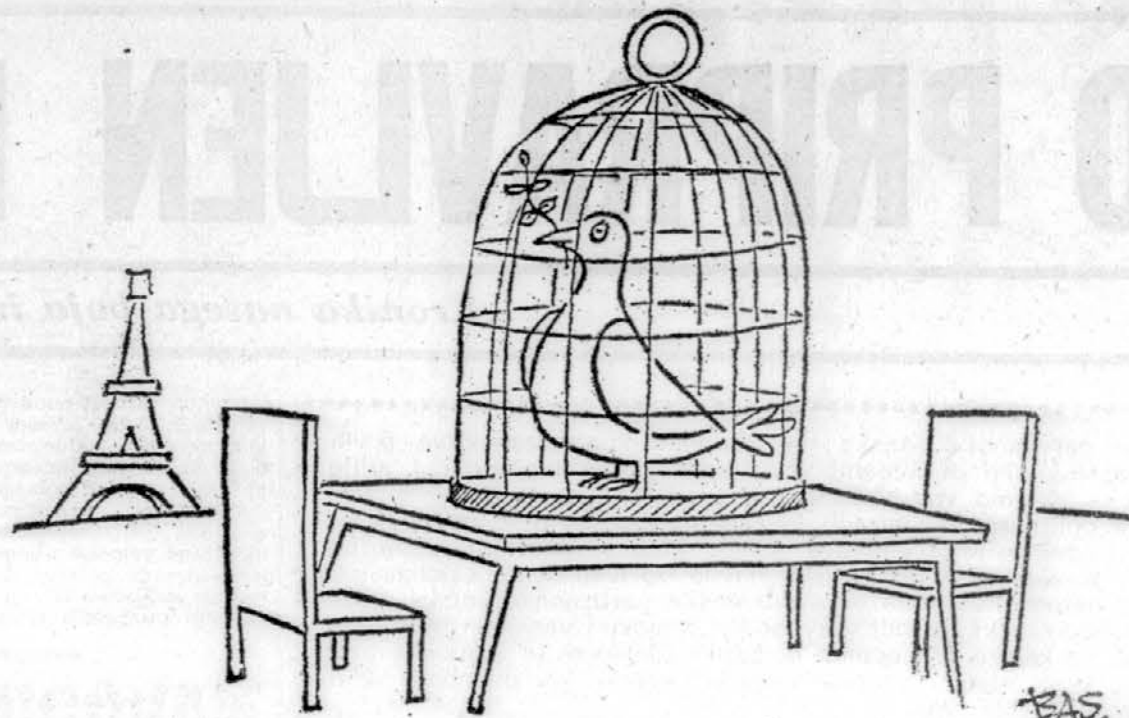
NACIONALIZACIJA V PANAMI

MEXICO, 1. jul. (Tanjug) — »Panamski vojaški režim« je objavil dokončen sklep o nacionalizaciji družbe Fuerza y Luz, ki ima v svojih rokah proizvodnjo in distribucijo električne energije v tej mali srednjameriški državi z manj kot 2 milijona prebivalcev. V tej pomembni panamski tvrdki imajo Američani blizu 90 odstotkov kapitala.

Zajeten »paket« problemov

Po drugi strani je za pokoro v Simli, medtem ko, da je vsaj za zdaj njih teža na pretresanju spornih vprašanj med članj in izvednici obeh delegacij, ki se poskušajo do kopeti do kompromisnih rešitev.

BAS: PRED NOVIM ŠTARTOM V PARIŠKA POGAJANJA

»Frankfurter Allgemeine Zeitung«, Frankfurt

UPI IN NEZNANKE V SIMLI

Prvi indijsko-pakistanski vrh po šestih letih

Kaže, da je na indijsko-pakistanskih pogovorih v Simli prišlo do prvih resnejših zapletov ravno glede kašmirskega vprašanja, ki je že četrto stoletja predmet sporov, zapletov in spopadov med državama. Indijska stran terja naj bi kašmirsko »jabolko razдора« odstranili s pogajalne mize tako, da bi sedanja črta prekinitve ognja postala mednarodno priznana državna meja

Predsednik Buto je še nekaj dni pred začetkom zdajšnjih pogovorov v srečanju z guvernerji štirih pakistanskih pokrajin in političnimi prvaki dežele poudaril, da dialog ne sme škodovati pakistanskim nacionalnim interesom in da bi bilo urediti kašmirskega problema v prid, če bi tam izvedli referendum pod nadzorstvom posebne komisije OZN, kašmirski živel pa naj bi se odločil za pripadnost tej ali oni državi. Podobno stališče ima tudi kašmirska fronta za plebiscite, ki je zahtevala, naj bi njeni predstavniki sodelovali na pogovorih v Simli, češ da tako indijska kot pakistanska stran ne moreta odločiti o usodi polceletnega milijona Kašmircev »za njihovim hrbtom.« Pri tem velja morda pripomniti, da je »fronta za plebiscite« močno nacionalistično pobarna in ji je precej blizu ideja o samostojnem Kašmiru.

Delnijsko stališče je tako, da naj pogovori takoj začnejo zajeti »paket« problemov, medtem ko je taktika Islamabada precej drugačna: iskanje skupnega jezika »korak za korakom«. Tako naj bi se najprej sporazumeli o takih praktičnih vprašanjih kot so ponovna navezava decembra pretrganih diplomatskih stikov, obnove gospodarstev stikov in pogajanja o repatriaciji 93.000 pakistanskih vojni ujetnikov (sedaj so v 30 indijskih taboriških »mezzano kje«). Islamabad je želel, naj bi z reševanjem kašmirskega problema raje smalo počakala. Pri dnevni pogovori to reži kaže, da je pakistanska »želja po korekturah« ostala

le pri želji, spoprijemanje z zajetnim »paketom« problemov pa skriva v sebi nevarnost, da se utegne primer Kašmira pokazati za zacrpan krog, ki morda ni najbolj primeren »materiale« za klesanje prvih stebrov, na katerih naj bi stoneli indijsko-pakistanski stiki.

Kdaj priznanje Dake?

Pred začetkom dialoga v letoviški Simli se tudi ni izpolnilo pričakovanje nekaterih političnih opazovalcev, da bi predsednik Buto priznal vlado v Daki, s čimer naj bi olajšal pogajanja, po drugi strani pa bangladeškega premiera Rahmana pričela o »odborih« namenov iz Islamabada. Buto je sicer izjavil, da se je pripravil srečati z Rahmanom, o čemer pa slednji noče slišati vse do tlej, dokler Islamabad ne bo priznal novega režima v Daki. Vprašanje diplomatskega priznanja Bangladeša s pakistansko strani je brzokone povezovalo tudi z dejstvom, da hoče Daka postaviti pred sodišče 1.100 pakistanskih vojakov in oficirjev, udeležencev za genocid nad civilnim prebivalstvom v taktičnem Vzhodu.

nem Pakistanu med državljansko vojno. Bangladeška vlada hoče tudi sodilati o usodi 93.000 pakistanskih vojni ujetnikov, češ, da so se predali skupnemu vojaškemu poveljstvu indijskih čet in bangladeške osvobodilne vojske. V ozadju Butove odločitve »najprej« pogovori, potem priznanje Dake, je moč govoriti tudi iskrico upanja, da Bangladeš za Pakistan morda le še ni »dodela izgubljen«.

Poleg tega, da hoče indijska stran med zdajšnjim razgovorom dobiti predvsem zagotovila za varno zahtodno mejo, kamor spada tudi vprašanje Kašmira, in noče znanja izpustiti iz rok aduta pakistanskih vojni ujetnikov, bo v Simli najbolj posredno ali ne posredno govori tudi o vrsti drugih problemov, med katerimi je tudi »diplo« vprašanje okrog pol milijona Bengalcev, ki živijo v Pakistanu. Le-tom je Islamabad že pred časom dovolil odhod v Bangladeš, vendar do konkretnega dogovora še ni prišlo.

Tako ali drugače: med Indijo in Pakistanom je odprti vprašanji »vrhana« mera, nekatera med njimi so stara tudi četrto stoletja, po vrsti drugače pa bo v Simli naj bi jih pomagalo rešiti. In še kanček simbolike: pogovori v Simli, nekdanji polituri rezidenzi britanskih podkraljev potekajo v razkošni vili »Mojo« mira. Za to priložnostorej posrečen simbol, ali pa je tudi kaj več?

A. PUDGAR

Abraham Neuhouser, študent na univerzi v Haifi, je nehoti zasel v kolese pravice. Začelo se je, ko ni hotel podpisati peticije, češ da sirska Zidje slabo živijo. Po njegovem živijo boljše kot državljani Izraela. Komaj je ušel linčanju, zato pa ga je srešila policija in ga poslala na sodišče. Sodnik je ugotovil, da je Abraham kalil javni red in mir ter obrekoval izraelsko državo. Prisodil mu je 100 funtov globe in štiri mesece zapor — pogojno. Sodnik se je namreč oprl na to, da nihče ne sme misliti, da sirska Zidje žive boljše od izraelskih, zakaj sicer obrekuje državo. V tem primeru pa »skrivu« ne sme biti dovoljena svoboda izražanja.

Britanski davkoplačevalci dajo na leto skoraj 400.000 novih dinarjev za — Solanje jordanjskih princov. Desetletni sin kralja Husaina in njegova dva leti mlajši brata namreč živita v nekem londonskem domu, Scotland Yard pa jima je določil dva stalna spremljevalca. Plačuje ju ševeda Velika Britanija.

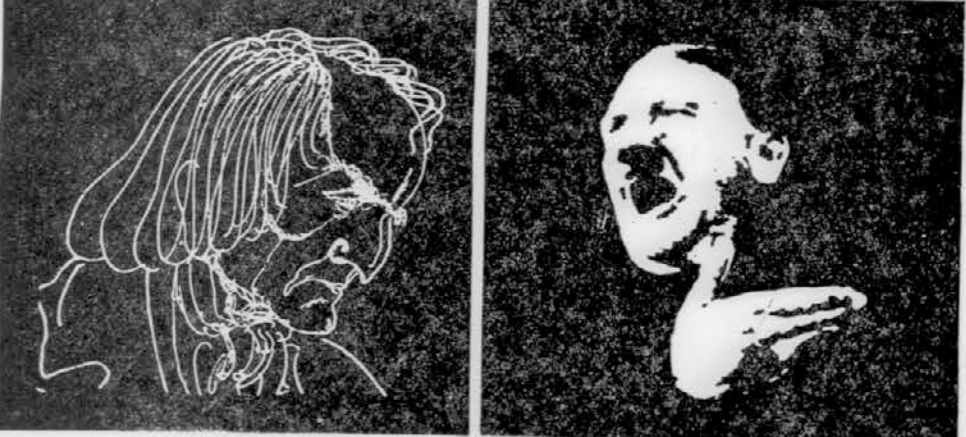
Newyorski demonstranti so lahko veseli: policija je dobila posebne pištole z gumijastimi naboji, katerih konec je splotičen. Poskusi so pokazali, da nova kroga »odskakajo« in ne proda v teles. Poročnik McGree, ki ima na skrbi orožje, je izjavil: »Izstrelek mora opraviti svoje delo, potem pa se ustavi.« Zdalj pričakuje še strokovno oceno prvih ranjenecv.

Po tistem, ko je ciprski predsednik in nadškof Makarios znova zavrnil ponovno zahtevno tresh škofov iz svetega sinoda, naj odstopi, je imel itaskovo konferenco. Novinarjem je dejal: »Ko volkovi začno tlati, pastir ne sme zapustiti svoje črede!«

Modna pravila, po katerih se oblači angleška princesa Margaret, spet spravljajo v obup britanski strokovni tisk. Tokrat je šla princesa tako daleč, da so časopisi zares zlobni in napadali. »Princesa nosi obleke, ki jih je vzela iz natfaina, kamor jih je bila dala po svojem zadnjem obisku v Južni Afriki leta 1947... Zaradi takšnih obtekih je podobna debelusi hišni gospodinjici, saj poudarjajo vse njene pomanjivosti in pokrivajo njene redke prednosti.«

Brasliški kongres je sprejel nenavaden načrt ustavne reforme. Pri tem so poudarili, da je v zadnjih treh letih to sploh prvi sklop kongresne reforme pa bo v tem, da bodo parlamentarci v prihodnje svoj štiri mesece dolgi do peti meseci poleti in en mesec posemi. Načrt ustavne reforme so v kongresu sprejeli — soglasno...

BIOGRAFIJE

Državna založba Slovenije bo v svoji popularni zbirki v letu 1972 izdala troje privlačnih del

Ian Severin: MORNAR BREZ JADER (Roman o J. Ressleru)

Češki pisatelj Ian Severin je zaslovel z biografskim romanom o Josipu Ressleru, izumitelju ladjskega vijaka krogličnega in valjastega jezika. Ian Severin je prebravljiva zgodba o izumitelju, ki mu življenje do konca njegovih dni in prisrčnost z osebno življenjsko zgodbo, ki mu življenje do konca njegovih dni in prisrčnost z osebno življenjsko zgodbo, ki mu življenje do konca njegovih dni in prisrčnost z osebno življenjsko zgodbo...

Werner Maier: ANGELO HILFER (Legenda — mit — resničnost)

Knjiga Angela Chamberlina prinaša biografije sedmih grešnih papežev, Janez XII., Benedikt IX., Bonifac VIII., Urban VI., Aleksander VI., Leon X. in Klement VII.). O katerih pisec meni da niso bili — kar se njihovih življenj in ravnanja tče — ne enkrat, ne tvojim za cerkve, pač pa so v histonju po povesti objavi in zadovoljevanju osebnih interesov in v velikem številu novih osebje nedostopnih dokumentov. Avtor jemlje pod kritično lupno vse, kar je bilo doslej napisano o Hilferju; knjiga v resnici predstavlja eno najbolj zanesljivih dokumentarnih biografskih del.

SUBSKRIPCIJO

Cena za vse tri knjige: platno 270.— din., polusnje 310.— din. Založba nudi možnost oddajanja v mesečnih obrokih po 30.— din. V prosti prodaji bodo knjige znatno dražje. Naročila sprejemajo vse knjigarnice in zastopniki založbe, izpolnjeno naročilo pa lahko pošljete na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam zbirko »BIOGRAFIJE« za leto 1972

Prednaročniško ceno vseh 3 knjig (pl. 270 din, plus 310 din) bom poravnal:

- tako;
  - v mesečnih obrokih po 30 din.*
- Knjige mi pošljite na naslov:
- stalnega bivališča
  - na kraj zaposlitve*

(*Neustrezne prošnje prečrtajte!)

Kraj in datum:

Podpis naročnika:

NASLOV NAROČNIKA

Ime:

Prejemalec:

Kraj:

Ulica:

voščen prst:

MARJAN SEDMAK: FAŠIZEM DANES - 4

MICHELINI NOČE V VLADO

Italijanska desnica je neofašiste izkoriščala zase

RIM, junija. — Kongres MSI v Viareggiu se je končal z zmago Michelinije linije »vključevanja« v parlamentarni sistem, med splošnim benenjem opozicijskih frakcij — tako desnih, ki so se navdihovale pri Rosenbergovem razizmu in srednjeveskih stanovskih strukturah, kot »levih«, ki so se sklicevale na »mladega« Mussolinija, na duceja, ki se je še spogledoval s socializmom; te so tudi na tem kongresu pozivale k naslinemu rušenju parlamentarnega režima in »revolucionarnemu« formiranju fašistične države.

V znamenju tega spora je prišlo tudi do odstopa zloglasnega črnega princa Valeria Borgheseja, ki je na kongresu leta 1951 sprejel položaj častnega predsednika, da bi sstranko obvaroval pred zakonom Scelbeza — gre za protifašistično zakonodajo, ki pa je bila v zadnjih dvajsetih letih v rabi le v izredno omejenem obsegu — in ki je na kongresu v Viareggiu odstopil, ker se ni strinjal s politiko Michelinija.

Politika vse-državne desnice

Le-temu pa so bili časi nacionijem tudi po letu 1953 MSI je na tedanjih parlamentarnih volitvah dosegla brez dvoma izreden uspeh toda še vedno ne takšnega ki bi opravičeval načrte za prevzem oblasti. Edino realistična politika je bila zato tista, ki je je stranki ponujal Michelini, to pa je bila politika iskanja stikov s so-

rodnim desnim gibanjem — predvsem s monarhisti — ter politika ustvarjanja za veznitva desnih sil oziroma tako imenovane vsedržavne desnice.

Casi so bili temu naklonjeni in med letom 1953 in 1956 je bilo opaziti vrsto pojavov, ki so dali slutiti, da tudi nefašistični del italijanske desnice razmišlja o tem, kako bi se dalo porabiti neofašiste v naporih za omejevanje prisotnosti druge največje politične sile v Italiji, komunistične partije. Italijanska katoliška cerkev ki jo je brez dvoma tedaj podpiral tudi Vatikan, ni samo pomagala pri »vnilje« vanje zgodovinske ocene dvasetletne vladavine fašizma v Italiji, marveč je precej nedvoumno napovedovala prihod »boljših časov« Klerikalna desnica je na sa mem terenu pespeševala volilna in drugačna politična zavezanitva med klerikalno desnico in fašizmom, ki je sam s svoje strani napove doval nastanek aliance med

Sožitje med neofašisti in policijo

Tržaška kriza leta 1954 pa je fašistom omogočila, da so se javnosti predstavili ne samo kot najbolj odočni in nasprotniki komunizma, marveč tudi kot nacionalno najbolj osveščeni del naroda, kot gibanje, ki je naj bolj zagrizeno v obrambi ogroženih nacionalnih meja. Hkrati so pokazali, da znajo biti izredno koristni tudi na skrajju samemu, v dogodkih v bazi, saj so med poučnimi demonstracijami ki jih je prirejale levaica, pogosto nastopali kot sprvi val v napadu na demonstrante. To sožitje je bilo tako popolno, da policija ni

posredovala niti tedaj, ko so januarja 1955 pokopavali zloglasnega fašističnega generala Rodolfa Grazianija — ostal je zvest Mussoliniju tudi po razpadu 1943, po vojni pa se je umaknil na svoje posestvo v Arcinazzo in živel kot nekakšen višji pokrovitelj neofašizma, ne da bi se kaj dosti vmešaval v notranje spopade v gibanju; pač pa je pogosto sprejemal ljudi prejšnjega režima ter si kraljal čas s paradami, ki so po vzdišju in uniformi mah spominjale na leta fašizma — in ko so fašisti v sprevidu prepevali fašistične himne in vzklikali duceja.

Te vrste ekscese in pa po ulične pretepe so imeli na vseh predstvih Michelinijevih nasprotniki, vodstvo stranke se jim je trdno odrekalo. Michelini sam je redno protestiral, če ga je kak pošla nek z leve v parlamentu titularni kot neofašista. Seve da pa po drugi strani ni bila nobena skrivnost, da so skvadrstični oddelki, v katerih se je zbiral največji del Michelinijevih nasprotnikov, organski sestavi del stranke; med njimi še po sebi strankino mladinsko gibanje »Giovane Italia«, ki sta ga vodila Giulio Craxoni in Massimo Anderson. oba med uglednimi voditelji današnjega neofašizma in v okviru katerega je bilo takorekoč obvezno dobiti tudi ustrezno izobrazbo kar za

devo uporabo pesti, krepel, transmisijskih verig za kolese in tako naprej.

Zbliževanje s krščanskimi demokrati

»Giovane Italia« je bila v prvi vrsti zadolžena za formiranje ne samo oddelkov za zaščito zborovanj itd., marveč tudi za formiranje ekspedicijskih korpusov, ki so odhajali kaznovati politične nasprotnike in ki so bili ter ostajajo eden od značilnih »organizacijskih« elementov italijanskega neofašizma.

Kar zadeva volilne rezultate, so neofašisti izgubljali tako na volitvah na Siciliji leta 1955 kot tudi leto dni kasneje na upravnih volitvah, medtem ko so bile parlamentarne volitve leta 1958 zanje prava katastrofa. Kajpak je to le še spodbujalo notranje polemike in kongres v Milanu se je leta 1956 končal tako, da je najbolj radikalna fašistična frakcija pod vodstvom Pina Rautaja (javnosti je znan tudi zato, ker so ga letos na pomlad vtknili v zapor, osumjenega za organiziranje krvavih bombnih atentatov v letu 1969) zapustila kongres ter konstituirala skrajno neofašistično skupino pod nazivom »Ordine nuovo« (Nov red).

Michelinja in njegove pa to kaj prida ni zavrla in ustvarjanje koalicijskih lo kalnih, pokrajinskih ali me stalnih svetov je po letu 1955 postalo vsakdanja reč; marveč 1957 pa so neofašisti prvi glasovali za zaupnico krščansko-demokratični vladi premiera Zolija. Pred Michelinijevo skupino se je zato postavilo logično vprašanje: če je moč sodelovati v koalicijskih in lokalnih volitvah organih oblasti, zakaj tega ne bi mogli narediti na vse državni ravni?

Poskusili so leta 1958, ko je vrsta pritiskov v strukturi ri italijanske politike začela pomikati os dežele v levo ko so bile valde, sestavljene iz strank centra, vse bolj nemore in nestabilne in ko se je na obzoru že jela prikazovati silobuzna koalici je levega centra, koalicije v kateri bi poleg srednjih meščanskih strank sodelovala tudi delavska stranka socialisti. Za italijansko reakcijo je bil to kajpak začetek rdeče revolucije in eno najbolj prip-avnih orodij za boj zoper to rdečo nevarnost so bili kajpak spet neofašisti dokazno ponovno, da so nevarni v politični meri, kolikor so potrebni močnim centrom oblasti.

PRIHODNJC NAPREJ

SKRBNNO PRIPRAVLJEN KULTURNI PROGRAM

Kronika našega boja in revolucije

Letos praznujemo praznik slovenske partizanske vojske ter 30. obletnico ustanovitve prvih brigad. Osrednja slovenska proslava te velike in pomembne obletnice bo na dan borca, 4. julija ob 10. uri v Zadobrovi pri Ljubljani — Vabimo vse bivše borce NOV in POS in aktiviste OF, pripadnike enot SLO, člane družbeno-političnih organizacij in vse občane, še prav posebej pa mladino, da se v čim večjem številu udeležijo tega velikega slavlja. Prav z množično udeležbo bomo dali še poseben poudarek tej pomembni obletnici in ponovno izpričali svojo samozavest in velik ponos, ki nas je navdajal ob ustanovitvi naše prve slovenske partizanske vojske, tiste naše vojske, ki nam je priborila svobodo in ki je tudi v svobodni domovini vseskozi prenašala svetle tradicije na mlade rodove, in na katere dragocenih borbenih izkušnjah je zasnovan tudi naš današnji koncept splošnega ljudskega odpora. Ta poziv velja kot vabilo, ker posebnih vabil ne bo. Zato 4. julija vsi na proslavo v Zadobrovi!

RK SZDL SLOVENIJE — RO ZZB NOV SLOVENIJE — RK ZM SLOVENIJE — RS ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE — RO ZRVS SLOVENIJE.

Po končanem slavnostnem govoru na proslavi slovenske partizanske vojske bo na vrsti 40-minutni kulturni program. Oder in tribuna sta na proslavi namenjena le slavnostnemu govorniku, zastavonošam in nastopajočim pevcem, igralcem in plesalcem. Zamisel kulturne prireditve

se oprta na literarna in glasbena dela domače umetne ali narodne oziroma ponarodele pesmi, poročene v revolucio narnih gibanj Evrope dvajsetega stoletja in v našem narodno osvobodilnem boju Razsvetle pevskih in recitacijskih točk izraža in podaja približno kronologijo razvoja našega boja in revolucije

in v slavnih letih 1941 — 1945, hkrati pa tudi nastanek večine umetniških del. Umetniške nastope pevcev in igralcev bodo obogatili plesni nastopi, ki bodo ponazorili nekaj elementov iz spominkega sveta našega boja in revolucije: partizanski pohod, trpljenje talcev in ujetnikov, žrtve naše ljube ljube matere in žene, kolo bratstva in enotnosti naših narodov.

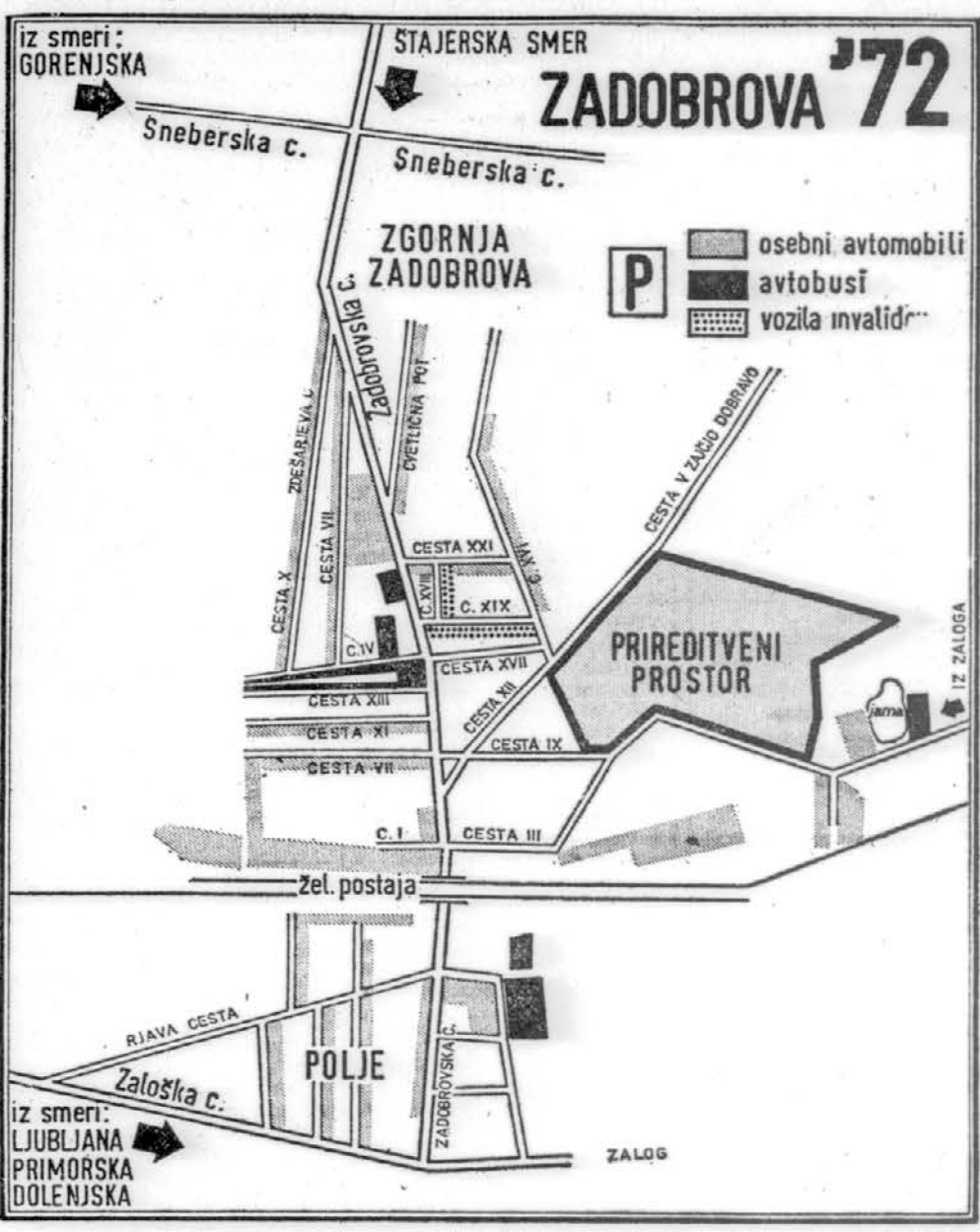
Z umetniško besedo bosta nastopila prvaka ljubljanske drame Andrej Kurent in šte fanija Drole, partizanski sološpev bo zapela prvakinja ljubljanske opere Zlata Ognjanovič. Sodelovali bodo solisti in zborni plesalci ljubljanske Opere ter plesalci kulturno

prometno varnost pomembnih prostorih, bodo promet uredili miličniki. Udeležencem bodo dali tudi informacije in jim v stiskah pomagali. V bližini prireditvenega prostora bodo delovale motorizirane patrulje milice, ki bodo urejale promet in pomagale udeležencem ob morebitnih prometnih nesrečah. Na prireditvenem prostoru bo tudi skupina miličnikov, ki ji bo naložena skrb za varnost ljudi in premoženja. Njihovo mesto bo vidno označeno. Udeleženci prireditve se bodo lahko obracali na dežurne miličnike tudi v urah, če bi se jim izgubili otroci, če bi izgubili (našili) denar oziroma dokumente itd.

NAVODILO ENOTAM NOV IN POS IN MLADINSKIM ENOTAM

Dajemo nekatera navodila enotam NOV in POS ter pohodnim mladinskim brigadam za proslavo 4. julija v Zadobrovi pri Ljubljani:

1. Za udeležence NOV in POS je na prireditvenem prostoru določen poseben prostor (štev. 3). Poseben prostor imajo tudi pohodne mladinske enote (štev. 4) ter člani ZRVS (štev. 5). Vsi ti prostori so opremljeni z objekti za delitev toplega obroka in tudi drugimi gostinskimi objekti. Objekti za delitev toplega obroka so pri enotah NOV in POS razdeljeni po korpusih, onah in drugih enotah, pri pohodnih mladinskih enotah pa na operativne cone.
2. Vsi prostori 3., 4. in 5. so med seboj povezani z razglasno postajo, prek katere bodo vsi navzoči dobili tudi potrebna navodila za formiranje prvih petih enot in zastavonoš.
3. Posebej se formira prvih pet enot, ki bodo skupno s poimenovanimi mladinskimi enotami postro-

Slaščičarsko podjetje KONDITOR LJUBLJANA, Koblarjeva 3

ponovno objavlja prosti delovni mesti

1. TAJNICE
2. SALDAKONTISTA

POGOJI:

1. srednja strokovna izobrazba, zaželena administrativna šola
2. srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prijave sprejema uprava podjetja Ljubljana, Koblarjeva 3. 6432

Tovarna elementov za elektroniko OBRAT FERIT Ljubljana, Stegne 19

V A B I M O K SODELOVANJU

STROJNEGA INŽENIRJA — TEHNOLOGA I. ali II. stopnje za delo v okviru tehnološko-razvojnega teama pri izpopolnjevanju tehnologije oblikovanja in obdelovanja v procesu proizvodnje feritov.

ELEKTRO INŽENIRJA — ŠIBKI TOK I. ali II. stopnje za delo pri aplikaciji feritov v sklopih za elektroniko in telefonijo.

Želimo pridobiti sodelavca z odsluženim vojaškim rokom, ki želi izkoristiti strokovne in eksistenčne možnosti, ki jih nudi delo na feritu kot perspektivnem materialu na področju elektronike. Praksa je zaželena, ni pa pogoj.

DALJE VABIMO K SODELOVANJU

STROJNEGA TEHNIKA za konstrukcijo izdelkov, orodij in naprav.

SODELAVCA s srednjo izobrazbo (lahko tudi gimnazija) za delo v ekonomsko-analitski službi obrata.

Zainteresirane prosimo, da se telefonično, pisмено ali osebno prijavijo na razgovor v tajništvo obrata. 6423

Veletrgovsko podjetje TRGO AVTO v Kopr. JLA 25

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. **PRODAJALCA** v prodajalni v Ljubljani, Igriška 3 (ponoven razpis)
2. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA** za pnevmatiko
3. **KOESPONENTKE** v konsignacijskem skladišču

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

za delovno mesto pod 1.: da je izkušen prodajalec iz avto stroke oz. da je izkušen avtomehanik s tem, da pozna nadomestne dele za motorna vozila, zlasti za vozila znamke FIAT-Zastava in da ima potrebno usposobljenost za delo v prodajalni;

za delovno mesto pod 2.: da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo, zaželena višja komercialna šola oz. srednja ekonomska šola oz. poslovodska šola, poznavanje uzanc o blagovnem prometu ter ostalih predpisov, poznavanje blaga, sposobnost komuniciranja vsaj 3-letna praksa na področju komercialnih poslov;

za delovno mesto pod 3.: da ima srednješolsko oz. nepopolno srednješolsko izobrazbo — ekonomska srednja šola ali administrativna šola, popolno obvladnje strojepisja, korespondiranja in osnovne administracije, popolno aktivno obvladanje italijanskega jezika.

Prošnje sprejemamo do 17. julija 1972. Prošenj, ki bodo prispeli po tem roku, ne bomo upoštevali. Kandidati morajo prošnji priložiti dokaz o zahtevani šolski izobrazbi in strokovni usposobljenosti. Prijavljene kandidate bomo obvestili o rezultatu razpisa do 27. julija 1972. 6421

PROMETNA UREDITEV NA PROSLAVI

Udeleženci prireditve, ki bodo priptovali z vlakom, bodo imeli zelo ugoden in varen dostop na prireditveni prostor, ki je v neposredni bližini železniške postaje Polje.

Pešci bodo imeli na vsem prireditvenem prostoru in v okolici prosto in varno gibanje, nekateri prehodi oziroma ceste pa bodo namenjene izključno njim.

Motorizirani bodo lahko osebne avtomobile parkirali v bližini prireditvenega prostora. Parkirni prostori so urejeni za red pa bodo poleg miličnikov skrbeli še urejalci parkiranja podjetja Snaga. Parkiranje bo brezplačno.

Parkirni prostori za avtomobile so določeni posebej. Prostor je dovolj, izstopi potnikov pa varni.

Za invalide je pripravljen poseben parkirni prostor, neposredno ob zahodni meji prireditvenega prostora.

Javni avtobusni promet bo krožen. Proga poteka: po Titovi, Zaloški, Zadobravski, Sneberski, Smartinski cesti, Kajuhovi ulici, Zaloški cesti in nazaj v mesto. Postajališča: centralno avtobusno postajališče bo na Titovi cesti (pred akocolema), postajališča pa pred bolnišnico in pred tržnico na Zaloški cesti in v Zadobrovi. Pri povratku bodo postajališča na istih mestih.

„KREPIMO BRATSTVO IN ENOTNOST!“

Mestni odbor Zveze rezervnih vojaških starešin Ljubljana vabi svoje člane, da se udeležijo tovariškega srečanja rezervnih vojaških starešin Jugoslavije pod geslom **„KREPIMO BRATSTVO IN ENOTNOST JUGOSLOVANSKIH NARODOV“**.

Srečanje bo 3. julija ob 19. uri v restavraciji «Auto-campe» na Ježici s pozdravnimi govori in kulturnim programom. Nato pa bo skupna zabava z bogatim srečelovom.

Ravno tako je dolžnost vsakega rezervnega vojaškega starešine, da se udeleži dne 4. julija v ZAJČJI DOBRAVI proslave slovenske partizanske vojske in 30-letnice ustanovitve prvih slovenskih partizanskih brigad.

Vsak rezervni vojaški starešina je dolžan, da za takšne proslave in srečanja priprne na svojo obleko odlikovanja ali pa oznake odlikovanja.

ZVEZA REZERVNIH VOJASKIH STAREŠIN SR SLOVENIJE MESTNI ODBOR LJUBLJANA

DR. JOSIP SMODLAKA: PARTIZANSKI DNEVNIK — 19

PREDLOG S TREMI REGENTI

Prva seja NKOJ v osvobojenem Beogradu obeta pomembne sklepe

Odnosi med našim narodnoosvobodilnim gibanjem in zahodnimi zavezniki so čedalje bolj napeti, ne po naši krivdi. Vsiliti nam hočejo kralja. Ker se temu upiramo, nam nočejo pomagati. Bržkone jim tudi ni všeč, da se je ruska vojska združila z našo, in še posebej, ker je sovjetsko vojaško poveljstvo prosilo naš nacionalni komite, naj mu dovoli vstop na jugoslovansko ozemlje, in ker je pristalo na to, da naši civilni organi še nadalje izvajajo oblast v deželi. To je prvo, čeprav posredno priznanje nacionalnega komiteja s strani enega izmed velikih zaveznikov.

izredno presenečenje. Prejel sem pismo generala Dobroslava Milenkovića, napisano v osvobodjeni Srbiji pred devetimi dnevi. Prijatelj mi sporoča, da je skupaj z zetom Sašom stopil v narodnoosvobodilno vojsko, da je moja hči Vlasta z otroki v Ljugu in da so zdravi, zet Dušan pa dela v Beogradu. Ko je beograjsko «Novo vreme» poročalo, da sem poverjenik v Titovi vladi, so Vlasto pokli-

cali na gestapo, kjer so jo zadržali noč in dan.

Šubašičeva brzojavka

Prejel sem pismo britanskega diplomatskega predstavnika v Barju polkovnika Broada, ki mi je sporočil vsebino name naslovljene Šubašičeve brzojavke. Šubašič mi sporoča, da je kraljevska vlad

Rdeča armada in NOVJ prodirata proti Beogradu

Petek, 6. okt. 1944

Pripravljajo se veliki dogodki: Rusi so prešli čez mejo v naš Banat, naša vojska iz Sumadije pritiska od juga in zahoda.

Proti večeru smo doživeli

moj namestnik z rangom pooblaščenega ministra. Pod predsedniku Kardelju sem sporočil, kaj mi je brzojavil Šubašič, in ga prosil, naj mi razen dr. Černeja predlaga še nekaj primerljivih in zanesljivih ljudi za druga mesta v naši delegaciji v Rimu.

Ker ne vem, ali je glede na sedanji odnos nacionalnega komiteja do dr. Šubašiča smotno, da zdaj sodelujem z njim, sem maršala brzojavno prosil za navodila. Če se bo strinjal, da prevzamem dolžnost, se bom čimprej odpravil v Rim.

Z isto brzojavko mi je Šubašič sporočil, da je Sloven imenovan za mojega tajnika, in sicer kot svetnik na poslaništvu, ter mi naročil, naj mu predlagam človeka, ki bo

Radio Bari: Tito pri Stalinu

Petek, 13. oktobra 1944

V Bari so prispeli podpredsednik nacionalnega komiteja Kardelj ter Dijlas in Žujović — Črni. Kardelj sem pisal, da moram čimprej govoriti z njim o svojem odhodu v Rim. Ne vedo natančno, kje je maršal Tito. Radio Bari je sporočil, da ga je Stalin povabil v Moskvo, kjer se

zda Stalin in Churchill pogajata o nadaljnji vojni proti Nemčiji in o ureditvi petih političnih vprašanj, pred vsem poljskega in jugoslovanskega.

Ponedeljek, 16. okt. 1944

Nisem prejel odgovora maršala Tita na brzojavko in tudi ne od podpredsednika Kardelja v zvezi z mojim odhodom v Rim in s prevzemom dolžnosti v zavezniki komisiji. To vprašanje je zdaj manj pomembno v primerjavi z drugimi dogodki, ki naglo dozorevajo. Osvoboditev Beograda lahko pričakujemo vsak dan, v bližnji prihodnosti se bo tam sestala nacionalni komite zaradi zelo pomembnih sklepov.

Po radiu sem zvedel, da se iz Londona odpravlja v Jugoslavijo dr. Šubašič, predsednik kraljevske vlade, spremilja pa ga general Velebit, predstavnik našega vrhovnega štaba v Londonu. Deistvo, da dr. Šubašič potuje z njim, je znamenje, da je maršal du in da se s tem strinja Londonski radio. Je tudi poročil, da Šubašič odhaja v Jugoslavijo, da bi s Titom sestavila skupno vladno se pred osvoboditvijo Beograda. Te tri dni sem pisal drugo razpravo o razmetitvi s Italijo. Naslov bo «Narodne pravice južnih Slovanov in italijanski iredentizem».

Od tod pošiljamo rešje orožje na naše otoke. To pomeni, da pohod na kopno ni več daleč. Upam na naglo osvoboditev Dalmacije, čeprav nas zdi «aka strmeško važnejša naloga na vzhodu, v Srbiji».

Pred »fifty-fifty«

Torek, 17. okt. 1944

V naši bazi v Barju sem srečal generala Velebita. Povedal mi je, da sta s Šubašičem večeraj prispela v Bari. Na moje vprašanje, ali Šubašiča tudi tokrat spremlja angleški veleposlanik Stevenson, je Velebit rekel, da je Stevenson bolan, vendar mu je britanski diplomatski predstavnik Broad v Barju sporočil, da je dobil nalog, naj bo navzoč na pogajanjih dr. Šubašiča s predstavniki nacionalnega komiteja. Velebit pa mu je odgovoril, da nega ne bo na teh razgovorih. Ta pogajanja ne bodo v Italiji, marveč v Srbiji, ko bo osvobojen Beograd.

Podpredsednik Kardelj, ki se pred tem ni hotel sestati s Šubašičem, je odgovoril iz Barja in se bo vrnil šele po Šubašičevem odhodu. Kardelj sem namizal Velebita, da Šubašič ne bo oglašil pri me-

TRIDESET LET SLOVENSKE PARTIZANSKE VOJSKE

OD CELJSKE ČETE DO II. GRUPE ODREDOV

Pripoveduje narodni heroj Peter Stante - Skala

Znani predvojni revolucionar, legendarni partizanski komandant in narodni heroj Peter Stante-Skala ni bil prav nič navdušen, ko je zvedel, da bi se tokrat rada pogovarjala z njim — o njem. O tovariših bi bil veliko raje govoril in tudi o bojih, ki jih je preživel. In tako najin pogovor ni bil tak, kakršnega sem si zamislila. Pa vendar se je dalo iz njega izluščiti tudi njegov lik in tudi velik del razgibane revolucionarne in partizanske poti. Od komandnega vodstva II. grupe odredov nista več živa ne komandant Stane — Franc Rozman in ne komisar Tomaž — Dušan Kveder. Ostal je le še takratni namestnik tovariš Skala. O njegovi poti tja do II. grupe odredov je nato stekla beseda.

»Vojno sem dočakal v Celju, je dejal. Komaj malo prej so me izpustili iz zaporov v Starem piskru, kjer sem presedel vse zadnje leto, obsojen kot komunist. Bila sva skupaj z Bibo Röckom, ki sem ga poznal že od prej kot enega najbolj aktivnih in predanih komunistov. Delovali je v Saleški dolini in vedel sem, da se je v zaporu in pred policijo odlično držal. Skupaj sva organizirala tudi zelo uspešno glavnino stavko jetnikov. No, ko so me torej izpustili, sem se bal, da bi me internirali, kakor je bilo takrat v navadi. Zato sem šel takoj v ilegalno in sem se do usodnega 7. aprila zadrževal veščidel na območju Senturja, Ponikev in Kozjanskega, kjer sem še naprej organiziral partijske in skopske organizacije.

ložaj. To pa je trajalo samo nekaj dni, dokler nisimo zvedeli, da so začeli v Zagrebu prevzemati oblast ustaši in dokler se naši rezervni oficirji niso začeli preoblačiti v civilne obleke. Postalo nam je jasno, da je vsega konec in v manjših skupinah smo začeli odhajati tudi mi, da bi ne padli v ujetništvo. Po čudnih dogodivščinah smo se tako prebili do Senturja in tamkaj naleteli na prvo nemško enoto. Zatekel sem se v mlin k Novakovim, kjer je bila že vsa družina polno zaposlena z zbiranjem civilnih obelk za naše vojake, ki so se vračali s fronte. Seveda Novakovi niso pozabili poskrbeti tudi otročja, kolikor so ga našli, čeprav takrat gotovo še niso mislili na bodoči odpor. Skrivali so ga predvsem zato, da bi se ga ne polastil okupator. Ravno na veliko soboto sem se spet vrnil domov v Celje.

Okupator ne bi presenetil aspečen. Ko je bila v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta, se je gibanje na našem območju še bolj razmahnilo. In tako smo lahko takoj po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo organizirali tudi prinas prve partizanske enote. Na sestanku ob Vogljinu, smo se odločili organizirati Celjsko četo. Za komandirja je bil doležen Vranec, ki je imel med nami največ vojaškega znanja, ker je bil rezervni oficir, za njegovega pomočnika ali politkomisarja pa so postali vili mane, ki sem bil tudi že odslužil vojaški rok in sem tako poznal vsaj strelno orožje. Tako je bilo postavljeno vodstvo čete, le-te pa ni bilo še nikjer. Za taborniške čete smo izbrali Revenno nad Senturjem, blizu Novakove zadnice, kjer se je skrival tudi Novakov sin Ivan že vse od prvega dne in ki se nam je pridružil. Po nekaj dneh so prišli tudi prvi borci in enota je hitro narasla na štiriinajst članov. V njej sta bili tudi prvi partizani — Jožica Hribar in Hermina Senčar. Brez kakih izkušenj o partizanskem bojevanju smo delali prve načrte za akcije. Kot prvo smo zažgali v Bukovčani pri Celju vslo zalogo pšenice in poljedelskih strojev. Potem bi bili radi preprečili izseljevanje prebival-

Celjska četa med prvimi

Postel sem četni komandir

Postel sem četni komandir

Postel sem četni komandir

Postel sem četni komandir

Postel sem četni komandir

Komunisti — prostovoljci

Potem — začetek vojne. Komunisti smo se po ukazu partije pripravili kot prostovoljci. V celjski garniziji sem imel precej težav, preden so me kot komunista sprejeli. Vendar so me poslali, kljub temu, da sem bil po svoji vojaški specializaciji vezist, v zaledno enoto v Sevnico, kjer smo sprejemali takratno smotortizacije — vole. Tu sem srečal mnogo znanih, naprednih ljudi. Takrat smo se začeli sbrati na sestankih in premelevali takratni vojaški in politični po-

KVEDER, ROZMAN IN STANTE — S komandantom Stanetom sem se prvič srečal oktobra 1941 in ostala sva prijatelja do njegove nesrečne smrti. Pripoveduje Peter Stante, ki je skupaj z Rozmanom in Dušanom Kvedrom ustanovljal II. grupo odredov. Foto: arhiv Dela

ni. V Bariju čaka, da ga poikičevali. Velebit ga bo spremljal na poti. Subašić je prišel z namerom, da bi z marsikom sestavilo skupno, seveda kraljevsko vlado. O tem sem razmišljal. Prišel sem do sklepa, da bi mi lahko sprejeli v nacionalni komite nekaj članov Subašičeve vlade (njega nikakor ne) in z njimi razširili nacionalni komite. Tako bi v Beogradu po osvoboditvi sestavili začasno vlado, ki ne bi bila kraljeva. Nekaj takega je predvidel maršal Tito, ko sva zadnjič govorila o tem. Vendar bi takšna rešitev imela dve slabši strani: kralj bi lahko po Subašiču ali kom drugemu sestavil novo kraljevsko vlado, ki bi zasejala med ljudstvom zmedo, Amerika in Anglija pa prav gotovo ne bi priznali naše začasne vlade, ki bi jo samo sovjetska vlada morda priznala, toda je kot vlado de facto in ne de iure.

Zamisel o treh regentih

Kakor mi je povedal Velebit, je Subašić prinesel novo rešitev, ki bi dejansko izločila kralja, oblast bi povsem prešla v roke narodno-

osvobodilnega gibanja. Subašić pa bi bil seveda tudi v novi vladi. Njegova kombinacija; ko bo osvobodeno Beograd in za njim vsa dežela, se kralj ne bo vrnil v Jugoslavijo. Kadar kralja ni v državi, po ustavi prevzame njegovo oblast regentstvo, ki ga imenuje kralj. Subašić zdi pravi maršal Tito oziroma nacionalni komite bo po svoji presoji izbral tri regente, jaz pa bom kralja pregovoril, da bo podpisal ukaz, ki postavlja te tri ljudi za regente. Meni se zdi čudno, skrajno neverjetno, da bi kralj podpisal ta ukaz, ki dejansko pomeni abdikacijo, vendar mi je Velebit zagotavljal, da je Subašić prepričan, da mu bo kralja uspelo pregovoriti, ker se on in ljudje okoli njega zavedajo, da jim ne preostane nič drugega. Upam, da bo takrat, ko bodo Nemci odšli iz države, Draža Mihailović ob Nedićevih podpori s svojimi četami zasedel Srbijo in da bo hkrati uspel podobno prevrat na Hrvaškem in z dogovorom z Mačkom in z nekaterimi ustaškimi prvaki, zdaj pa so ti poslednji upi šli po vodi. Kaj pa Anglija in Churchill, sem vprašal, ki sta vse doslej skušala, Jugoslavijo vsiliti kralja? Kaže, da sta nehala upati. Churchill trdno drži. Grejlo je ne da iz rok, Jugosla-

vijo pa — kakor da jo bo prepusil Moskvi. Če Subašić prinaša tak predlog, ima po mojem mnenju Churchillova pooblastila. S tem bi Anglija zapustila kralja, vendar bi ohranila obliko kralju bi vsa navidežno še ostalo upanje, da ga večina ljudstva s svojimi glasovi lahko pokliče nazaj na prestol. Kraljevska oblast bi bila dejanska v rokah nacionalnega komiteja; vlada, ki bi jo imenovali regenti, bi razpisala volitve v ustavodajno skupščino oziroma plebiscit, ki bo zanesljivo prinesel večino republik. Tako bi se ohranila zakonitost, monarhija bi bila pokopana po zakoniti poti, brez revolucionarnih prevratov, in rodila bi se republika. Bilo bi zares zelo lepo. Se malo, pa bomo videli, kaj bo iz tega. Velebitu sem rekel, da nisem nič šilil, da bo kralj na to pristal, a če zares privoiti, je to najboljša rešitev. Velebit mi je rekel, da je dal moj članek o mejah prevesti v angleščino in da ga bodo natiskali v brošuri. Postal mi bom še drugo, daljšo razpravo o isti temi, ki jo zdaj dokončujem, on pa jo bo dal v Londonu prevesti in natiskati hkrati z mojim prvim sestavkom.

Jutri: Beograd osvobojen

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!

Čeprav smo v sklope naših zaveznikov majhni po številu, vendar smo s svojimi deli dokazali, da je naše ljubevsko srce po duhu, ne bilo hi nam prav in ne bi se mogli sprejmiti s tem, da bi nas v državi, ko se bo odločilo o usodi posameznih delci, smatrali za muline ter bi nas potiskali ob našim zavezniki da niso, za katere se bo odločilo o usodi evropskih in tudi naše države. To je naša pravica in pri tej pravici bomo stali. Prepričani smo, da bomo pri tem našli na razumevanje naših velikih zaveznikov, da bomo našli na razumevanje naših četni in zahtev, kajti to so naši narodi zasluzili, ko so za ceno največjih tritev dokazali zvestobo skupni zavezniški stvari. TITO

IZ ZAGLAVJA 12. STEVILKE »NAŠE VOJSKE« OKTOBRA 1941

Postal sem četni komandir

Po njegovi smrti sem postal jaz komandir čete. Za radi izdajstva pa so našo četo kmalu po tistem napadu in bil sem ranjen, četa pa se je brez izgub umaknila. Ko sem okrevljal, pa sem se pridružil I. štajterskemu bataljonu, ki sem ga našel po...

Ustanovili smo prvo slovensko brigado NOV in PO

Tudi I. grupa odredov je bila ustanovljena z enakim namenom kot pred njo II. štajterski bataljon, iz katerega so v istem času nastali kar štiri bataljoni, kar je seveda priložnost za organizacijske spremembe. Ker v primerjavi z odredi nisimo bili teritorialna enota, pač pa je bilo naše operativno področje — razen Primorske — vsa Slovenija, se nam je zdelo popolnoma logično, da to novo enoto imenujemo »prva slovenska brigada«. Kasneje so na raznih forumih to našo odločitev napačno tolmačili kot nekakšno prenatrpanost, oziroma preveč ambicioznost, čeprav je bilo to popolnoma nevojasko gledano. Po nalogu osrednjega vodstva smo se torej preimenovali v II. grupo odredov, čeprav smo operativno še naprej delovali kot prava brigada.

NAŠA VOJSKA

IZDAJA GLAVNI ŠTAB NARODNO OSVOBODILNE VOJSKE IN PARTIZANSKIH ODREDOV SLOVENIJE

LETO III. STEV. 12. 12. OKTOBRA 1944

»NAŠA VOJSKA« — naslednica »Slovenskega partizana«, ki je začel izhajati še leta 1941. Je bila odraz preraščanja slovenskih obojazenih enot v redno vojsko, kot je oktobra 1944 zapisal v uvodniku Boris Kraigher. Foto: arhiv Muzeja revolucije

vi pohod novega II. štajterskega bataljona na Štajersko se je začel že 22. decembra, dva dni zatem pa smo doživeli že znan bitko na Libergu. Potem sem redno odhajal v Ljubljano na poročanje in po navodilih za nadaljnje delovanje. Ker pohod zaradi hude zime in visokega snega ni uspel, smo po ukazu glavnega štaba prezimili na Pugledu. Kljub zimi in hudemu mrazu je bataljon v tistem času številčno narasel ter se rojaško in politično krepil. Ves čas smo tudi posiljali manjše enote v razne akcije, da so v praksi dokazovale, kako uspešne so bile naše teoretične priprave. Te preizkušnje so bile opravljene z odličnim uspehom, kar se je še posebej izkazalo pri italijanskem napadu na Pugled, saj smo ves dan uspešno odbijali napade številno velike močnejše okupatorjeve vojske v pravi pozicijski bitki.

Takrat sem bil namestnik komandanta Staneta, kar sem ostal tudi kasneje, po ustanovitvi II. grupe odredov, na njenem pohodu čez Kozjansko na Štajersko, do Stanetovega odhoda na novo dolžnost komandanta glavnega štaba NOV in PO Slovenije.

PETER STANTE-SKALA — Raje bi se pogovarjal o svojih tovariših in o minulih bojih kot o sebi. Foto: arhiv Dela

ZASTAVA IN LEGENDA

Dve, ali celo tri zgodbe o zastavi „Tomšičevcev“

Med zanimivimi zgodbami iz ilegalnega in partizanskega življenja je gotovo zgodba o zastavi prvega slovenskega proletarskega udarnega bataljona Tomšiča. Zanimivost je nemara že v tem, da je bil ta prapor po mnenju tistih, ki so ga videli, morda najlepši, kar jih je kdaj bilo izdelanih za NOV na Slovenskem. Po vsem tem pa so ga Italijani zaplenili, ne da bi bil doživel svoj »ognjeni krst«: zasegli so ga v roški ofenzivi v začetku septembra leta 1942, v bunkerju glavnega štaba na Rogu, še preden je prišel v roke Tomšičevega proletarskega bataljona, kateremu je bil namenjen.

Zgodba se je začela pred tridesetimi leti, njen zameetek pa je bila junjska pobuda Edvarda Kardelja, naj bi prvi slovenski proletarski udarni bataljon T. Tomšiča dobil lepo zastavo. S tem se je sprožil ilegalni stroj ljubljanskih ilegalcev — tehnikov in članic APZ, v zgodbo so stopili ljudje in jo začeli ustvarjati...

Resnica je bila taka, da so Italijani v roški ofenzivi po izdaji odkrili bunker, v katerem je bila zastava pripravljena. In kot je mogoče razbrati iz gradiva, ki ga je o zgodovini te zastave zbral kustos Muzeja ljudske revolucije M. Brezovar, je Tomšičeva brigada bržkone ni prevzela takoj zategadelj, ker je ravno tedaj bilo v teku preimenovanje »proletarske udarne brigade T. Tomšiča« v »partizansko udarno brigado T. Tomšiča«. Bogato okrašena zastava je pač imela napis I. slovenski proletarski udarni bataljon (bataljon se je medtem že razrasel v brigade), narejena pa je bila v začetku avgusta 1942. Izvajalci so se Kopačevega načrta takrat lotili: zastavo je izdelala Milena Zor — Ježek, drog pa sta izdelala dva ljubljancina (ki nočeta biti imenovana).

»Vsega sem jo okoli štirinajst dni, dan in noč, nevarnost pa je bila toliko večja, ker so čez dvoršče (stanovala sem v sedanjih Nazorjevih ulici) hodili Italijani na odgovorila, ko je zapisovalec vprašal, kako je bilo, ko je zvedela, da je »banderac« v izločbi, da bom delala proti njim!«

Vso vojno je bila v ilegalni, v svoji delavnici za umetno cvetje je bržkone počela še druge stvari: vsakogar dela z zastavo verjetno nima za svojo najpomembnejšo stvaritev. Z izdelovalcema droga se, recimo, ne pozna niti zdaj, po tridesetih letih. Ko k temu izrazim svojo začudenost, ponovi samo tisto znano reliko: »Čim manj si takrat vedel, tem bolj je bilo...« Tako se mahovna zgodbi, da zgodba, zadobi dale, če ne celo tri zgodbe: vsak od njenih ustvarjalcev ima po eno in živ samo z njo.

Prvi, ki se tako spominja, je Ljubljancin, arh. Vlasto Kopač. Bil je, kot je bilo moč že poprej izvedeti iz gradiva o zgodovini te zastave, njen projektant, torej tisti, ki je bil pred tridesetimi leti risar v dokumentni tehniki, izdelal načrt zunjo in izbral izdelavalce. S tem je bila večina njegovega dela opravljena, ne da bi pri tem nastajala posebne težave. Ho-tele pa se je nemadoma zavozlati, ko se je zastava, ki so jo kurirji maskiriraj prenesli čez hodečo žico, nemadoma pojavila v izločbi ljubljanskih obrtnega podjetja Konfekcija in krojaštvu Pavlin, nedaleč od restavracije Rio, v tedanji Selenburgovi ulici.

»Za to sem zvedel,« prinaša zdaj arh. Kopač spomin tistega dne pred zapisovalca, sva potli z Mirja v mesto. Srečal sem prijatelja Scagnetta, ta pa je rekel: »Ti, kar obrni se in se vrni, Italijani so zaplenili in postavili v izločbo zastavo, in po delu sodeč je tvoja...«

To je bilo pravzaprav presenečenje, kajti obveščevalci niso mogli tako hitro preveriti okupatorjeve govorice, po kateri naj bi bili prapor zaplenili. Zdaj je bil nenadoma aravizet v izločbi sredi Ljubljane, in kot pravi V. Kopač, ablašček se je čudovito rdeče in je bil še čisto novo. Italijani so kajpada takoj začeli s propagando, češ da so za-

Razumljivo je, da je obstajala nevarnost, da bodo Italijani odkrili vse štiri izvajalce. Toda pred tem so se s nevedek zavarovali sami: Italijani so namreč bili prepričani, da bi ilegalni aktivisti z nobeno svojo tehniko ne mogli izdelati tako bleščečega, obrtniško brezhibnega prapora. Blago je bilo iz posebne rdeče svile, izvezeno z zlatimi trakovi in resicami, drog pa je imel pozlačeno glavo s srpom in kladivom, ki sta bila posuta s poldragimi rdečimi kamni.

Italijani so bili prepričani, da so jo aktivisti in kurirji prinesli iz Sovjetske zveze,

REPUBLIŠKA PRIZNANJA

MARIBOR, 1. jul. — Dopolne so izročili republiška priznanja delavcem, ki že več kot deset, dvajset in trideset let delajo v cestnem prometu. Za več kot tridesetletno delo sta prejela priznanje poslovnega združenja cestnih podjetij Franc Rižnar in Jakob Irigolj, za več kot desetletno delo so izročili priznanja 20, za več kot dvajsetletno delo pa 40 cestnim delavcem. M. K.

Prodamo malo rabljen FAKTURNI STROJ

FAKTURNI MASHINE TME-30) pod ugodnimi pogoji. Stroj je primeren za fakturni oddelke trgovske stroke oziroma za podjetje, ki dnevno izstavlja fakture. Vse informacije dobite lahko po telefonu št. 771-011, int. 06, SGP GROSUPLJE 6392

ITALIJANI Z ZAPLENJENO ZASTAVO »TOMŠIČEVCEV«

Prapor je iz živorcev svile z dvojno podlogo. Droj je bil debel 22 mm, dolg 185 cm, iz železne cevi, prebarvan s črnim lakom, na vrhu je bila glava s srpom in kladivom, dolga 45 cm. Droj je imel sedem zlatorumenih obrobov. Glava je iz tombaka in pozlačena. Foto: arhiv Muzeja revolucije

Prapor je iz živorcev svile z dvojno podlogo. Droj je bil debel 22 mm, dolg 185 cm, iz železne cevi, prebarvan s črnim lakom, na vrhu je bila glava s srpom in kladivom, dolga 45 cm. Droj je imel sedem zlatorumenih obrobov. Glava je iz tombaka in pozlačena. Foto: arhiv Muzeja revolucije

NAŠI ZA MEJO

ZMAGA KMEČKE ZVEZE

Slovenski kmetje na Tržaškem prevzeli bolniško blagajno

OD DOPISNIKA RTV

TRST, 30. jun. Slovenski kmetje v tržaški pokrajini so po dolgih letih komisarke uprave prevzeli svojo bolniško blagajno. Na prvih volitvah v upravne organe te po...

LISTA št. 1 LISTA št. 2 CONSIGLIERI, UPRAVNIKI 1. GUSTIN Alfonso 2. DEBELIS Ludovico 3. KODRIČ Spiridione 4. BERNETIĆ Mario 5. CALZI Eugenio 6. PERCIĆ Giuseppe 7. RADETIĆ Leopoldo TARC Carlo Remigio SINDACO NAMESTNIK NADL. 1. CANCINI Giuseppe

VOLITE LISTO STEVILKA 2! — Poziv Kmečke zveze ob volitvah v kmečko bolniško blagajno (Primorski dnevnik).

PRED KOMASACIJO

Koroški Slovenci zaskrbljeni zaradi združevanja občin

OD DOPISNIKA RTV

CELOVEC, 1. julija. — Slovenci se načelno ne protivijo nameravani združitvi občin na Koroškem, ker se zavedajo velikih gospodarskih in družbeno političnih sprememb, ki takšno združevanje terjajo, je izjavil edini slovenski poslanec v koroškem deželnem zboru Hanzi Ogris v razpravi ob zakonu o združitvi občin. Kot je znano, je koroški deželni zbor zakon o reformi občin v četrtletju soglasno sprejel.

Pač pa je Hanzi Ogris opozoril koroški deželni zbor na dejstvo, da je manjšina zaradi predvidenega združevanja občin zaskrbljena, kajti strukturne spremembe, ki nastajajo z združitvijo občin, bistveno zadevajo tudi življenje manjšine. »Bojazen manjšine je toliko bolj upravičen, je dejal Ogris, »ker je nova uredba najmanjših upravnih enot povezana z nevarnostmi za manjšino. Praktično je vsaka združitev občin povezana s spremembo etničnega sorazmerja v škodo manjšine, da ne govorimo o tistih primerih, ko bodo dosedanje dvojezične občine priključene velikim enojezičnim. Pri tem ne gre samo za vrsto zelo pomembnih vprašanj, ki so z združitvijo občin povezana in ki zadevajo koroške Slovence kot zaščiten narodnostno skupino, ampak predvsem za negativne plati, ki zadevajo celotno mešano prebivalstvo, ne glede na njegovo nacionalno pripadnost. Mislim predvsem na sjezično oviro, ki bo še posebno trdo prizadela številne prebivalce na dvojezičnem območju, če ne se v primeru, če se ne se v novih upravnih središčih ne bodo mogli več posluževati svojega jezika. Sami dobro veste, da imajo tudi nemško govoreči prebivalci, ki govorijo doma samo narej, velike težave pri obveščanju z oblastmi. Toliko bolj velja to za dvojezično prebivalstvo. Po mojem mnenju je to pri združevanju občin osnovni človeški problem, ki ne bo imel negativnih posledic samo v primeru, če se bo lahko slovensko prebivalstvo tudi v novih centralnih upravnih enotah prav tako posluževalo pravice kot doslej. V zadnjih tednih so določeni krogi spet hoteli spraviti v ospredje razne emocije, ki nikakor ne služijo mirnemu sožitju. Če naj ne bo združenje občin samo združevanje krajevnih območij, ampak naj tudi v najmanjših upravnih enotah združuje predvsem ljudi, in to je na območju z mešanim prebivalstvom verjetno najvažnejše, potem politične sile v deželi ne bi smele dopustiti, da bi kdorkoli izbral novo ureditev občinske strukture kot povod za nove izbruhe proti slovenskemu prebivalstvu. To pa je mo-

URESNIČENO KULTURNO POSLANSTVO

Ob koncu sezone v Slovenskem gledališču v Trstu

OD DOPISNIKA RTV

TRST, 1. jul. Slovensko gledališče v Trstu je v sezoni 1971/72 uprizorilo 204 predstave, ki si jih je ogledalo 51.729 obiskovalcev. Ze te številke dokazujejo, da je naša edina zamejska poklicna kulturna ustanova s širokim zamahom uredniševala svoje poslanstvo.

V minulih sezoni sta bili pri delu gledališča še posebej pomembni gostovanji v Kanalski dolini, kamor so prvič ponesli domačo odsko besedo. S tem je ustanova po zaključni drugi redni abonmaji sezoni v Gorici in že tradicionalnih predstavah ob dnevu emigranta v Cedadu razširila svoje delovanje na ves prostor, kjer živi slovenska manjšina v Italiji. Predsednik slovenskega gledališča prof. Josip Tavčar meni, da je bil v letošnjem letu znamenit dan 26. aprila. Tedaj so na tržaški občini ustoličili ustanovo »Stalno slovensko gledališče«. S tem se je natančno osem let po začetku zaključni prvi del javnega priznanja manjšinskega stalnega gledališča. Čre za to, da so lokalni politični formi — občina, pokrajina in dežela Furlanija-Juljska krajina prevzele obveznosti in pravice soustanovitve, s čimer je gledališče postalo javna ustanova.

prejeli najbolj odločno podporo. V pretekli sezoni je gledališče uprizorilo 8 del. Berta Brechta so igrali 19-krat, ogledalo pa si ga je 5932 obiskovalcev. Komedito »Skopuh ali Kir Janja« si je ob 12 ponovitvah ogledalo 3131 ljudi, otroško igrano »Truljčice« Šake Skufce 7437 udeležencev, 20 predstav. Noviteto Sergija Verca »Ko luna šikla z desnim očesom in jasni veliki voz«, so prikazali desetkrat, ogledalo pa si jo je 2147 ljudi, »Tramvaj poželenje Tenešaja Williamsa je pritegnil največ zanimanja — videjo ga je 10.194 obiskovalcev na 30 predstavah. Za ključno delo sezone na velikem odru, »Zivljenje podželjskih plovbov« po drugi svetovni vojni ali »Trije rogovi« Dušana Jovanovića je doživelo 13 ponovitev, ki si jih je ogledalo 3097 obiskovalcev. Ljudski oder je po slovenskih vaseh na Tržaškem, Gorškem in Benečiji ter v Trbižu 29-krat nastopil z delom tržaškega komika Jake Štöke »Trije tičice«. Videjo jih je 6180 obiskovalcev. Drama Jonesa »Creva« je v 13 ponovitvah privabila v avditorij 768 ljubiteljev gledališča. V kulturnem domu in v Gorici so razen tega gostovala še vsa poklicna gledališča iz Slovenije, prav tako pa je tudi ansambel iz Trsta večkrat nastopil pred občinstvom onkraj meje, na Primorskem, v Ljubljani, Mariboru in številnih drugih mestih.

Veliko zanimanje za predstave

Za redno delovanje iz slovenskega gledališča bo izdatnejsa gnotna podpora treh soustanoviteljev radve dragocena, vendar pa se bo postopek »postajenja« zaključil šele tedaj, ko bo svoj delež prispevalo še italijansko ministrstvo za turizem in prireditve v Rimu. Ze to, kar so naši umetniki dosegli v preteklem letu, jih z enakimi pravicami uvršča v družino osmihi italijanskih stalnih gledališč. Toliko bolj, ker so prav ob italijanskih poklicnih kolegov v veseljavnem združenju gledališč

Z. ZORKO

GINNAZIJA V MONOSTRU — Tudi v monoštirski gimnaziji v Porahju na Madžarskem (na sliki) je letos končalo šolanje precej rojakov iz okoliških slovenskih vasi. Solo, v kateri deluje močan slovenski krožek, je zapustilo tudi več mladih porabskih Slovencev, ki se nameravajo po končanem študiju na univerzi zaposliti v domačem mestu. Foto: B. Borovič

KOMUNALNI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA LJUBLJANA

razpisuje prosto vodilno delovno mesto (ni reelekcija) VODJE SLUŽBE ZA POSREDOVANJE ZAPOSILITEV Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje: 1. visokošolska izobrazba; 2. 3 leta delovne prakse; 3. znanje tujega jezika.

ZŽTP — TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA

razpisuje na podlagi 1. odstavka 33. člena TZDR (Ur. list SFRJ št. 12/70) vodilni delovni mesti 1. ŠEFA TRANSPORTNEGA SEKTORJA UPRAVE PODJETJA in 2. ŠEFA PROMETNE SEKCIJE ZIDANI MOST

Kandidati za razpisani delovni mesti pod 1. in 2. morajo poleg splošnih pogojev imeti ustrezno visoko ali višjo strokovno izobrazbo z najmanj 7-letno delovno dobo v stroki ali srednjo strokovno izobrazbo in najmanj dvajsetletno delovno dobo v stroki. Kandidati za razpisani delovni mesti pod 1. in 2. morajo izpolnjevati tudi pogoje v zvezi z varnostjo in urejenostjo prometa.

6436

VSE ZA AVTO Velika izbira avtomobilskih delov in najnovejših avtomobilskih potrebščin Conti, Corvini & Kanon

ENAKOVREDNA STARTNA OSNOVA

Krščanska demokracija in Slovenci v Italiji - 5

Naj se vrnem k osrednji temi. Razvoj v miselnosti od povsem zaprte do bolj prožne politike v odnosu do Slovencev je med naprednejše usmerjenim delom krščansko-demokratske stranke potekal (omejil se bom na najbolj značilna vsebinska gesla) približno takole: previdnost, sožitje, »ni nevarnosti za nedotakljivost države«, delno sodelovanje v izvoljenih izvršnih organih, izjava zoper asimilacijo in naposled obveznosti za postopno ukrepanje v prid narodnostni osamosvojitvi slovenske manjšine.

Počasnost in obotavljanje

V svojem zadnjem dokumentu (volilnem razglasu za splošne volitve 7. maja letos) je krščanska demokracija vnovič zagotovila, da je s Slovenci izbrala spot medsebojnega razumevanja in priznavanja njihovih pravic do ustrezne zaščite in dalje, da je manjšina dejavnik medsebojnega kulturnega in duhovnega bogatstva, s katerim se lahko koristijo in se mo. rajo okoristiti vsi ljudje, ki živijo ob meji. Ob tem sem se spomnil na resolucijo italijanske poslanke zbornice iz novembra 1920 leta, da bodo lahko etnične skupine, ki bodo ostale zunaj svoje matične države, na podlagi iskrenih jamstev (podčrtal J.J.) gojile svoj jezik, svojo kulturo in svojo vero brez omejitev in ovir ter da bodo uživale globoko spoštovanje v svojem posebnem položaju. Ob tem sem mi zd predvsem umestno opozoriti, da je najvišje italijansko predstavniško telo

Uzakonitev narodnostne zaščite

Ne da bi s tem kakorkoli zanikali pozitivnost prej omenjenih obveznosti (seveda bi bilo prej treba natančno določiti roke za njihovo izvedbo, kar bi izrečno poudarilo), velja opozoriti, da je bila ta, tako imenovana postopnost v povolnih letih, kolikor lahko sploh o njej govorimo, sila počasna in obotavljajoča. V minulem razdobju je bilo namreč že toliko stvari odloženih, zamujenih, omejenih, na pol damih, da je težko povsem oceniti škodo, ki je zavoljo vsega tega nastala. Ustavno se ob značilnem primeru: zakon za šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Gorškem (ki je hkrati tudi edini posebeni normativni ukrep v prid slovenski manjšini) so sprejeli leta 1961, vendar ga se do danes (po desetih letih) niso določili izvedli. Ta »postopnost« pa je naravnost polževa v

primerjavi z dosežki, narodnostni pravici, ki jih že vsa povojna leta uživata francoska etnična skupnost v dolini Aoste in nemška na Južnem Tirolskem. Se nekaj bistvenega: napovedani delni ukrepi ne zajemajo Beneške Slovenije. Tudi na nedavnem, prvem uradnejšem stiku Slovencev s predstavnikoma videmske krščanske demokracije niso sprejeli nikakršnih obveznosti in sestanki je bil informativnega značaja. Dolej imamo je zagotovilo tržaškega pokrajinskega tajnika krščanske demokracije, da je treba zagotoviti možnost, kako bi se slovenska manjšina na tem področju svobodneje izražala, če to želi in da so posredovali pri pristojnih oblasteh, da bi prenehali administrativni ukrepi proti narodnostni dejavnosti Slovencev. Toda takih jamstev, če jih lahko tako imenujemo, ni dala pokrajinska krščanska demokratska organizacija iz Vidma, ki je seveda za to najbolj pristojna. Če povzamem: utelešenja je morda le domneva, da krščansko demokratska stranka za sedaj vsaj ne bo direktno nastopala proti prebujenemu narodnostnim težavam slovenske manjšinske skupnosti na tem območju.

Sporočilo (po lanskih razgovorih med predstavniki SZDL Slovenije in delegacijo krščanske demokracije za Furlanijo - Juljsko krajino, 1. avgusta 1971) glede manjšin med drugim opozarja, da bi v okviru državnih ureditev zagotovili manjšinam popolno zaščito in možnost razvoja na vseh področjih. Poudarek je torej na popolni zaščiti, česar pa seveda delni, postopni ukrepi ne morejo tako celovito zagotoviti. Tudi novi krščanskodemokratski šupan Gorice P. de Simone je v intervjuju (»Delo«, 15. aprila 1972) sodil, da so težave pri reševanju še odprtih vprašanj predvsem v tem, da še ni zakona, ki bi celovite obravnaval njen položaj in njene pravice. Za dejansko učinkovito razrešitev še odprtih vprašanj je torej nujno korekcijo, celovito, vsestransko ukrepanje, pri čemer pa velja posebej upoštevati, da je slovenska narodnostna skupnost v Italiji spričo preganjanja med obema vojnama in po pozni splošni ureditvi obmej (tržaški sporazum 1954) daleč in bistveno zaostala v svojem splošnem razvoju (kulturnem, gospodarskem in sploh) v primerjavi z italijanskimi sodržavljani. Od tod stalnice (ki sem ga že večkrat ponovil), da je treba slovenski manjšini, ki je bila v komaj minulih desetletjih toliko otrepla, zares ustrezno zaščititi ter ji dejansko zagotoviti pogoje, da nadomesti zamujeno in da dobi trdnjso podlago za tak razvoj v prihodnje, ki bo dočela stvarno enakovredno možnost sodržavljanov svečenskega naroda. JANKO JERI

Posredniki med kulturama

Naše gledališče v Trstu po besedah ravnatelja Filiberta Benedetića čedalje uspešneje utira pot koristnemu dialogu in medsebojnemu oplajanju med italijansko in slovensko kulturo ter širi svojo odmenost v kulturnem prostoru večinskega naroda. Kot pomebno kulturno akcijo bi lahko omenili delež sodelavcev Slovenskega gledališča pri odločitvi tržaškega »Teatro stabile«, da prvič po vojni uprizori delo slovenskega dramatika. »Dokodek v mestu Goga« Slavka Gruma je bil za Trst in za vsa italijanska mesta, kamor so ga tržaški gledališčniki na gostovanjih ponesli pomembno soočanje s kulturno dediščino sosedov. Dobro zastavljeno sodelovanje z italijanskim ansam-

Zavarovalnica in pozavarovalnica »CROATIA« PE LJUBLJANA Celovška 91

posreduje prodajo poškodovanega vozila: - SIMCA 1000 GLS LJ 826-57, leto izdelave 1969, prevoženih 44.339 kilometrov.

Ogled: AGROSTROJ, Ljubljana, Draga 41 — izključna cena 5.000,00 Ndtin. Javna prodaja bo v četrtek, 6. VII. 1972 ob 10. uri v prostorih Zavarovalnice CROATIA, Ljubljana, Celovška 91.

Interesenti morajo položiti kavcijo v višini 10% od izključne cene, po plačati pa mora kupec priložiti kupnino v celoti. 6425

SREČNI FIZIK

Franc Jan potnik za OI

LJUBLJANA — Ko smo se oglašili v Kranju, v Mlakarjevi ulici št. 2, kjer stanuje naš 21. potnik za OI Franc Jan, 41-letni dipl. inž. fizika, zaposlen pri Iskrli, sta nam vrata odprla dve dekletki. Starejša Majda nam je povedala, da očeta trenutno ni doma, ker igra tenis, obe z mlajšo sestrico Alenko pa sta nas spremili na stadion »Štanka Mlakarja« poiskat očeta.

Zagoreli, postavnji mož se je smehljajal: »Da, pričakoval sem vas.« Je dejal srečni izzbavelec. »Zelo sem vesel, da se bom udeležil igr. Po navadi pošiljam po eno stvarno tablico in reči moram, da imam res srečo, kajti že prej sem dobil olimpijsko

knjigo Dele. »Kako ste zvedeli, da ste izbrani za pot v München?«
 »V ponedeljek mi je v službi povedala tajnica. Po prihodu domov, so seveda že vsi vedeli, da bom iel na OI. Najbolj vesela je bila hči Majda, ki izpolnjuje stavbe tablice in jih tudi nosi na pošto. No pa tudi žena je bila vesela.«
 »Ali igrate tudi na druge igre na srečo?«
 »Ne kupujem niti srečk, ne igram niti športne naprave, pa tudi lota ne. Morda bi imel srečo, a vseeno ne nameravam igrati.«
 »Kaj bi si na OI najraje ogledali, če bi sami odločali?«
 »Najraje bi videl, kakšno tekmo naše košarkarske reprezentance. Upam, da jo bom tudi videl, saj bo prav takrat, ko bom v Münchnu, na spredu košarka in atletika.«
 B. KAVČIČ

ŠAHOVSKI BROJČI

Ali bo Fischer šahovski kralj?

Začenja se šahovski »dvoboj stoletja«. Če upoštevamo tudi zadnjega svetovnega prvaka pred vojno, Aleksandra Aljehina, ki je bil sicer kot šahovski profesionalca svoje dobe večni popotnik s turnirja na turnir, iz ene hotelske sobe v drugo, ki je doktoriral v pravu na Sorboni, a je bil po rodu Rus — potem so že od 1937. leta, ko je Aljehin iz rok Maxa Euweja znova vzel šahovsko žezlo, dvoboji za čast svetovnega šahovskega prvaka izključno »notranja zadeva« sovjetske šahovske velesile. Amerikanec Robert Fischer je prvi nesovjetski valemojster, ki po 35 letih preti zrušiti ta ruski primat. Zato, in pa zaradi človeško sila protislovne, šahovsko pa orjaške Fischerjeve osebnosti, ta dvoboj upravičeno zasluži pozornost vsa sveta in ime »dvoboj stoletja«.

mičen šah, globok in tehnično doganjan, domala v vseh fazah igre. Vsejih res dela videti, da jernie stvari nekoliko a lahko — toda nikdar, kadar gre v resnici za veliki vožek. Takrat razvije silno moč. Doslej je Spasski dobil vse najboljše in najmočnejše, razen enega s Petrovjanom leta 1966. Da se kdaj pa kdaj na turnirju vrstni na četrto ali peto mesto, ne sme nikogar usvajati škoda, če ne amoro tako natančno izračunavaj na dolga naba pota, kot Fischer, toda najbrz ni zahista, ki u znač tako kot on spo običajno odigrati celo serijo močnih partij. Tudi poroze, v nasprotju s izstopom, prebleva brez luhih posledic. Znano je o njem, da je široko razgledan in zelo kultiviran intelektualec, hkrati pa dober športnik, baje kar v nekaj športnih panogah rezultati, ki so bizni tekvalinim.

Šahovski teoretiki si od tega dvoboja obetajo veliko teoretičnih novostih, šahovski organizatorji veliko vpadnih, da popularizirajo šah, nepregledne trume šahovskih navijačev sveta pa veliki spektakel. »Če — kajti naš Fischerjevi odličivam vedno bolj takšne bo do dvoboja res priko in ga bosta oba velika nasprotnika odigrala do odločitve, potem ne manja tekma, da bodo vsi pristajali kraljevske igre prišli na račun.

O tem, ni dvoma, že plantio Poljanec, šahovski organizatorji veliko vpadnih, da popularizirajo šah, nepregledne trume šahovskih navijačev sveta pa veliki spektakel. »Če — kajti naš Fischerjevi odličivam vedno bolj takšne bo do dvoboja res priko in ga bosta oba velika nasprotnika odigrala do odločitve, potem ne manja tekma, da bodo vsi pristajali kraljevske igre prišli na račun.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Na Islandiji je že Boris Spasski s svojim soprostvom valemojstvom, kombinatorem smeri Efimom Gellerjem in Ivanom Nejem ter doktorjem psiholoških ved in tudi velikim mojstrom Nikolajem Krogišom.

Zakaj krotko jagnje?

Kakorkoli že, Fischer ni samo šahist, ampak tudi atletičar. Temuče tudi velik menažer samega sebe. Ta pridivnik velika ima si ker lahko predznak minus ali plus.

Orjaka na tehtnici

Skušajmo aestetizirati prednost prvaka in izvajata ter njune hibe. Spasski igra zelo podoben, din.

DOPLAČILNI TRUD

Boji znanih in neznanih športnikov-vojakov

LJUBLJANA — V lepo urejenem športnem parku na Kodeljevem v Ljubljani je bilo zadnje dni junija še posebej živahno, saj se je več kot 700 športnikov vojakov pomerilo v številnih športnih panogah na 27. prvenstvu ljubljanskega armadnega področja. Srečali smo številne znane obraze, ki so se že pred prihodom v JLA aktivno in sistematično ukvarjali s športom. Presenetili pa so tudi mnogi doslej neznan športniki, in to v tistih disciplinah, ki so najbolj vojaške: v plavanju na 50 metrov s puško v vojaški obleki, vojaškem mnogobojju in v tekhu na 5000 metrov.

SLABI ZNANILCI

Hoja in varnost v gorah (7)

Nenadna sprememba vremena poposote ni mine brez hudih, usodnih posledic. To ni nevihta, ki traja nekaj ur, gre za daljše obdobje slabega vremena, ki se običajno javi z močno padajočim zračnim pritiskom.

Med znanilci so še južni vetrovi, nevihte zgodaj jutraj, ponoči ali zvečer. Preprosti ljudje vedo povedati, da tudi izrazita jutranja zarja na obeta nič dobrega.

Če vremenski preobrat nastane zavotno odora hladnega zraka, se na obzoru pojavijo težke, nizko ležeče barikade oblakov, podobnih kumulovom, iz katerih lje dež. Prav tako rade pride do vremenskega preobrata, če v oblakih nastajajo ciklone turbe, ki sčasoma preidejo v visoko ležeče oblake, ugodne za nastanek frontalnih neviht. Vzporeden pojav so veliki padci temperature, mraz in divji, mrzi v tvoj, ki razsajajo v višjih predelih po cele dneve in pogosto menjajo smer.

Ce nas preobrat zaloti v višjih legah, ne kaže drugega, kot da se čim hitreje umaknemo v dolino, saj ne vemo, če si bomo vreme ne do trajalo nekaj dni, ali vs teden. Odločiti se za divjak, je lahko usodno. Po navadi na gori naglo zagosopodnita mraz in zimske razmere, ki nam povsem onemogočijo kakršenkoli pametno!

Ing. PAVLE SEGULA

KOTALKARSKI KRITERIJ V VELENJU

VELENJE — Velenje bo od 4. do 7. julija pripravilo VII. tradicionalne mednarodne kotalkarske prireditve, ki je edina tovrstna prireditev v Jugoslaviji.

Letošnjega kriterija se bo udeležilo 55 obetanih kotalkarjev iz Avstrije, Italije, Švice, ZRN, Nizozemske, v Braniborje in Jugoslavije. Jugoslovci bodo zastopali tekmovalci domačev Rudarja in Duple.

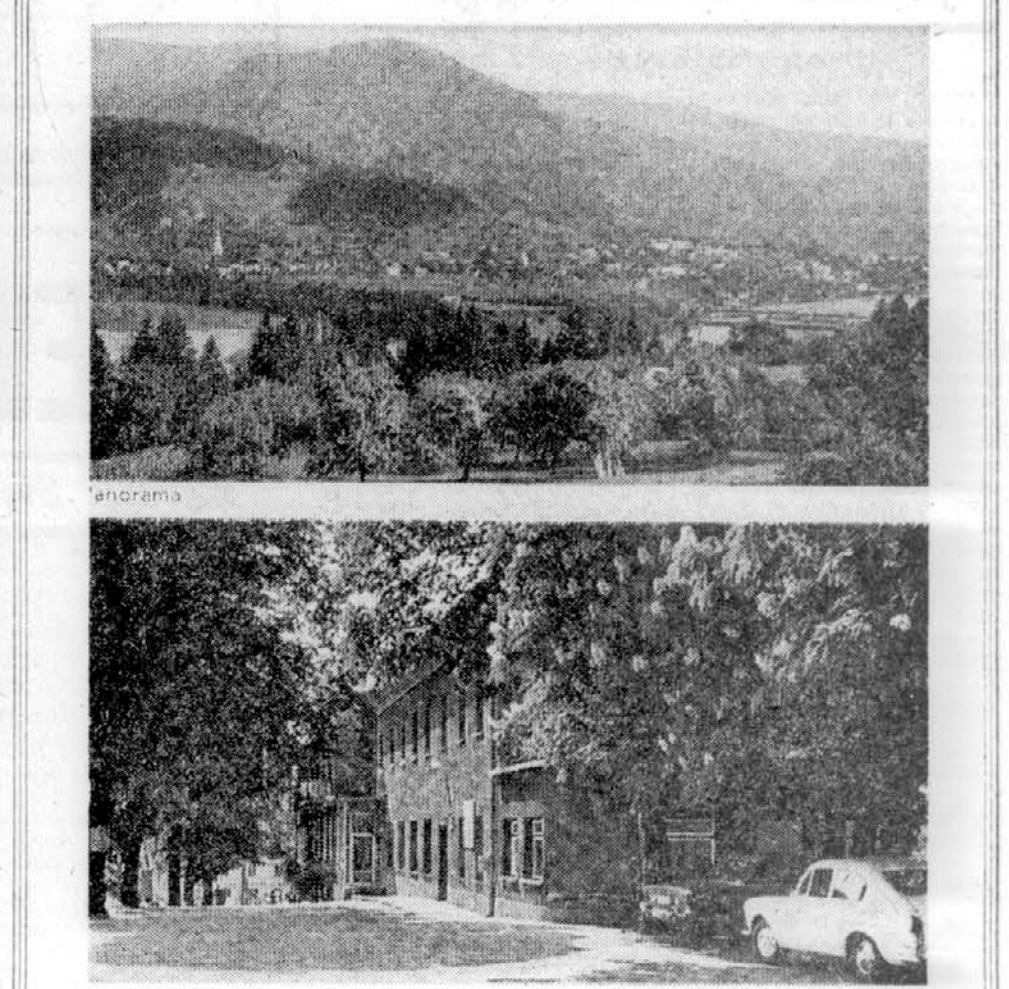
Pod vodstvom strokovnjakov iz ZR Nemčije bo tudi enodnevni seminar za trenerje in sodice, kjer se bodo seznanili z najnovejšimi dosežki v teli športni panogi v svetu.

SPORED TEKMOVANJ: serija — (8, 7) ob 8 uri; obvezni liki — moški; ob 15 uri — obvezni program plesnih dvojic; ob 19 uri — slovenska otvoritve; prosti program moški, prosti program plesnih dvojic; četrtak, ob 8. uri — prosti program ženske; petek, ob 17. uri — revija najboljših v Celju; ob 20 uri — revija v Velenju.

R. ŽEVART

Občani Dravograda praznujejo

Dravograjčani praznujejo občinski praznik v spomin na množično izseljevanje občanov v izgnanstvo 4. julija 1941. V dneh praznovanja bodo številne kulturno-prosvetne prireditve na področju občine, na slavnostni seji pa bodo podeljene nagrade številnim organizacijam in posameznikom. Skupščina občine z vsemi družbenimi organizacijami želi občanom nadaljnje delovne uspehe.

Slikovit pogled na mestece Dravograd bo dobil z dograditvijo impozantnega novega mostu še bolj zaokroženo podobo. Most bo predvidoma zgrajen do 29. novembra in bo tako izpolnjeval dvajsetletna želja Dravograjčanov. V splošnem gospodarskem pogledu vztrajno napredujejo. Posebno trgovska in gostinstvo-turistična dejavnost. Tako je trgovsko podjetje Ojstrica v zadnjih desetih letih odprlo v Dravogradu in okolici več specializiranih trgov. Zadnji dve leti varčujejo za zgraditev nove trgovske hiše — blagovnice v Dravogradu. V gostiščih, ki so v sklopu gostinskega podjetja Košenjak, zadovoljijo domačega in tujega gosta. Svojo trgovino v Dravogradu ima tudi trgovsko podjetje Kolonija iz Maribora in drugi. Novost je cvetličarna, ki jo je odprla Agraria iz Brežic. V vzponu so podjetja Mvelter, tekstilna industrija Otiški vrh, s kooperacijsko povezavo inozemske tvrdke v izdelovanju hlačnih nogavic in gradbeno podjetje, ki gradi tovarno strešne opeke po italijanski licenci. V Sentjanžu bo gradil LIP Slovenj Gradec s kooperanti tovarno ivernih plošč. Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec pa centralno lesno veleskladišče prav tako v Sentjanžu pri Dravogradu. Lokacije so primerne po obsegu — legi, posebno za transport. Za občane pa bodo odprta nova delovna mesta.

Krajevne skupnosti v Dravogradu in okolici prevzemajo usluge splošnih dejavnosti, da bi tako razbremenili komunalo. Krajevna skupnost v Sentjanžu pa je celo razpisala referendum za dograditev (povečavo) šole, da bi ustregla popolni osemletki. Sodelovala bodo tudi podjetja, ki so na področju občine. Znova so oživila kulturno prosvetna društva KUDI, v katerih se posebno udeležujejo mladina. Povezujejo se z mladinci sosednje slovenjegraške občine in Ravencani.

- Praznovanje občinskega praznika se pridružujejo:
- OBRTNO PODJETJE M E Ž A DRAVOGRAD
  - OBRTNI: vodovod, kleparstvo, pleskarstvo, zidarstvo, mizarstvo, polaganje keramike.
  - OBRTNO PODJETJE
  - MIZARSTVO IN TAPETNIŠTVO DRAVOGRAD
  - GOSTINSKO PODJETJE KOŠENJAK DRAVOGRAD
  - KMETIJSKA ZADRUGA DRAVOGRAD
  - DRAVSKE ELEKTRARNE, ELEKTRARNA DRAVOGRAD
  - TRGOVSKO PODJETJE OJSTRICA DRAVOGRAD
  - MONTER DRAVOGRAD
  - GRADBENO PODJETJE DRAVOGRAD
  - IMONT DRAVOGRAD

KORISTNE PRIPRAVE BREZ NESREČ

Republiški plezainski inštitut ni labor. T. TAMARU, ki je uspešno zaključil delo. Pred plezainsko sezono je komisija za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije zloženila vila vse potrebne za to veliko preizkušnjo in radbo plezincev. V čudovitem okolju Planice so bile odločitvene in najboljše, tudi kandidate, ki so se ocenjevali v bližnjim odhodom in zahtevnejše Dolomite in Centralne Alpe preskušajo svoje izkušnje in znanje.

Svoj prispevek so dali tabora, ki ga je vodil Uroš Zupancič, tudi kandidati naše alpske odprave in kandidati, ki so pripravljali na našo prvo odpravo v gore Severne Amerike. Uspeh je toliko večji, ker ni bilo niti najmanjše nesreče.

B. B.

DOBER ŠTART V GRIŽAH

GRIZE — Rokometiški RK Partizan Grize še vedno igrajo v štirinajstih rokometni ligi, sicer pa so njih domačini med najboljši v Savinjski dolini. Lani so se v kvalifikacijah celo potegovali za vstop v republiško ligo.

Ta gas sta v Grižah dve ekipi. Prvo moštvo se pospešno pripravlja na prihajajočo sezono, saj so z nekaterimi igrali, ki se bodo vrnili iz JLA, kandidati za najvišjo vrstovrst v štirinajstih ligi. Drugo moštvo, sestavljeno iz veteranov in mlajših moštvenih igralcev, pa nasopa v novoustanovljeni žalski občinski ligi, kjer pričakuje voditi.

Vsekar je treba izreči ljudem, ki so to ligo uvedli, vse priznanje, saj bo rokomet v teh krajih tako dobil širše osnove za nadaljnji razvoj.

R. VELIČKOSKIČ

oglasujte v dnevniku DELO

ČRNI CESTNI KOLEDAR

MOTO DŽUNGLA

V minulem tednu je na slovenskih cestah izgubilo življenje 18 ljudi, od tega 8 pešcev, hudo ranjenih je bilo 114 ljudi, 152 ljudi pa je bilo laže ranjenih. Vsega skupaj se je v tem obdobju pripetilo več kot 200 hujskih prometnih nesreč. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti in to kar 103, sledijo pa jim, kot navadno, motoristi (39) in pešci, ki so povzročili 31 prometnih nesreč. Naj naštetemu se vrže neprimerna hitrost 38 nesreč, izsiljevanje prednosti 35 nesreč in nenaden prihod pešca pred vozilo 24 nesreč.

Kljub temu, da takorekoč vsak dan beremo, kako zahteva cestni promet svoj krvavi davek in smo tudi priče pobiranju tega davka, pa nekateri vozniki ne morejo ali pa nečejo razumeti, da so lahko tudi sami akterji cestne drame. Neposreden primer kaže na voznika osebnih avtomobilov LJ-950-64 in LJ-78-76, ki sta vozila mimo ustavljenega avtomobila pred prehodom za pešce v času, ko so bili na prehodu pešci, ki so prečkali cesto (prvi 24. junija kl. na Celovški cesti pred staro cerkvijo, drugi pa 22. junija pred hotelom v Ljubljani). Ne smemo ob tem pozabiti, da je v tem tednu kar 8 pešcev izgubilo življenje v motorizirani džungli!

In tu je voznik osebnega avtomobila LJ-295-72, ki je 24. junija tako gladko vo-

**MINULI
TEDEN
LETOS
ŽE
18
231
MRTVIH**

SPANEC VODI V SMRT

Strojvodja nesrečnega vlaka umrl v bolnišnici

CELJE, 1. julija — Železnica nesreča, ki se je zgodila večeraj zjutraj med železniškima postajama Rimske toplice-Laško, ki je tovrstni vlak trčil v dve na postaji stoječi lokomotivi, je terjala poleg velike gromote škodo tudi življenje strojvodje Janeza

Smrkeja. Ob trčenju je Smrke ostal stisnjen v kabini in so ga rešili šele po treh urah. Zaradi hudih ran je Smrke pomrzel v celjski bolnišnici umrl.

Prometnik Alojz Goršek in

skladničnik Ivan Jelenc sta hotela opozoriti strojvodjo z rdečimi signali, vendar zaman. Po njenih izjavah so dočeli, da strojvodja že pred privozom na postajo Rimske toplice spal. Oba sta ga videla, kako je sedel v svoji kabini s prekrižanimi rokami in nagljen nazaj. To je bil tudi razlog, da je prevozel vse signale.

S. HOJAN

NAGLICA, NAGLICA...

TREBNJE, 1. jul. — Neprimerna hitrost in spolkza cesta sta bili vzrok, da se je Marjan Lah iz Migolice pri Mirni večeraj popoldne s osebnim avtomobilom prevrnil na cesto. Lah je vozil od Mirne proti Trebnjemu. V levi vožnji preden odkrije ga je zaneslo v desno, od koder ga je odbilo in se je prevrnil na cesto. Lah je bil ranjen na vozilu pa je za 8.000 dinarjev škoda.

P. R.

HALUCINACIJE V SMETEH

SYDNEY, 1. jul. (Reuters) — Avstralska policija je davi našla v vrečah za smeti in velikih praznih konzervah medu kakih 250 kg ogramov marihuane, ki bi na ilegalnem trgu za milijona dolarjev. Opojni tovor so prepuščevalci skrili na farmi, oddaljeni približno 70 kilometrov od Sidneya.

P. R.

KO UDARI STRELA

TREBNJE, 1. jul. — Med neurjem je sinoči ob 20.15 strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Perneta v Šmarju pri Trebnjem. Poslopje v katerem je bila razen skednja še drvarnica in listnjak, je pogorelo do tal. Lastnik ima škodo 15.000 dinarjev.

P. R.

ŽE V KRATKIH HLAČAH STRUPAR

Mladi Anglež, obsedeni zastrupljavec svojih kolegov, obsojen na dosmrtno ječo

OD NAŠEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 1. jul. — Britanijo je precej vznemirila zadeva 24-letnega zastrupljavca Grahama Frederica Younga, ki je bil večeraj po devetdnevni sodni obravnavi obsojen na dosmrtno ječo, ker je zastrupljal svoje kolege v službi in povzročil smrt dveh izmed njih.

Graham Young, skladiščnik v majhnem fotografskem podjetju blizu Londona, je z negativnim obrazom poslušal, ko ga je porota soglasno spoznala za krivega. Tako se je končala nenavadna in srbijava zgodba o človeku, ki so ga strupili že z desetletjem uročili in mu dajali občutek moči in oblasti.

Jetnišnica za duševno bolne

Toda celo pisatelj romanov o razburjanih dušah, ki se razvijajo pred sodiščem, si ne bi moglo izmisliti bolj presenetljivega in mračnega zaključka te afera, le da porota do konca ni vedela zanj. Ko je bila sodba izrečena, so porotniki zvedeli, da je bil človek, ki so ga spoznali za krivega, obsojen že s 14. letom — 1962. leta — ker je poskušal s strupom umoriti očeta, sestro in sošola. Takrat je bil obsojen na 15 let zaporov v Broadmooru, jetnišnici za duševno bolne kriminalce, psihopate. Bil je najmlajši obsojenec, kar jih je kdaj sprejela ta ustanova.

se zanimal zanje. Ko so detektivni lani novembra aretirali Younga in ga obtožili, da je umoril dva delavca v podjetju, da je dva druga poskušal umoriti in da je zavdal še štirim drugim osebam, je mladi psihopat sam od sebe priznal, da je 1962. leta umoril tudi svojo mamo. Samo v tistem hipu — so povedali detektivji, je Young pokazal nekaj čustva. Sicer pa je zgovorno opisoval detektivno vse svoje početje, jim natančno razlagal, kaj vse pomenijo krajsave v njegovem dnevniku, kamor si je natančno zapisoval vse simptome zastrupitve, ki jih je natančno opazoval pri svojih žrtvah.

Manija ni ugasnila

V začetku 1971. leta so Younga po devetih letih izpustili iz Broadmoora, čeprav bi moral ostati tam še šest let. Toda Young se je zadržal v zaporu tako vzorno obnašal, da je prešel celo nekatere psihiatre, čeprav ne vseh. Predvsem pa ni preslepil lastne družine — sestre, brata in očeta, ki so vsajeno govorili, da Younga ne bi smeli izpustiti iz Broadmoora, ker njegova zastrupitvalska manija še ni ugasnila. Toda Younga so vendarle izpustili.

Younga so sprejeli na trimesečni tečaj, da bi ga usposobili za industrijskega skladiščnika. Predavatelji na tečaju so vedeli, da je prišel iz Broadmoora, toda niso vedeli, zakaj je bil tam. Kmalu nato je Young dobil službo skladiščnika v majhnem fotografskem podjetju blizu Londona. Ničve v podjetju ni niti stulil, da je bil njihov novi uslužbenec devet let v

»Osamljeni« fant strese strup v čaj

S tem, kar se je potem dogajalo v tem malem podjetju, se je devet dni zdaj ukvarjalo sodišče. Dva človeka, ki sta se »sprijateljila« s tem osamljenim fantom, sta v hudih bolečinah umrli zaradi sistematičnega zastrupljanja s talijem in antinomom. Young jima je sipal strup v čaj med dopoldanskimi in popoldanskimi premori. Pet drugih uslužbencev je nevarno zbolelo in policija je prepričana, da so samo za las ušli smrti. Young je bil zelo sistematičen. Nikoli ni ubijal dveh ljudi hkrati. Druge njegove žrtve so bile v raznih fazah zastrupitve, dokler se ni maril odločiti, kdaj je naslednji na vrsti za »milostno dozo strupa«.

Ko se je nenavadna bolezen, ki ji nihče ni vedel vzroka, začela širiti po podjetju, je ljudi prevzel preplah. Tudi zdravniki si niso vedeli pomagati, ker ni nihče stulil, kakšno preteklost ima Young. In ker je zastrupljanje s talijem razmeroma težko odkriti, posebno če ni razloga za domnevo, da gre za zastrupljanje s kovino.

Arzenal smrti

Sele ko se je direktor podjetja spomnil, da je Young pravi strokovnjak za strupe, je to sporočil policiji, ki je v Youngovem stanovanju odkrila dovolj strupov, da bi lahko bile lekarne »Boots« en mesec založene z njimi.

Zdaj se je dvignil vik in krič v Britaniji, kako se je moglo zgoditi, da ni nihče vedel, kakšno preteklost ima Young. Javnost se je tudi začela zanimati, na podlagi česa zdravnik in notranje ministrstvo sklenejo, da je kak psihopat »ozdravljen« in da se lahko vrne v družbo.

BOZIDAR PAHOR

PRITISK NA MEJO

Turistični veletok iz Avstrije

KRANJ, 1. jul. — Morda je izraz malce pretiran, vendar so v primerjavi s podkorensko avstrijsko invazijo preostali trije gorenjski obmejni prehodi Jezerško, Rateče in tudi Ljubelj od sobotnega najboj zgodnjega jutra naprej zevali takorekoč prazni. Samo do osme jutranje ure se je iz Avstrije privlačilo na obmejni prehod v Podkorenu 7.000 avtomobilov z 21.000 potniki. Kolona se je morala na meji razcepiti v tri roglje, da so lahko naši obmejni organi opravili pregled. »Zakaj se popotniki ne usmerijo tudi na obmejne prehode na Jezerškem, na Podlujbelju in v Ratečah, da bi s tem olajšali hud pritisk na podkorenske zapornice, so komentirali sobotni turistični veletoki na Gorenjskem v kranjski upravi za javno varnost.

O tem, kako obtežena je obmejna Gorenjska, govori po svoje tudi tiri. V zadnjih dvanajstih urah, poročilo smo dobili ob 13. popoldanski uri, je privzelo iz Avstrije na Jesenice 35 mednarodnih potniških vlakov in pripeljalo s seboj natanko 17.610 ljudi.

P. Z.

V JARKU

NOVA GORICA, 1. jul. — Iz Vojske proti domu se je peljal mopedist Miloš Spacal iz Kostanjevice na Krasi. Med vožnjo je zapeljal v občestni jarek, od koder ga je vrglo nazaj na cesto, kjer je oblezal s hudim pretresom možganov in z odrginami.

P. Z.

VOŽNJA SKOZI ZNAKE

Štirje ranjeni, ker sofer ni ustavil pred križiščem

LJUBLJANA, 1. julija — Zdravnik, ki se je po nakučju pripeljal mimo, je takoj hotel pomagati iz ušes krvaveči Nadi Skeledžija, uslužbenki ljubljanskega Medexa. »Morda ima počeno lobanjsko dno«, je dejal neznan doktor, ki mu nismo mogli izvedeti imena, ker se je poslovil brž, ko je prišel po ranjenko rešilec.

Dogodek, v katerem se je ranila Nada Skeledžija, in ki je s seboj prinesel še tri ranjence po vrhu, se je zgodil danes okoli 17. ure na križišču devete in druge ceste v Rožni dolini v Ljubljani zato, ker voznik osebnega avtomobila LJ-327-38, 23-letni Milan Vetrlih, ni ubogal znamenja vstoje in je kar zavozil na križišče. In prav v tistem trenutku se je moralo kot za kazen primeriti, da je pripeljala po 2. cesti 54-letna Draža Jezeršek, sedeč za krmilom svojega osebnega avtomobila LJ-682-12, in z njo še sopotnica, 33-letna Nataša Ambrož. Nežalostno se je zalela v desni bok Vetrlihovega avtomobila.

Vse ranjence, že omenjeno Nado Skeledžija in njenega voznika Milana Vetrliha, pa drugo voznico Dražo Jezeršek ter njeno spremljevalko Natašo Ambrož sta dva rešila avtomobila odpeljala v ljubljansko bolnišnico.

O na prvi pogled najhujše prizadeti Nadi Skeledžija so nam v ambulanti poskodbenege oddelka ljubljanskih kliničnih bolnišnic povedali, da je ranjenka na opazovanju in da njeno stanje zaenkrat ni videti tako hudo.

P. Z.

ZAKAJ SE JE ZALETELA?

NOVA GORICA, 1. jul. — Nad Dolom pri Grgarju iz davi ob 9.20 iz neznanega razloga trčila v osebni avtomobil, ki je pravilno vozil po svoji desni strani ceste, 17-letna Metka Zimic iz Grgarja. Hudo poškodovano so odpeljali v šempersko bolnišnico. Vozila je s koleksom s pomožnim motorjem.

J. S.

HLADNO ZROČ PREDSE

NOVA GORICA, 1. jul. — V kraju Zagora blizu Deskele je bila večeraj popoldne hujska prometna nesreča, v kateri sta bila poškodovana Ivan Marinič iz Kojškega in njegova žena Katra. Gromota škoda znaša 10.500 dinarjev. Andrej Brazovšek iz Šempetra je vozil iz Kanala proti Novi Gorici in je prehitelav poltovornjak, čeprav tu je nasproti vozil Marinič. Leta, da bi se ognil trčenju z osebnim avtomobilom je močno zavril, pri čemer ga je zaneslo. Pri tem je trčil v zadnji del poltovornjaka. Poškodovane so odpeljali v šempersko bolnišnico.

J. P.

DOROTHY UHNAK: SEZNAM

30 nadaljevanje

»Zakaj ste spet prišli?«
Christie je odložila kovček na nizko mizico pred zofo.

»Prinesla sem vam nekaj oblik. Ne vseh, ki ste jih zahtevali. Nekaterih ni sem mogla najti.«

»Ste bili v mojem stanovanju?«

»Seveda.«

Elena se je usedla.

»Zakaj prav vi?«
Christie je neprizadeto zmignila z rameni.

»In zakaj ne jaz? To je moj posej.«

»Kje je Reardon? Rada bi govorila z njim.«

»Reardon je nekam odpotoval. O svojem delu mi ne poročam, je odgovorila Christie in pobrala revijo ter jo odprla na list po srečo.

»Ničesar vam nisam povedala. Precenila sem Reardonovo inteligenco. Ali si res domišljaja, da vam bom kaj povedala po...«

Christie je revijo odložila na mizo. Čutila se je močnejšo, kot je sploh lahko upala.

»Domeniva se, Elena, hočete? Opravljam samo svoje delo. Vi ste pod mojim nadzorom. Nobeno pravilo naju ne sili, da si izkazujeva prijaznosti, toda zakaj se ne bi pokazali nekoliko vljudni, ko pa sva primorani ostati skupaj?«

»Do ljudi sem po navadi rada prijazna. Samo to hočem, da mi dajjo mir. Ne maram, da drežajo vame. Kaj ste mi prinesli?«

Nagnila se je naprej in odprla kovček. »Ah, modra domača halja. Iz čiste svile je. Ah morete spoznati čisto svilo?«

Oblečilo je vrgla proti Christie.

»Zelo priklupna je.«

»Priklupna?«

Elena je vstala in izrgala Christie obleko iz rok.

»Priklupna, to ni prava beseda. Pogledajte te revije, inšpektorica Opara. V njih boste našli privedenike kot eksotičen, čuten, skrivnosten, eleganten... Nikdar prikupen.«

Iz kovčka je potegnila rožnato obleko.

»Ah, moja pižama iz Puccijeve trgovine. Kako ste običeni doma, inšpektorica Opara?«

Christie oči so bile uprte v dragocene skanine živahnih barv.

»Najraje sem v hlačah in puloverju z vi skanim ovratnikom.«

»Ste že kdaj poskusili obleke, kakršne vidite tukaj? Ne, se mi kar zdi, da ne. Morda pa bi vam bilo všeč?« Izvlekla je živomodro obleko in jo podržala v iztegnjeni roki. »Tale bi vam pristajala, barva vse kakor Seveda vam ne bi bila tako prav kot meni, ker je narejena po meri.«

Christie se je usedla na stol in ne da bi se naprej ukvarjala z Eleno, počasi rekla:

»Kelly vas pozdravlja.«

Elena si je podrgnila obrvi.

»Kelly? Kakšna Kelly? Nobene Kelly ne poznam.«

Christie se je nagnila nazaj in si začela opazovati nohte.

TAT SLIKA V BARVAH

Vendar kljub temu v strogi zapor

Milan Suštaršič, 33-letni invalid, doma iz Rakinne pri Ljubljani, je bil že večkrat kaznovan. Letos 16. marca je prišel iz zapore, kjer je presedel devetmesečno kazen. Točno dva meseca pozneje, 16. maja, se je pojavil na Dolenskem.

V dopoldanskem urah, ko je bil Jože Kleišar iz Lutrskega sela pri Otočcu v službi, se je Suštaršič splazil skozi balkon v njegovo hišo tako, da je z železnim pripomočkom vlomil dvojna balkonska vrata. Ukradel je foto aparat, ročno turo in radio-oddajno postajo. Čestnega podjetja Novo mesto, vse v vrednosti 4.000 dinarjev. Takoj zatem je zunaj prišel z aparatom fotografirati in med drugim napravil izreden barvni posnetek pokrajine Suštaršiča, ki se isti dan prijeli.

Predsedniku kazenskega senata novomeškega sodišča Janetu Pirnatu in porotnikom, ki so mu sodili za to dejanje.

KRI NA PROGI

OSLJEK, 1. jul. (Tanjug) — En mrtvec in šest ranjenih, tak je končni izid trčenja med šinobusom in tovornjakom industrijsko-kmetijskega kombinata »Osijek«, ki se je večeraj zjutraj primerilo na prehodu čez železniško progo Osijek-Dalj. Voznik kamiona Franjo Stanković je bil mrtev, ranjeni pa so bili voznik in sprevodnik šinobusa in 4 potniki.

Prvi podatki preiskave kažejo, da je nesrečo zakrivila nepazljiva vožnja pokojnega soferja tovornjaka.

IN RAVNO V OSAMLJENO DREVO

POSTOJNA, 1. julija — Si- nko se delali v Mirnem zavetu ste se spoprijateljili z nekim moškim verjetno mladim fantom. Bili ste noseči. Ni se hotel poročiti z vami in ni dovolil da bi rodili njegovega otroka. Ali je to res?«

J. K.

OTROK IZDIHNIL V NAROČJU

SEVNICA, 1. julija — Kristijan Janez iz Studenca pri Sevnici se je sinoči peljal s trak torjem iz trgovine proti domu Na sprednjem delu prikolice, ki je bila priključena na traktor, so sedeli njegovi trije sinovi. Med vožnjo se je Danilo Janez, učenec 2. razreda osnovne šole v Studencu za trenutek dvignil in zmažni čez rob prikolice tako, da mu je dvoje koča prikolice pe- tjalo čez glavo in prani koš. Ko je očec zaslišal otroške krike, je takoj ustavlil. Hudo ranjena ga sina je v naročju nesel domov, vendar je otrok zaradi hudih ran med vožnjo umrl.

S. HOJAN

ZADNJA VOŽNJA V ŽIVLJENJU

TRZIC, 1. jul. — To je bila zadnja vožnja 50-letnega Petra Fajferja iz vasi Brezje pri Trzicu v življenju. Med tem, ko se je ob polni popoldanski uri peljal s svojim avtomobilom po cesti v Trzicu, ga je zadela srčna kap. Bil je pri prici mrtev. Vozilo, ki je tako izmenada izgubilo svojega crmarja, pa je zavilo: notri in trčilo ob cestno ograjo, kjer je obstalo. Šeča, da v vozilu ni bilo nobenega sopotnika.

P. Z.

IN RAVNO V OSAMLJENO DREVO

POSTOJNA, 1. julija — Si- nko se delali v Mirnem zavetu ste se spoprijateljili z nekim moškim verjetno mladim fantom. Bili ste noseči. Ni se hotel poročiti z vami in ni dovolil da bi rodili njegovega otroka. Ali je to res?«

J. K.

KANU NA DONAVI

MARIBOR, 1. julija — Danes je odpotoval iz Maribora v Ulm v Zahodni Nemčiji Maks Topiček, šef recepcije v hotelu Orel v Mariboru. Zjutri se bo iz Ulma odpeljal po Donavi s kanujem na okoli 1700 kilometrov dolgo pot do Beograda. Na tej poti bo preel kal sedem zapornic na nemškem in avstrijskem ozemlju.

M. K.

S KATAPULTOM V BOLNIŠNICO

TREBNJE, 1. jul. — Stane Smrke iz Gomile pri Trebnjem se je 29. junija popoldne peljal na mopedu skozi Mirno na Dolenskem. Na mopedu je zadel v kamneto ograjo in ga je v loču vrglo čez zid v 3 metre globok jarek, kjer je oblezal s hudimi ranami.

P. R.

Zavod za varjenje LJUBLJANA Ptujška 19 sprejme

SNAZILKO mlajšo moč, za delo v popoldanskem in večernem času.

Pisemne ponudbe pošljite na gornji naslov. 6386

»OBRT-OPREMA« LJUBLJANA Na Trati II

objavlja prosto delovno mesto

SNAZILKE za nedoločen čas.

Interesente naj se zglasijo se osebno. 6377

Bazooka Joe NAGRAJUJE

BREZ ZREBANJA

ZBRAJTE ŠTEVILKO 5

ZA NASLEDNJE ŠTEVILO NAGRADNIH SLIČIC, KI SE KONČUJEJO S ŠTEVILKO 5, 15, 25 ... LAHKO DOBITE:

- Edinstveno majico BAZOOKA JOE v vseh velikostih za 30 sličic
- Za šolo in dom zanimiv pisalni set (navilno pero, tehnični svinčnik, kemični svinčnik) za 25 sličic
- Atraktivno BAZOOKA JOE žogo za 15 sličic
- Sestavljeni model originalnega BAZOOKA JOE aviona za 14 sličic
- 10 leten diskov s pištolo za 5 sličic
- Dve okrasi nalepki BAZOOKA JOE za 3 sličic
- BAZOOKA JOE florescenčna značka, nepogrešljivi razpoznavni znak prijateljev BAZOOKA JOE za 2 sličici

Neposkodovane sličice pošljite na naslov: „BAZOOKA JOE“ ŽITO, Ljubljana, Šmartinska 154, 61000 Ljubljana. Naslov napišite čitljivo in točno s tiskanimi črkami, če pa ste kandidat za prvo nagrado, napišite še, katero izmed sledečih velikosti majice želite (8, 10, 12, 14, 16).

AVTOMOBILISTI

želite zanesljive sirene? FIAMM trajne akumulatorje? FIAMM prvovrstne prevleke? NOVOLAN poletne sedežne prevleke? TOKIO originalne zavese, ki štčitijo pred soncem? FILTRAVEDO

potem jih izberite pri:

ZANCHI
AUTOFORNITURE
TRST, Via del Coroneo 4
tel. 29684 — 69588

POJASNILA TUDI V SLOVENSČINI IN SRBOHRVASČINI!

MENJAVA: 1 Ndin = 35 lir.

oglašujte v dnevniku DELO

Obvestilo čebelarjem

Gozdna opazovalnica javlja: Miklavž: 25. do 28. t. m. + 1,25 kg na lipi. Ušice vidne na holi; masne kapljice na listih leske in robide. Predgrje (Cmil vrh): 26. do 29.: + 250 kg na travniku; ušice na smreki in holi; debele oblatavajo smreko in holo. Lenart (Gornji grad): 27. do 30.: + 3,20 kg na holi; izgleda, da bo letos po dolgem času; hola dala dober med. Vetrovno in oblačno z nevihtami. Zreče: 26. do 29.: + 3,60 kg na smreki in kostanju; debele oblatavajo smreko. Legeni: 27. do 29.: + 2,90 kg deševno in vetrovno; mana se slabo toči. Lovrene na Pohorju: 26. do 29.: + 3,80 kg na travniku in v gozdu; točenje brez težav, izgleda, da je le malo gozdnega medu; 29. 6. spet hudo neurje in izobilje 8,30 kg.

MEDEX

Žirija za podelitev »Nagrade Osvobodilne fronte« pri skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik

razpisuje

NATEČAJ

za najboljša objavljena slovenska literarna, spominska, publicistična in zgodovinska dela o vlogi in pomenu Osvobodilne fronte med narodnoosvobodilno borbo in ljudsko revolucijo, njeni predzgodovini in njenem nadaljnjem razvoju v Socialistični zvezi delovnega ljudstva.

Sodelujejo lahko dela, ki so bila objavljena od 1. januarja 1972 do 1. februarja 1973.

Na dan 27. aprila 1973, to je na dan obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda, bo skupščina občine podelila trem najboljšim delom, ki so izšla v letu 1972 do vključno 1. februarja 1973, naslednje nagrade:

1. nagrada	6.000 dinarjev,
2. nagrada	5.000 dinarjev,
3. nagrada	4.000 dinarjev.

Za razpisano nagrado lahko predlagajo dela avtorji, društva, ustanove. Žirija je tretja predložiti dva izvoda predlaganega dela.

Žirija bo sprejemala predloge do vključno 1. februarja 1973.

Predloge za nagrado vložite v tajništvo skupščine občine Ljubljana, Vič-Rudnik, Trg MDB 7/II. 6431

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO Kadrovski oddelek

razpisuje

prosti delovni mesti (zaposlitev civilnih oseb v Jugoslovanski ljudski armadi v garniziji Beograd):

DVEH PREVAJALCEV za slovenski jezik

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje in imeti končno ustrezno fakulteto.

Osebnih dohodkov po pravilniku OD civilnih uslužbencev JLA.

Stanovanje po pravilniku vojaškega stanovanjskega sklada.

Prijave, kolkovane z 1,00 din. z življenjepisom in prepisom diplome pošljite na naslov: Personalna uprava SSNO, Beograd, Kneza Miloša 37 v 15 dneh od dneva objave.

Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali. 6463

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga žena, sestra, teta

Jožica Kuder

bivša gostilničarka

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 3. jul. 1972 ob 14. uri na pokopališču v Mariboru

Zalujoči:

mož Alojz, sestre Angela, Pavla, Toni, nečakinja Nada z družino, nečaki, nečakinje in drugo sorodstvo

Maribor, Ljubljana, Celje, Petrovče, 1. julija 1972

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je za vedno prenehalo biti izmučeno srce naše drage mame, stare mame in prababice

Marije Zrimšek

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 3. jul. 1972 ob 14.30 iz Marijine mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

hčerka Krista z možem Polidjem, vnuk Dušan z ženo Majdo in pravnukoma Sebastijanom in Natašo ter vnukinja Marjanca z možem Duškom in pravnukoma Petrom in Maco

Ljubljana, Toronto, 1. julija 1972

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dober mož, oče, stari oče in brat

Marko Zalokar

upokojenec

Pogreb pokojnika bo danes v nedeljo, 3. julija, ob 17. uri iz mrliške vežice na pokopališču v Trbovljah

Zalujoči:

žena Neža, hčerke Pavla, Milka in Heda z družinami in drugo sorodstvo

Trbovlje, Brežice, 1. julija 1972

Razpisna komisija

Industrijskega kombinata »SVIT« KAMNIK

razpisuje

na podlagi sklepa delavskega sveta podjetja in skladno z določili statuta in pravilnika o delovnih razmerjih delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA (reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti še:

visoko strokovno izobrazbo in 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih keramično-keramične smeri ali

ustrezno družbeno politično in ekonomsko komercialno razgledanost ter organizacijsko sposobnost in 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih keramično-keramične smeri.

Pismene prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili naj kandidati pošljejo v petnajstih dneh po objavi razpisa na naslov: Industrijski kombinat »Svit«, razpisna komisija DSP, Kamnik, Zebjarska pot št. 5. 6424

Tovarna orodnih strojev in zobatih koles »POTISJE« ADA

razglasa

novi prosti delovni mesti

1. KONTROLORJA IZDELKOV (product managerja) enovrentskih avtomatov
2. KONTROLORJA IZDELKOV (product managerja) večvrentskih avtomatov

POGOJI: za obe delovni mesti je potrebna fakultetna izobrazba strojne smeri in 10 let delovnih izkušenj v industriji; za delovno mesto pod 1.: znanje francoskega jezika, za delovno mesto pod 2. pa znanje nemškega jezika.

Kandidate, ki se bodo uvrstili v ožji izbor, bomo testirali.

Stanovanje po dogovoru.

Zagotovljene so možnosti za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje.

Prehrana, toplina in hladna, v restavraciji podjetja

Prošnji priloge:

1. overjen prepis diplome
2. opis dosedanjega dela
3. idejni osnutek programa dela

Prošnje pošljite kadrovskemu oddelku »Potisje« brez takse znamke v 15 dneh od dneva objave. Nepopolnih prošenj ne bomo upoštevali. 6429

Razpisna komisija pri svetu

delovne skupnosti uprave

SO MOZIRJE

razpisuje

v upravi skupščine občine Mozirje

naslednja prosta delovna mesta:

1. STROJEPIŠKE na oddelku za gospodarstvo in finance
2. REFERENTA za osebna stanja, društva in orožja
3. DAVČNEGA IZVRŠEVALCA

POGOJI: pod 1.: srednja upravno-administrativna ali ekonomska sola s šestmesečno prakso in enomesečno poskusno dobo; pod 2.: višja upravna ali njej podobna sola z dveletno prakso, dvomesečno poskusno dobo in strokovnim izpitom; pod 3.: srednja upravno-administrativna ali osnovna sola z enim, oziroma dvema letoma prakse in enomesečno poskusno dobo.

Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti na naslov: Skupščina občine Mozirje, razpisna komisija. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 6422

Podjetje

PRECIZNA MEHANIKA LJUBLJANA, Žabjak 3

razpisuje

delovno mesto

DIREKTORJA

POGOJI: srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu visokokvalificiran delavec v precizni mehanični stroji z 10-letno prakso

in objavljamo delovno mesto

RAČUNOVODJE

POGOJI: srednja ekonomska sola z najmanj 5-letno prakso v finančni stroki.

Rok za prijavo je 15 dni od objave. Prijave sprejema razpisna komisija podjetja Precizna mehanika, Ljubljana, Žabjak 3. 6435

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA-CENTER

razpisuje

prosto delovno mesto

NAČELNIKA ODDELKA za gospodarstvo in finance

POGOJI: ekonomska fakulteta ali visoka ekonomska komercialna sola in 6 let delovnih izkušenj, oziroma prva stopnja ekonomske fakultete ali visja ekonomska komercialna sola in 8 let delovnih izkušenj.

Kandidati morajo prijavi, kolkovani z 2,00 din, priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev. Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru.

Prijave sprejema komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Ljubljana Center 15 dni po objavi razpisa.

Osebnih dohodkov po pravilniku.

6396

Razpisna komisija

Elektronabava

LJUBLJANA, Titova 1

razpisuje

na podlagi sklepa delavskega sveta in skladno z določili statuta delovno mesto

POMOČNIKA DIREKTORJA ZUNANJETROVINSKEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še sledeče:

- a) da imajo visoko strokovno izobrazbo elektrotehnične, ekonomske ali pravne smeri z večletno delovno prakso na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v zunanji trgovini, od tega vsaj 3 leta na poslih devizno-tehnične značaja,
- b) da aktivno obvladajo nemščino in angleščino.

Poskusna doba za razpisano delovno mesto je 3 mesece.

S stanovanjem podjetje ne razpolaga. Članom kolektiva daje pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj skladno z določili posebnega pravilnika

Pismene prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili naj kandidati pošljejo do 15. julija 1972 na naslov: ELEKTRONABAVA Ljubljana — razpisna komisija.

O rezultatu razpisa bomo kandidate obvestili najkasneje do 10. 8. 1972. 6373

Tovarna zdravil in kemijskih proizvodov

»BOSNALIJEK« SARAJEVO BLAGOJE PAROVIČA 54

proda

6 POSLOVNIH PROSTOROV — pisarn s skupno površino približno 150 kv. m

Prostori so v Sarajevu, Ilidžanska cesta 103, novozgrajeni, v drugem nadstropju. Opremljeni so z vso ustrezno napeljavno, telefoni in centralnim ogrevanjem. Primeri so za različne vrste poslovanja, predstavnitva in podobno.

Izlicna cena je 7000 din za kvadratni meter. Vse potrebne informacije lahko dobite vsak delavnik po telefonu 40-464 in 49-256 od 8. do 15. ure. Prostore si lahko ogledate vsak dan od 8. do 14. ure.

Oglas velja, dokler prostori ne bodo prodani. 6428

IZŠEL JE

INFORMATORJEV REGISTER ZVEZNIH, REPUBLIŠKIH IN POKRAJINSKIH VELJAVNIH PREDPISOV 1945—1971

Knjiga izhaja v ciklu »Informatorjev priručnik za kadrovo« za leto 1972. Letno predplačilo za celotno zbirko knjig IPK za leto 1972 znaša 650 din. Poleg registra zveznih, republiških in pokrajinskih predpisov vsebuje tudi poglavja:

- Uporaba ustavnih amandmajev v delovnih organizacijah
- Utrjevanje samoupravnih odnosov v delovni organizaciji
- Priručnik za uporabo predpisov v knjigovodstvu
- Investicijsko knjigovodstvo
- Utemeljevanje odgovornosti delavcev v delovni organizaciji
- Upravni postopek in upravni spor

Maloprodajna cena registra zveznih, republiških in pokrajinskih predpisov je 4000 dinarjev.

NAROČILNICA

Informator, Zagreb

Odjel prodaje, Illica 24

Neprekidno naročam:

Zbirko knjig »Informatorjev priručnik za kadrovo« za leto 1972

po ceni 650 dinarjev

izvodov

Registar zveznih, republiških i pokrajinskih predpisov po ceni 400 dinarjev

izvodov

Knjige pošljite na naslov:

Ime delovne organizacije — oddelka ali imena naročnika:

Kraj, ulica, številka Datum

Podpis pooblaščenega osebe

Zig delovne organizacije:

6427

Sporočamo žalostno vest, da je prenehalo biti zlato srce naše dobre, nepozabne mame, stare mame

IVANKE FURLAN

roj. RODIC

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 3. julija 1972 ob 14. uri iz Franciškeve mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

sinova Dušan in Hugo, snaha Katjuša, vnukinja Valerija ter drugo sorodstvo.

Ljubljana, 29. junija 1972

Nenadoma nam je umrl naš ljubi mož, tata, deda, sin in brat

MIŠO RAIČKOVIĆ

Pokopali ga bomo v ponedeljek, dne 3. julija 1972, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah

Njegovi:

Anka, Doca s Petro, Borut, tata Tomo, sestra Radica, brata Dragan in Nikola, ujak Rado, Mirko, Stevo in Krsto ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Beograd, Titograd, 30. junija 1972

Za vedno nas je zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče, brat stric in tast

JOŽE MARKOVIĆ

upokojenec

Na zadnjo pot ga bomo spremili izpred hiše žalosti Predoslje 16, v 3. julija 1972 ob 16. uri izpred hiše žalosti na Brezjah v Predosljah

Zalujoči:

žena Marija, hčerka Mara z možem Ludvikom in Dejanom, sinova Joža in Franci z ženo Dunjo, brata in sestri ter drugo sorodstvo

Predoslje, 1. julija 1972

Sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano zapustil naš dolgoletni sodelavec

PETER FAJFAR

prevzemnik usnja

Pokojnika bomo na njegovo zadnjo pot pospremili v ponedeljek, 3. julija 1972 ob 16. uri izpred hiše žalosti na Brezjah pri Tržiču na pokopališču v Kovorju

Delovna skupnost Peko — Tržič

Tržič, 1. julija 1972

Sporočamo žalostno vest, da se je pri opravljanju delovne dolžnosti smrtno ponesrečil naš sodelavec

JANEZ SMRKE

elektro strojevodja

Pogreb pokojnega bo v ponedeljek, 3. julija 1972 ob 16. uri iz hiše žalosti vas Cesta, na pokopališču Veliki gaber

Požrtvovalnega in marljivega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu!

ZZTP Transportno podjetje Ljubljana, Sekcija za vleko Ljubljana Organizac. enota vleke in Sindikalna organizacija

Ljubljana, 1. julija 1972

POSLOVILA SE JE OD NAS

Erna Standke - Miklavčič

MIKLAVCIC

DO POGREBA LEŽI V KAPELICI SV. JOŽEFA NA ZALAH
POGREB BO V PONEDELJEK, DNE 3. JULIJA 1972, OB 18. URI
NA POKOPALIŠČE ŠMARTNO POD ŠMARNO GORO

ZALUJOČI:

STANDKE, MATKO IN ANKA MIKLAVCIC

LJUBLJANA, NEMCIJA, TACEN, 30. JUNIJA 1972

ČRNI CESTNI KOLEDAR

MOTO DŽUNGLA

V minulem tednu je na slovenskih cestah izgubilo življenje 18 ljudi, od tega 8 pešcev, hudo ranjenih je bilo 114 ljudi, 152 ljudi pa je bilo laže ranjenih. Vsega skupaj se je v tem obdobju pripetilo več kot 200 hujših prometnih nesreč. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti in to kar 103, sledijo pa jim, kot navadno, motoristi (39) in pešci, ki so povzročili 31 prometnih nesreč. Najnaštetje so vzroke, neprimerna hitrost 38 nesreč, izsiljevanje prednosti 35 nesreč in nenaden prihod pešca pred vozilo 24 nesreč.

zili skozi rdečo luč na križišču pri Ljubljani-transportu, kot da do sedaj zaradi takega, ga izsiljevanja še nikoli ni bilo prometne nesreče? In vendar je prav izsiljevanje prednosti na samem vrhu med vzroki za prometne nesreče.

Na koncu pa še svetujemo vozniku tovrstnega avtomobila LJ-90-52, naj še enkrat preveri svoje znanje o cestno-prometnih predpisih in naj se seznanja z določili, ki obravnavajo prednost desnega vozila na križišču. Če bi mu bilo to dolgo, čisto znano, verjetno ne bi 29. junija ob 18. uri grobo izsiljeval prednosti na križišču pred lekarno Tabor. M. P.

MINULI TEDEN 18 LETOS ŽE 231 MRTVIH

SPANEC VODI V SMRT

Strojvodja nesrečnega vlaka umrl v bolnišnici

CELJE, 1. julija — Železniška nesreča, ki se je zgodila včeraj zjutraj med železniškima postajama Rimske toplice-Laško, ko je tovorni vlak trčil v dve na postaji stoje lokomotive, je terjala po velike gromote škode tudi življenje strojvodje Janeza

Smrkeja. Ob trčenju je Smrke ostal stisnjen v kabini in so ga rešili šele po treh urah. Zaradi hudih ran je Smrke pozneje v celjski bolnišnici umrl. Prometnik Alojz Gorisek in

skladišnik Ivan Jelenc sta hotela opozoriti strojvodjo z ročnimi signali, vendar zaman. Po njenih izjavah so dočeli, je strojvodja že pred privozom na postajo Rimske toplice spal. Ob sta ga videla, kako je sedel v svoji kabini s prekrižanimi rokami in nagljen nazaj. To je bil tudi razlog, da je prevozil vse signale. S. HOJAN

NAGLICA, NAGLICA...

TREBNJE, 1. jul. — Neprimerna hitrost in spolzka cesta sta bili vzrok, da se je Marjan Lah iz Migolice pri Mirni včeraj popoldne z osebnim avtomobilom prevrnil na cesto. Lah je vzhod Mirne proti Trebnju. V levo preglednem ovinku ga je zaneslo v desno, od koder ga je odbilo in se je prevrnil na cesto. Lah je bil ranjen na vratu pa je za 8.000 dinarjev škoda. P. R.

HALUCINACIJE V SMETEH

SYDNEY, 1. jul. Reuters — Avstralska policija je davi našla v vrstah za smeti in v velikih praznih kovčevah medu kakih 250 kg ogramov marihuane, ki bi na ilegalnem trgu za mamila veljala okoli 10 milijonov dolarjev. Opojni tovor so prekupevalci skrili na farmi, oddaljeni približno 70 kilometrov od Sidneya. P. R.

KO UDARI STRELA

TREBNJE, 1. jul. — Med neurjem je sinoči ob 20.15 strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Permeta v Šmarju pri Trebnju. Poslopje, v katerem je bila razen sklednja še drvarnica in listnjak, je pogorelo do tal. Lastnik ima škodo 15.000 dinarjev. P. R.

DOROTHY UHNAK: SEZNAM

30. nadaljevanje

»Zakaj ste spet prišli?«
Christie je odložila kovček na nizko mizico pred zofa.
»Prinesla sem vam nekaj oblek. Ne vseh, ki ste jih zahtevali. Nekaterih nisem mogla najti.«
»Ste bili v mojem stanovanju?«
»Seveda.«
Elena se je usedla.
»Zakaj prav vi?«
Christie je neprizadeto zmignila z rameni.
»In zakaj ne jaz? To je moj posel.«
»Kje je Reardon? Rada bi govorila z njim.«
»Reardon je nekam odpotoval. O svojem delu mi ne poročaj, s odgovorila Christie in pobrala revijo ter jo odprla na sile po srečo.
»Ničesar vam nisem povedati. Precečila sem Reardonovo inteligenco. Ali si res domišljaj, da vam bom kaj povedala po...«
Christie je revijo odložila na mizo. Čutila se je močnejšo, kot je sploh lahko upala.
»Domeniva se, Elena, hočete? Opravljam samo svoje delo. Vi ste pod mojim nadzorom. Nobeno pravilo naju ne sili, da si izkazujeva prijaznosti, toda zakaj se ne bi pokazali nekoliko vljudni, ko pa svu primorani ostati skupaj?«
»Do ljudi sem po navadi rada prijazna. Samo to hočem, da mi dajo mir. Ne maram, da drežajo name. Kaj ste mi prinesli?«
»Nagnila se je naprej in odprla kovček. »Ah, modra domača halja. Iz čiste svile je. Ali morete spoznati čisto svilo?«
Oblečilo je vrgla proti Christie.
»Zelo prikupna je.«
»Prikupna.«
Elena je vstala in izrgala Christie obleko iz rok.
»Prikupna, to ni prava beseda. Pogledajte te revije, inspektorica Opara. V njih boste našli privednike kot eksotični, čuten, skrivnostni, eleganten... Nikdar prikupen.«
Iz kovčeka je potegnila rožnato obleko. »Ah, moja pižama iz Pucčieve trgovine. Kako ste oblečeni doma, inspektorica Opara?«
Christine odse bave uprte v dragocene kamnine živahnih barv.
»Najraje sem v hlačah in puloverju z velikim ovratnikom.«
»Ste že kdaj poskusili obleke, kakršne vidite tukaj? Ne, se mi kar zdi, da ne. Morala pa bi vam bilo všeč? Izvilika je živomudro obleko in jo podržala v iztegnjeni roki. »Tale bi vam pristajala, barva vse kakor. Seveda vam ne bi bila tako prav kot meni, ker je narejena po meri.«
Christie se je usedla na stol in ne da bi se je naprej ukvarjala z Eleno, počasi rekla:
»Keli vas pozdravlja.«
Elena si je podrgnila obrvi.
»Keli? Kakšna Kelly? Nobene Kelly ne poznam.«
Christie se je nagnila nazaj in si začela opazovati nohte.

»Zdaj ji je menda sedemnajst let. Mislim, da jih je imela osem ali devet, ko ste jo spoznali. Kelly... Ne, seveda ne, takrat se še ni pisala Fenley. To je priimek drugega moža njene matere.«
Fogledala je Eleno.
»Če po pravici povem, ne vem, kako se je pisala.«
Elena se je počasi spustila na zofa in si na prsi pritiskala modro obleko.
»Kelly Endright. Videli ste Kelly? Toda to je še otrok.«
»Ne, ni več otrok. Celo zelo zrela je že. In pozdravlja vas. Zdi se mi, da vas je imela zelo rada.«
Elena je imela široko odprte oči, nje no telo je bilo napeto in njena usta na pol odprta. Christie Opara je torej brskala po njeni preteklosti, spraševala ljudi o njej, govorila o njej in odkrivala nekatera dejstva.
Vrgla je obleko v kovček, prekrizala roke in se nasmehnila.
»Gospa Fenley je še zmeraj tako očarljiva?«
»To je vlačuga prve vrste.«
Odgovor je Eleno presenetil in opozoril, naj bo pazljiva. Z inspektorico ni smela postati nič najmanj zaupna. Zato je kratko rekla:
»Gospa Fenleyeva me je naučila kup stvari, in drugemu tudi to, kako ceniti lepoto.«
Christie je pazljivo odrgala droben kosček zlomljenega nohta. Razmišljala je o podatkih, ki jih je dobila. Drobec nohta je skrbno spustila v pepelnik in pretrgala tišino, ki jo je prej nalašč spodbujala. Ne da bi dvignila oči, je vprašala:
»Kolikoli otrok ima vaša sestra? Sest? Sedem?«
Elena je naslonila glavo na stranico zofe in nekaj po španško zamrmrala. Christie je še silila nekatero besedo, ki jih je spregovorila Elena. Druge je nagnosko razumela.
»To so res ljubki otroci, Elena.«
Odgovor je bil grenak in kakor iztrgan zaradi iskrenosti ki je bila v Christinih besedah.
»Ljubki otroci, res! In živijo v ljubkem svetu, kaj? In imeli bodo čudovito prihodnost, kajne? Tu, v tem čudovitem svetu. Poslušajte, niti najmanjšega veselja ne čutite, ko mi pripovedujete o sestri in otrocih. Nič mi ne pomenijo, za vas pa še manj od tega. Mislim, da se kratko in malo bahate, inspektorica Opara. Opravili ste delo in zdaj si pravite: Poznam preteklost Elene Vargas. Zdi se lahko sprušajem in izvelika bom iz nje, kar iščem...«
Kaj sploh mislite, da veste o meni, inspektorica Opara? Je vprašala Elena, nagnila glavo in se nasmehnila.
Vprašanje je izbruhnilo samo od sebe. Elena je napeto čakala, da bo zvedela, kaj je Christie odzvala. Inspektorica se je tega zavedala in ni takoj odgovorila. Pred vsem nobenih skrivnic! Zdi se, da se za to. Morala je postaviti natančno vprašanje s kar se da neprizadetim glasom.
»Ko ste delali v Mirnem zavetju, ste se spoprijateljili z nekim moškim, verjetno mladim fantom. Bili ste noseči. Ni se hotel poročiti z vami in ni dovolil, da bi rodili njegovega otroka. Ali je to res?«

ŽE V KRATKIH HLAČAH STRUPAR

Mladi Anglež, obsedeni zastrupljavec svojih kolegov, obsojen na dosmrtno ječo

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 1. jul. — Britanijo je precej vznemirila zadeva 24-letnega zastrupljevalca Grahama Fredrica Younga, ki je bil včeraj po devetdnevni sodni obravnavi obsojen na dosmrtno ječo, ker je zastrupljal svoje kolege v službi in povzročil smrt dveh izmed njih.

Graham Young, skladiščnik v majhnem fotografem podjetju blizu Londona, je z neigibnim obrazom poslušal, ko ga je porota soglasno spoznala za krivga. Tako se je končala nenavadna in srbiljava zgodba o človeku, ki so ga strupili že z desetim letom uročili in mu dajali občutek moči in oblasti.

Jetnišnica za duševno bolne

Toda celo pisatelj romanov o razburljivih zločinih, ki se razvzvoljuje pred sodiščem, si ne bi moglo izmisliti bolj presenetljivega in mračnega zaključka te atere, le da porota do konca ni vedela zanj. Ko je bila sodba izrečena, so porotniki zvedeli, da je bil človek, ki so ga spoznali za krivga, obsojen že s 14. letom — 1962. leta — ker je poskušal s strupom umoriti očeta, sestro in sošola. Takrat je bil obsojen na 15 let zaporov v Broadmooru, jetnišnico za duševno bolne kriminalce, psihopate. Bil je najmlajši obsojenec, kar jih je kdaj sprejela ta ustanova.

Manija ni ugasnila

V začetku 1971. leta so Younga po devetih letih izpustili iz Broadmoora, čeprav bi moral ostati tam še šest let. Toda Young se je zadnja leta v zaporu tako vzorno obnašal, da je presleplil celo nekatere psihiatre, čeprav ne vseh. Predvsem pa ni presleplil lastne družine — sestre, brata in očeta, ki so vztrajno govorili, da Younga ne bi smeli izpustiti iz Broadmoora, ker njegova zastrupljavska manija še ni ugasnila. Toda Younga so vendarle izpustili.

Younga so sprejeli na trimesečni tečaj, da bi ga usposobili za industrijskega skladiščnika. Predavatelji na tečaju so vedeli, da je prišel iz Broadmoora, toda niso vedeli, zakaj je bil tam. Kmalu nato je Young dobil službo skladiščnika v majhnem fotografem podjetju blizu Londona. Nihče v podjetju ni niti slutil, da je bil njihov novi uslužbenec devet let v

Broadmooru. Nihče tudi ni vedel, zakaj je bil tam.

»Osamljeni« fant strese strup v čaj

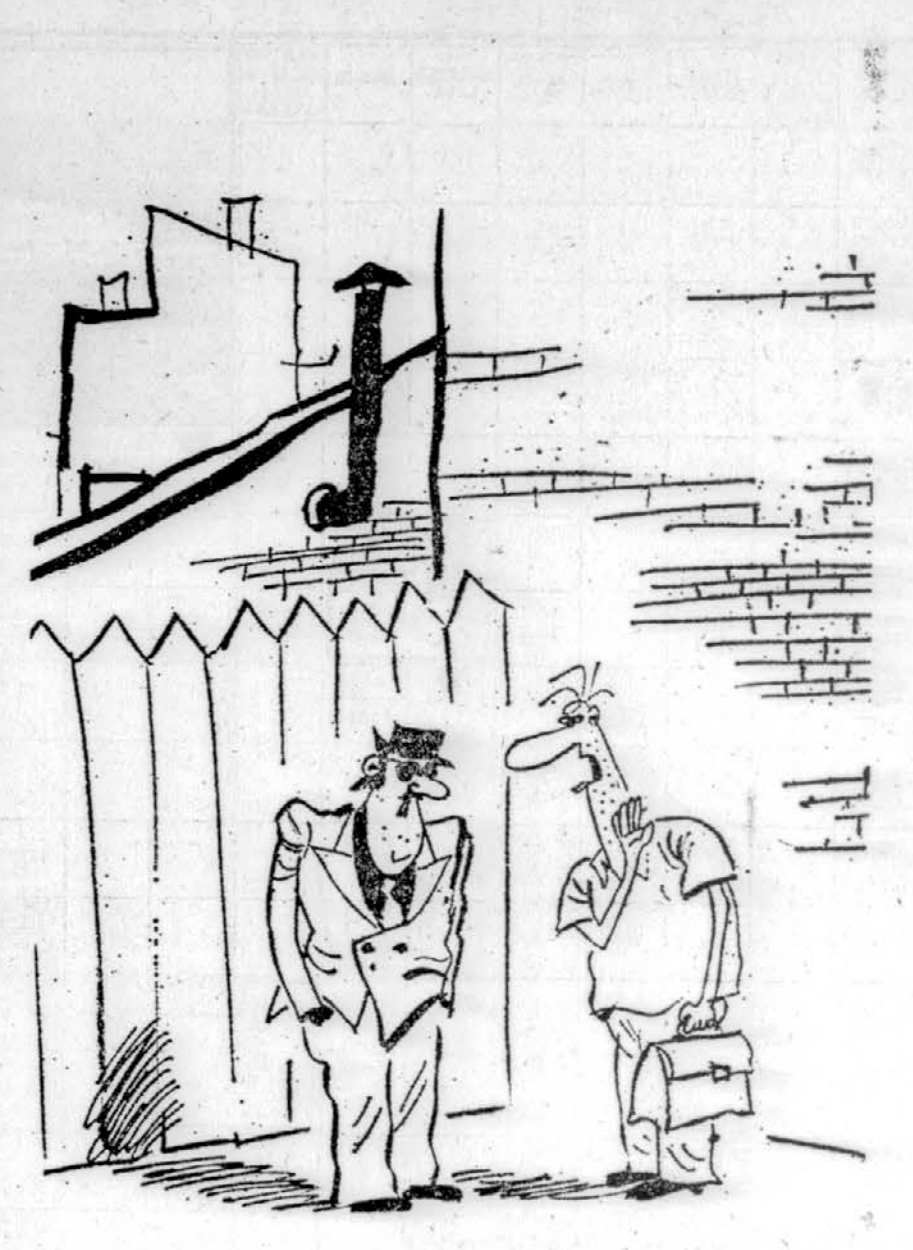
S tem, kar se je potem dogajalo v tem majnem podjetju, se je devet dni zdaj ukvarjalo sodišče. Dva človeka, ki sta se sprijateljila s tem osamljenim fantom, sta v hudih bolečinah umrla zaradi sistematičnega zastrupljanja s talijem in antinomom. Young jima je sopal strup v čaj med dopoldanskimi in popoldanskimi premori. Pet drugih uslužbencev je nevarno zbolelo in polnija je prepričana, da so samo za las ušli smrti. Young je bil zelo sistematičen. Nikoli ni ubijal dveh ljudi hkrati. Druge njegove žrtve so bile v raznih fazah zastrupitve, dokler se ni morilec odločil, kdo je naslednji na vrsti za »milostno dozo strupa.«

Ko se je nenavadna bolezen, ki ji nihče ni vedel vzroka, začela širiti po podjetju, je ljudi prevzel preplah. Tudi zdravniki si niso vedeli pomagati, ker ni nihče slutil, kakšno preteklost ima Young. In ker je zastrupljanje s talijem razmeroma težko odkriti, posebno če ni razloga za domnevo, da gre za zastrupljanje za kovino.

Arzenal smrti

Sele ko se je direktor podjetja spomnil, da je Young pravi strokovnjak za strupe, je to sporočil policiji, ki je v Youngem stanovanju odkrila dovolj strupov, da bi lahko bile lekarne »Boote« en mesec založene z njimi. Zdi se je dvignil vik in krak v Britaniji, kako se je moglo zgoditi, da ni nihče vedel, kakšno preteklost ima Young. Javnost se je tudi začela zanimati, na podlagi česa zdravniki in notranje ministrstvo sklenejo, da je kak psihopat vzdržavljiva in da se lahko vrne v družbo. BOZIDAR PAHOR

PERO:

»Tarzan, koliko telečnih zrcelov mi lahko daš za dva žakija cementa?« Reisinger, Vjenski

Bazooka Joe NAGRAJUJE BREZ ZREBANJA ZBIRAJTE ŠTEVILKO 5 ZA NASLEDNJE ŠTEVILO NAGRADNIH SLIČIC, KI SE KONČUJEJO S ŠTEVILKO 5, 15, 25... LAHKO DOBITE:

- Edinstveno majico BAZOOKA JOE v vseh velikostih za 30 sličic
- Za šolo in dom zanimiv pisalni set (navilno pero, tehnični svinčnik, kemični svinčnik) za 25 sličic
- Atraktivno BAZOOKA JOE žogo za 15 sličic
- Sestavljeni model originalnega Rewell aviona za 14 sličic
- 10 letetič diskov s pištolo za 5 sličic
- Dve okrasni nalepki BAZOOKA JOE za 3 sličice
- BAZOOKA JOE florescenčna značka, nepogrešljivi razpoznavni znak prijateljev BAZOOKA JOE za 2 sličice

Neposkodovane sličice pošljite na naslov: »BAZOOKA JOE« ŽITO, Ljubljana, Šmartinska 154, 61000 Ljubljana. Naslov napišite čitljivo in točno s tiskanimi črkami, če pa ste kandidat za prvo nagrado, napišite še, katero izmed sledečih velikosti majice želite (8, 10, 12, 14, 16).

TAT SLIKA V BARVAH

Vendar kljub temu v strogi zapor

Milan Suštaršič, 33-letni invalid, doma iz Rakintr pri Ljubljani, je bil že večkrat kaznovan. Letos 16. marca je prišel iz zaporov, kjer je predsedel devetmesečno kazno. Točno dva meseca pozneje, 16. maja, se je pojavil na Dolenjskem.

tožnemu Suštaršiču in ga je za to dejanje obsodil na eno leto strogega zaporov. Do pravomočnosti sodbe bo moral počakati v priporu. P. ROMANIC

V dopoldanskih urah, ko je bil Jože Klevišar iz Lutrskega sela pri Otočcu v službi, se je Suštaršič splazil skozi balkon v njegovo hišo tako, da je z železnim pripomočkom vrnili dvojna okončna vrata. Ukradel je foto aparat, ročno uro in radio-odjajno postajo Cestnega podjetja Novo mesto, vse v vrednosti 4.000 dinarjev. Takoj zatem je zunaj prišel z aparatom fotografirati in med drugim napravil izreden barvni posnetek pokrajine Suštaršiča so še isti dan prijeli.

KANU NA DONAVI

MARIBOR, 1. julija — Danes je odpotoval iz Maribora v Ulm v Zahodni Nemčiji Maks Topič, šef recepcije v hotelu Orel v Mariboru. Jutri se bo iz Ulma odpeljal po Donavi s kanujem na okoli 1700 kilometrov dolgo pot do Beograda. Na tej poti bo prečkal sedem zapornih na nemškem in avstrijskem ozemlju. M. K.

OTROK IZDIHNIL V NAROČJU

SEVNICA, 1. julija — Kristijan Janc iz Studenca pri Sevnici se je sinoči pejal s traktorjem iz trgovine proti domu. Na sprednjem delu prikolice, ki je bila priključena na traktor, so sedeli njegovi trije sinovi. Med vožnjo se je Danilo Janc, učencec 2. razreda osnovne šole v Studencu za trenutek dvignil in mahnil čez rob prikolice tako, da mu je dvojni kolo prikolice pečalo čez glavo in prsi. Ko je oče zaslišal otroške kričke, je takoj ustavil. Hudo ranjena glava sira je v naročju nesel domov, vendar je otrok zaradi hudih ran med vožnjo umrl. S. HOJAN

KRI NA PROGI

OSIJEK, 1. jul. (Tanjug) — En mrtev in šest ranjenih, tak je končni izid trčenja med šibusom in tovornjakom industrijsko-kmetijske kombinata »Osijek«, ki se je včeraj zjutraj primerilo na prehodu čez železniško progo Osijek-Dalj. Voznik kamiona Franjo Stanković je bil mrtev, ranjeni pa so bili voznik in sprevoznik šibusov in 4 potniki.

ZADNJA VOZNIJA V ŽIVLJENJU

TRZIC, 1. jul. — To je bila zadnja voznja 60-letnega Petra Fajfarja iz vasi Brezje pri Trzicu v življenju. Med tem, ko se je ob polni popoldanski uri pejal s svojim avtomobilom po cesti v Trzicu, ga je zadela srčna kap. Bil je pri priči mrtev. Vozilo, ki je tako iznenada izgubilo svojega crmarja, pa je zavilo s poti in trčilo ob cestno varnilo, kjer je obstalo. Sreča, da je vozilo ni bilo nobenega sopotnika. P. Z.

S KATAPULTOM V BOLNIŠNICO

TREBNJE, 1. jul. — Stane Smrke iz Gomile pri Trebnju se je 29. junija popoldne poletel na mopedu skozi Mirno na Dolenjskem. Na mostu je zadel v kamnito ograjo in ga je v roku vrnilo čez zid v 3 metre globok jarek, kjer je obležal s hudimi ranami. P. R.

Zavod za varjenje LJUBLJANA Ptujška 19

sprejme SNAŽILKO mlajšo moč, za delo v popoldanskem in večernem času. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. 6386

»OBRT-OPREMA« LJUBLJANA Na Trati 11

objavlja prsto delovno mesto SNAŽILKE za nedoločen čas. Interesentke naj se zgledajo osebn. 6377

AVTOMOBILISTI

želite zanesljive sirene? FIAMM trajne akumulatorje? FIAMM prvovrstne prevleke? NOVOLAN polvnet sedežne prevleke? TOKIO originalne zavese, ki ščitijo pred soncem? FILTERVEDO potem jih izberite pri:

ZANCHI AUTOFORNITURE TRST, Via del Coroneo 4 tel. 29684 — 69588 POJASNILA TUDI V SLOVENSČINI IN SRBOHRVASCINI! MENJAVA: 1 Ndin = 35 lir.

PROTI IZKORIŠČANJU RELIGIJE V POLITIČNE NAMENE

France Popit: Odločno proti vsem, ki bi radi neenotnost

HORJUL, 1. julija — Stisko delavca in kmeta v obdobju pred in med vojno, je dejal v svojem govoru predsednik CK ZKS France Popit, so izkoriščali klerikalni — prosvetni in cerkveni mogočniki, ki so s pobožno besedo vzeli revežu zadnjo kravo in v imenu vere terjali njegovo pokorščino. Z brezobzirnim izkoriščanjem religije v politične namene in s pomočjo okupatorja se je tej gospodi posrečilo zavreti enotnost ljudstva in postaviti belogardijske postojanke tudi na tem območju, kjer je bil delavski razred maloštevilčen in šibak.

Svoboda religije sestavni del demokratičnih pravic

Ko z zaskrbljenostjo gleda mo takšno delovanje nekatere duhovnikov in laikov, izražamo svojo odločnost, da ne bomo popustili tistim nam, ki smo jih slovenski komunisti sprejeli že na ustanovnem kongresu KPS in ki so nas vodila potem ves čas, tudi v najostrejšem spopadu med NOB. Načela namreč, da je sovražnik ljudstva tisti, ki hoče izkoristiti religijo za ustvarjanje razdora med ljudmi. Vztrajamo pri tem, da je svoboda religije in pravica do religioznega življenja sestavni del demokratičnih pravic človeka, sestavni del svobode vesti vsakogar. Nikdar nismo bili in nikdar ne bomo komunistični sovražniki, če bomo porazeni tudi ti, poraženi zaradi boja vsega slovenskega ljudstva — njegovih vernih in nevernih članov.

Ne bi govorili o tem, če bi bilo vse to za nami. Toda poraz, ki ga je doživela klerikalna politika, ni zmordil vseh, v cerkvenem tisku in v dejavnosti nekaterih duhovnikov, pa tudi laikov se zaradi predpostavljanih interesov cerkve kot posvetne družbene organizacije zanemarljivo religiozno interesov vernikov. Poskušajo spreminiti ustavno določilo o ločenosti cerkve od države, želijo se vtiškati v šolo, jo idejno podrediti, težijo u-stanavljati svoje cerkvene učilne, varstvene in druge ustanove in organizacije, skratka, radi bi ločili verne in neverne državljane in ohranili uspešno delo obstoječih, od družbe ustanovljenih institucij.

Boj proti oživiljanju klerikalizma

V tem boju stojimo komunisti rano ob rami s tistimi vernimi državljani in duhovniki in v vsem socialistični silami, ki so na strani delovnega ljudstva. Smo za skupen boj vseh socialističnih sil, za vse, kar osvobaja človeka iz rogov njegove vsestranskega življenja. Za boj proti vsem, kar temu nasprotuje. Ta boj politično organizirano usmerja Socialistična zveza, ki ima danes enak pomen, kot ga je imela Osvobodilna fronta za revolucionarni boj pred 30 leti. Zavzemamo se za tako sodelovanje vernih in nevernih občanov, ne pa za nekakšen dialog med marksisti in vernimi po-cerkvenih dogmah, ki je nesmiseln, saj

se koncem koncev ne bi mogli zaključiti drugače, kot z brezplodno razpravo, ali je bog ali ga ni. Kolikor pa gre za probleme, ki nastajajo med socialistično družbo in cerkvo, naj jih rešijo občani v verskih komisijah, v komisijah Socialistične zveze in v obstoječih institucijah socialističnega samoupravnega sistema. Torej ne gre za dialog, marveč za aktivno sodelovanje vernih in nevernih v vsakdanjih vprašanjih, to pa vključuje tudi boj proti oživiljanju klerikalizma, ki je Slovencem prinesel že dovolj zla.

Temelj neposredne socialistične demokracije, ki jo vse bolj uveljavljamo, je enotnost delovnih ljudi: delavcev, kmetov in delovne inteligence. Ta enotnost se utrjuje v boju za uresničitev zgodovinskega interesa in današnjega pravičnega delovnega človeka, da se skupno ustvarjene dobrine delijo po delu po prispevku vsakega posameznika k skupnim uspehom.

Komunisti imamo za svojo dolžnost, da ta boj organiziramo, nenehno opozarjamo s novimi spoznanji in idejno bogatimo z novimi izkušnjami. Nekdanji hlapec Jernej ima danes v ustavi zapisano svojo pravico in mu ni treba nikogar spraševati, ali je: sad sistema, ki je drevo zasadil in obdeloval, ali tistega, ki je drevo otreseal. Naša socialistična revolucija je že odgovorila na to in podobna vprašanja, ki je postavila delo za temeljno vrednoto človeka in za merilo njegovega položaja v družbi. Marsikaj je že stopenjano pri uveljavljanju tega načela v vsaj družbeni organizaciji, v celotnem sistemu družbenih meril in vrednot.

Toda marsikaj moramo še napraviti za to, da bo delovni človek zares nosilec vsega družbenega življenja, da bo delovni človek trajno odločil o svojem današnjem in jutrišnjem dnevu. Če pravičnim smo napraviti, mislim s tem, da mora napraviti to delovni človek sam, pri vsakdanjih odločitvah v tovarni, v zadrugi, v mestu in na vasi, v republiki in federaciji. To je smisel našega današnjega boja za vodilno vlogo delavskega razreda v naši socialistični družbi.

Delavski razred — vodilna sila

Ni jih pa malo in niso brez vpliva ljudje — tudi s partijskimi legitimacijami — ki jih moti, ko poudarjamo, da revolucionarni boj se traja, da še ni končan, da je v tem boju delavski razred vodilna sila delavskega napredka in da mora biti Zveza komunistov borbena organizacija tega razreda. Pojavljajo se s staro, zapršenostjo modrostjo češ da ima v človeškem in družbenem organizmu vsak del svojo nalogo, kar določa tudi medsebojne odnose, ki nanašajo enim odločajoče in drugim izvrševalne in dajejo za to enim večje in drugim manjše moč. Zaradi narave same, zaradi nujne delitve dela naj bi po njihovem mnenju nastajali tudi v družbi odnose podrejenosti in nadrejenosti, vidanja in pokorščine, moči in nemoči ljudi.

Nova jara gospoda

Tako miselnost in take odnose bi radi zadržali seveda tisti, ki imajo že sedaj moč in ki odločajo. Bil bi politično slepi in izdali bi delavski razred, iz katerega smo komunisti zrasli, če ne bi videli, kako takšna miselnost in ravnanje razjedata našo enotnost. Pojavlja se nova jara gospoda, ki si ustvarja svoj svet, svojo ideologijo in svoj moralni svet. Ki nima ničesar skupnega s svetom, ki ni ni njemu, ki si je zagotovila zmago šele minuto pred koncem. Pri zmagahvolni so bili nekakšni, Pašek 29. Partija 12. Prežan 19. pri poraženih pa Potokovič 25. Kandare 12. Maljevec in Kolman po 8.

Ne samo zgodovina, tudi da našnji dan nam potrjuje, da lahko zaupamo sposobnosti in volji delavskega razreda, da odloča o razvoju in odnosih v tovarni in vseh družbi. V zavesti bi se namreč njegov interes za razvoj, recimo tovarne, izgubil, če bi o vsem odločali drugi. Isto velja za njegov položaj v družbi. Delavski razred se dobro zaveda, da se more dvigniti iz revščine samo z rezultati svojega dela, ne pa na račun dela ali izkoriščanja drugih. Zato je proti anarhiji v proizvodnji, za disciplino v družbi in njenih organizacijah, saj sta smotnost in organiziranost dela predvsem v interesu delavskega razreda samega. Biorokratsko ravnanje pa želi od malenkosti delavski razred odtežati, kot so v ustvarili kapitalistični odnosi. Zato smo se in se bomo organizirano borili za odločujočo vlogo delavskega razreda, za to, da se bodo delovni ljudje zavedli svojih pravic in se jih posluževali.

Trdno smo odločeni, da izkoreninimo nesocialistične odnose, s tem pa tudi njihovo stopnjo današnje gred gospodstva in dejal predsednik CK ZKS France Popit.

URADNI POSANLNI

Trgovske organizacije so zaman čakale na navodila

LJUBLJANA, 1. julija — V včerajšnjem Delu smo objavili Tanjugovo sporočilo o novih prometnih davkih. Ker je sobota marsikje dela prost dan, so iz številnih trgovskih organizacij zaman skušali izvedeti podrobnosti na občinah. Spraševali so uradnike in zahtevali dodatna pojasnila.

Po Sloveniji so trgovske podjetja v zvezi z novimi stopnjami prometnega davka različno ukrepala. V popolnanskem času smo skušali izvedeti kaj so ukrenili v ljubljanski Nami, mariborski Emoni in soboškem Potrošniku.

NAMA: »Nikogar ni, ki bi lahko dal uradne podatke. Zvečer bomo imeli inventuro živih telefonirani smo na občini, tam ni bilo nikogar, ki bi nam lahko karkoli natančno povedal.«

POTROŠNIK: »Ne vemo nič, nekaj smo brali, sicer pa komercialnega direktorja ni tu. Nič ni novega, nič.«

V vseh treh trgovskih podjetjih so nam zatrjili, da informacija v Delu ljudi ni vzpodbudila k večjim ukrepom, ki so bili do sedaj pred podražitvami pri nas v navadi.

Na Petrolovih bencinskih črpalkah smo izvedeli, da se je navadni bencin pocenil za pet par super bencin pa se je za pet par podražil. J. V.

ŠAHOVSKA ZAGATA

Drobnoj za naslov svetovnega prvaka bo morda preložen

REYKJAVIK, 1. julija — Dvoboj za naslov svetovnega šahovskega prvaka je v resni nevarnosti. Fischerja namreč še vedno ni, pa tudi nikarkršnih novic ni o njem. Ker ima danes verski praznik, lahko pride le še jutri zjutraj. Kljub temu pa bodo organizatorji slovesno otvorili dvoboj in nato čakali, ali se bo izzivalec pojavil ali ne.

Fischer se je dvakrat že napotil proti Islandiji, vendar si je na letališču Kennedy v New Yorku enkrat premislil in se v letališki zgradbi, drugič pa je celo izstopil iz letala, ki bi moral poleteti v Reykjavik. Je tudi sila, da si je ameriški veleposlanec zadnje dni izmislil še nekaj novih finančnih zahtev — določeni odstotek od prodanih vstopnic, televizijskih prenosov, itd. Vse to pa so organizatorji odločno odklonili.

Ce bi Fischer zamudil dvoboj ima ameriška delegacija še vedno možnost, da zahteva preložitev prve partije, če bi predloži zdravniško potrdilo, da je Fischer zbolel. Če pa se hoče izogniti diskvalifikaciji, lahko na organizatorji odločno odklonijo.

SKL — MOŠKI 1 B ZARJA : PRULE 52:61 (25:30)

LJUBLJANA — Igrišče Stadion, gledalcev 20. sodnika Radosevič (Lj) in Hvalič (Vrbljane).

Srečanje je bilo bolj prijateljsko, igralci obeh ekip pa se niso prevec trudili. Prvi polčas je potekal v objektivni slabi igri. V nadaljevanju so Prule povlele za seboj, tako da je bil rezultat dve minuti pred koncem sta sodnika zaradi grobe igre izključila igralca Zarja Murka in Pirmovarja Njavec. Na koncu so Prule zmagovali s 52:61 (25:30). Prule: Murko, Mahler in Dobrovnik 12 za Zarjo, ter Nemeč 17, Ravnar 16, Butala in Grlic po 10 za Prule. I. ŠOSTARIC

LITJIA : LESONIT 64:57 (41:29)

LITJIA — Igrišče Litija, gledalcev 300. sodnika Hojs (Lj) in Brezovar (Vrbljane).

Derbi je imel dva različna polčasa. V prvem so domačini podlegli zmagovito vodstvo, medtem ko so gostje v nadaljevanju preko odličnega Potokoviča vztrajno zmirevali in v drugi polovici zmagovali, da bi pridili nekoliko presenečenje domači ekipi, ki si je zagotovila zmago šele minuto pred koncem. Pri zmagahvolni so bili nekakšni, Pašek 29. Partija 12. Prežan 19. pri poraženih pa Potokovič 25. Kandare 12. Maljevec in Kolman po 8.

ILIRIJA : ARSENAL 5:2 (2:1)

ILIRIJA — Igrišče Ilirija, gledalcev 100. sodnika Kolar (Lj) in Kolar (Lj).

Derbi je imel dva različna polčasa. V prvem so domačini podlegli zmagovito vodstvo, medtem ko so gostje v nadaljevanju preko odličnega Potokoviča vztrajno zmirevali in v drugi polovici zmagovali, da bi pridili nekoliko presenečenje domači ekipi, ki si je zagotovila zmago šele minuto pred koncem. Pri zmagahvolni so bili nekakšni, Pašek 29. Partija 12. Prežan 19. pri poraženih pa Potokovič 25. Kandare 12. Maljevec in Kolman po 8.

RAVENČANI NAJBOLJŠI RIBIČI Premium : Iskra 3:4 (2:1)

RAVENČANI — Na Trbovnškem jezeru je bil tretji slovenski dvoboj za naslov svetovnega prvaka. V prvi polovici so Iskra zmagovali s 3:4 (2:1).

THOMAS PREDESNIKI KANDIDAT

LJUBLJANA, 1. jul. (Reuter) — Stranka narodne akcije, edina politična organizacija na Portugalskem, je imenovala predsednika America Thomasa za svojega kandidata na predsedniških volitvah, ki bodo 25. julija. Admiral Thomas je na tem položaju že od leta 1958.

OBSEŽNE PRIPRAVE ZA POSVET GEORGETOWN, 1. julija

(Frenssu Latina) V izjavnem skupnem glavnem mestu Georgetownu se intenzivno pripravljajo na novo konferenco znanj ministrov neuvrčenih držav. Konferenca bo od 3. do 10. avgusta. Pričakujejo, da se je bo udeležilo kakih 50 ministrov neuvrčenih držav in skoraj 500 članov delegacij posameznih neuvrčenih držav.

podlgi zdravniškega sprčila preloži dvoboj tudi za šest mesecev. Okrog Fischerja in njegove igre pred začetkom dvoboja se pleče vedno več zgoščuje. Nekateri trdijo, da je Fischer bolan — da ga muči občutek preganjanja, drugi so spet prepričani, da bi na ta način rad spravil iz igranja Spasskega, itd. Pariski »Figaro« je napravil anketo med zahodnoevropskimi šahisti in novinarji. Rezultati so prav zanimivi — 64 odstotkov daje prednost Fischerju, 22 odstotkov Spasskemu, 14 odstotkov pa meni, da sta tekmeca izenačena. Skoraj vsi pa sodijo, da bo dvoboj konec že pri 20. partiji.

HUD PRAZ

SZ : SFRJ 26,5 : 13,5

OHRID, 1. jul. — Danes so v okviru prijateljskega dvoboja šahovskih reprezentanc Jugoslavije in SZ odigrali še zadnje prekinjene partije. Gostje so bili tudi tokrat zelo uspešni tako da so svojo zmago še povečali na 13 točk. Partija in Planinc sta v prekinjenih partijah 3 kola doživela pričakovana poraza, medtem ko je Partija v prek. partiji 4. kola le remizirala. Izkazalo se je, da je v potezo pred prekinjivjo naredil odločilno napako.

PRVO MESTO GROSTU

NOVA GORICA — Za namizje prvi del razporejene prvenstva II. republiške kosariske lige — zborov v zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: AET : Grosist 37:55, TIK : Zelna 55:64, Grosist : Cerinka 85:82, Koper : Litavec 102:61 in Ključvar : Kranj 73:76.

Na vseh šestih so se znašle kar tri izenačene ekipe — Grosist, Sanič in AET. Novogoričan je bil najučinkovitejši in so zahvaljujoč precej boljši razliki v košah zaslužen osvojitvi naslov prvaka prvega kroga v prvostopenjski prvenstvu. Pomladanski del se je končal z velikim uspehom primorske kosarke, ki je v zadnjem kolu napravila velike korake naprej.

RADENCI V ŠCRL

MURSKA SOBOTA — Končano je bilo tekmovalno v pomurski osrednji rokometni ligi. Prva ekipa je zaslužen pripade ekipi Radenci, ki je tako pridobila prvo mesto v skupini. Prva ekipa je zaslužen pripade ekipi Radenci, ki je tako pridobila prvo mesto v skupini. Prva ekipa je zaslužen pripade ekipi Radenci, ki je tako pridobila prvo mesto v skupini.

ARSENAL : PREMIUM 1:3 (0:1) RADIC PRI VOJVODI K DINARIZMU

MARIBOR — Iz pisarne NK Maribor smo dobili potrditev, da je Radic že vrnjen iz pismnice in da bo prihodnje nastopaj za Vojvodino, ki je pristala, da bo zanj odštela 100.000 dinarjev. Po Mariboru kroži tudi govorica, da se za Mladena Kravica zanima avstrijski prvoligaš Donavituz žal pa resničnosti te vesti ni bilo mogoče preveriti pri NK Maribor. Sicer pa je za odhod Maribor vega napadalec v Avstrijo že bil v mislih, kajti Radic se ni dovolj star, da bi lahko odšel v kakšni tuj klub.

PRESENETILNI ISE

Odlična pionirska nogometna ekipa SRS

»smo jo premagali.« je zaradi nekoliko slabše razlike v golih iz naše skupine je Ante Mladinec prva ekipa, ki je v prvi polovici igre drugo pa je v drugi polovici igre tretjo. Vsi so poudarjali, da smo edini igrali moderner nogomet s hitrimi in sigurnimi podajami, bliskovitim premetom, prebrskimi vrtimi streli ter akcijami pri ka kaze smo veljali za največje preseženečje turnirja, zmaga nad BiH pa je bila še senzacija. Za namizje prvi del razporejene prvenstva II. republiške kosariske lige — zborov v zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: AET : Grosist 37:55, TIK : Zelna 55:64, Grosist : Cerinka 85:82, Koper : Litavec 102:61 in Ključvar : Kranj 73:76.

Zadnje vesti

SE DVOJE LETAL — Kakor poročata severno-vietnamska agencija VNA, je protiletalska obramba v Demokratični republiki Vietnam zrušila danes nad pokrajino Ha Ban še dve ameriški letali. Pilote so ujeli.

INDIRA GANDHI POVAJBLJENA V PAKISTAN — Predsednica indijske vlade Indira Gandhi je potrdila, da so jo povabili, naj obišče Pakistan. Dodala je, da zdaj še ni mogoče misliti na točen datum obiska. Indijska predsednica je prav tako rekla, da bi po gostejši sestanki indijskih in pakistanskih voditeljev mogli biti koristni.

POSEBNA ZASČITA ZA LETALA, KI POTUJEJO V JUGOSLAVIJO — Norveška policija se je odločila za posebej varnostne ukrepe in letalnih družbe Sterling, ki skandinavske turist-pravača na počinčne v Jugoslavijo. Za zaščito ne ukrepe so se odločili potem, ko je norveška ambasada v Parizu prejela ustaško pismo, ki opozarja norveške turiste, naj ne potujejo na počinčne na Jadransko morje. Pismo je podpisala »Hrvaška revolucionarna armada«.

NEDELJSKA DELAVSKA — Izdaja in tiska CGP DELO, Ljubljana, Tomšičeva 23-52. Oglasna služba Ljubljana Subičeva 1, telefon 21-806. Oddelki za ljubljanske naročnike 20-463 za zunanje naročnike 31-897, tržovni predal 29 — Ekspedit telefon 321-489 — strojni naslov Delo Ljubljana, žiro račun pri službi družbenega knjigovodstva Ljubljana 501/1. 167/2 — Meščana naročnica 30 dinarjev, za zasebnike 25 di narjev — Rokopisno ne vračamo.

DANES Z BRAZILJO

SÃO PAULO, 1. jul. — Jugoslovska nogometna reprezentanca je že pripravljena v Sao Paulo, kjer se bo v nedeljo pomerila s Brazilijo. Zvezni kapetan Vladimir Bošković meni, da Brazilija ni več tako močna kot takrat, ko je osvojila tretji naslov svetovnega prvaka, toda še vedno je zelo nevaren nasprotnik.

Trije naši nogometaši — Popovica, Punaović in Bačević — so bili na tekmi s Škotsko poškodovani, vendar so bili prepričani, da bo ta zdaj standardna trojica proti domačinom vendarle lahko zmagala.

JAUŠOVČEVA LE V WIMBLEDONU

MARIBOR, 1. jul. — Po specialnem pregledu, na katerem je bil danes dopolnjen, je Mila Jaušovec dobila dovoljenje za nastop na mladinskem turnirju v Wimbledonu. Takoj po povratku pa si bo morala zdraviti žvelec na roki. Z Mima bosta v Wimbledonu odstopovala njen trener Vladimir Krch in Fred Reicher.

PILIČ V POLFINALU

ST. LOUIS, 1. jul. — Jugoslovska teniški igralec Nikola Pilič se je uvrstil v polfinalni turnirja profesionalcev, na katerem je nagradni sklad 50.000 dolarjev. Pilič je v četrtfinalu premagal nizozemca Okkerja s 7:6, 8:6. Okker je bil nosilec 4. skupine. V osminfinalu je Pilič premagal Angleza Coxa s 6:3, 6:4. Druga četrtfinalna rezultata: Newcombe — Riessen 7:3, 6:4; Drysdale — Roche 8:7, 6:2, 6:4.

SMITH ALI METREVELI?

LONDON, 1. jul. — Smith (ZDA), Metreveli (RZ), Pauri (N), in Kodis (SSSR) so bili četrtfinalisti tradicionalnega 86. mednarodnega teniškega prvenstva v Wimbledonu. Smith je premagal Fletcherja s 8:6, 4:6, 6:2, 6:1, Metreveli Gramerja (JA) s 6:3, 6:1, 6:3, Pauri Hrobca (SSSR) s 8:6, 6:4, 6:4 (Hrbec je nato predal), Kodis pa McManusa (ZDA) s 6:2, 6:4. 6:4. V četrtfinalu se bo prva četverica tudi pomerila med seboj. Smith igra z Metrevelijo, Kodis pa s Paurinom. Med drugimi kandidati za zmagovalca bo v I. kolu tekmovala dvojica Smith in Indica Lea in Murjerja premagala našega športa in Kolumbijca Molin s 6:4, 6:0, 6:1.

Zadnje vesti

PLANINSTVO — Na Jakušpi se je danes začel VII. tradicionalni zlet planincev Makedonije, na katerem sodeluje več kot 2000 planincev iz vse Jugoslavije. Zlet sodi v okvir 20-letnice I. zleta in ustanovitve PD Solunske glave ter tudi v akcijo PZJ »Osvajanje 80 vrhovov ob 80-letnici predsednika republike Tita. Pokrovitelj VII. zleta je predsednik izvršnega sveta Makedonije dr. »Senta Bogoev«.

ROKOMET V NADJEVANJU mednarodnega rokometnega turnirja za Slovencem Jugoslavije so naši reprezentante spet zamagali. To pot proti Madžarom z 19:18 (12:9). Med drugega polčasa so Jugoslovani vodili že s 17:11, nakar so precej popustili in na koncu ni dosti manjkalo, da bi Madžari izenačili. V drugi tekmi na turnirju je Romunija premagala Bolgarijo s 23:14 (9:7).

Na lestvici vodi po dveh točkah Jugoslavija s 4 točkami. Romunija in Madžarska imata po 2, Bolgarija pa je brez osvojenih točk.

NOGOMET — V zadnjem kolu nogometnega turnirja pionirskih moštev prvoligaz je Maribor v 4. skupini izgubil v Vojvodini z 1:3 (1:1). Čeprav so bili Mariborčani v prvem polčasu enakovredni asprotniki, so morali na koncu le priznati premoč Vojvodine. Vojvodina je v 15. minuti povedla z golom Martičeviča, v 20. minuti pa je Lakić izenačil z avtogolom. Po odmoru so Mariborčani dokaj nesrečno prešli še dva zadetka, v glavnem po krivdi obrambe.

Maribor je tako z eno magno in dvema porazoma osvojil tretje mesto v svoji skupini. Prva je Sutjeska, ki je v zadnjem kolu premagala Boreca z 1:0, s 7 točkami, sledijo pa Bosna, Maribor in Vojvodina — vsi z dvema točkama.